

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV
35 letGLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

10. kongres Zveze sindikatov Slovenije

Osnovna misel: iz težav po samoupravnih poti

V ponedeljek, torek in sredo je bil v Cankarjevem domu

v Ljubljani 10. kongres zveze sindikatov Slovenije — Kritične razprave na komisijah — Kongres podprl nadaljnji razvoj družbe po samoupravnih poti

Ljubljana — Z uvodnim plenarnim zasedanjem se je v ponedeljek popoldne začel 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Uvodno besedo je delegatom namenil predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen, ki je v iztrpnem govoru opozoril na težave položaja slovenskih delavcev in delegate pozval, naj z ustvarjalnimi prispevki pripomorejo k razvoju družbe.

Za predsednikom slovenskih sindikatov je najvišji zbor slovenskih delavcev v imenu centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije pozdravil še Andrej Marinc, za njim pa tudi Dušan Bogdanov-Senko, član predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije. Prvi kongresni dan je bilu 800 delegatov in dvesto gostov sklenilo s svečanostjo ob 40-letnici tehnika Delavska enotnost.

Naslednjega dne so se delegati razporedili po petih komisijah. V zvezi so razpravljali o vlogi sindi-

kata pri uresničevanju gospodarske stabilizacije na socialističnih samoupravnih temeljih. Druga je razčlenila vlogo sindikata v boju za odločilno vlogo delavcev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. O uveljavljanju politike združevanja dela in sredstev na socialističnih samoupravnih temeljih so razpravljali v tretji komisiji, v četrti pa o uresničevanju socialističnih samoupravnih načel pridobivanja in razporejanja dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela. Peta komisija se je poglabila v politično, organizacijsko in kadrovske krepitev zveze sindikatov, tu pa so se zbirale tudi pripombe na statut.

V sredo se je z zaključki dela po komisijah začelo sklepno zasedanje 10. kongresa slovenskih sindikatov. Vsem razpravljalcem je bila skupna težnja po razvijanju družbe na samoupravnih temeljih. Podprli so politiko ustaltve gospodarstva, opozorili pa tudi na nevarnost širjenja državne birokracije. Vsa prizadevanja so nična, če ne krepimo hkrati z gospodarstvom tudi samoupravne vloge delavca, če njegovega dela ne nagrajujemo skladno z njegovim prispevkom in če mu ne odpiramo potov odločanja na širšem manevrskem prostoru kot ga ima danes.

Zadnjega dne zasedanja so delegati izvolili tudi novo vodstvo in organe slovenskega sindikata, v sklepnem plenarnem delu pa pozvali ugotovitve najvišjega zbora slovenskih delavcev. Centralnemu komiteju ZKJ in predsedstvu SFRJ so ob zaključku poslali pozdravno pismo, nato pa se je novoizvoljeni republiški svet zveze sindikatov Slovenije sešel na prvi seji in za predsednika znova izvolil Marjana Orožna.

D. Z. Žlebir

Danes otvoritev sejma

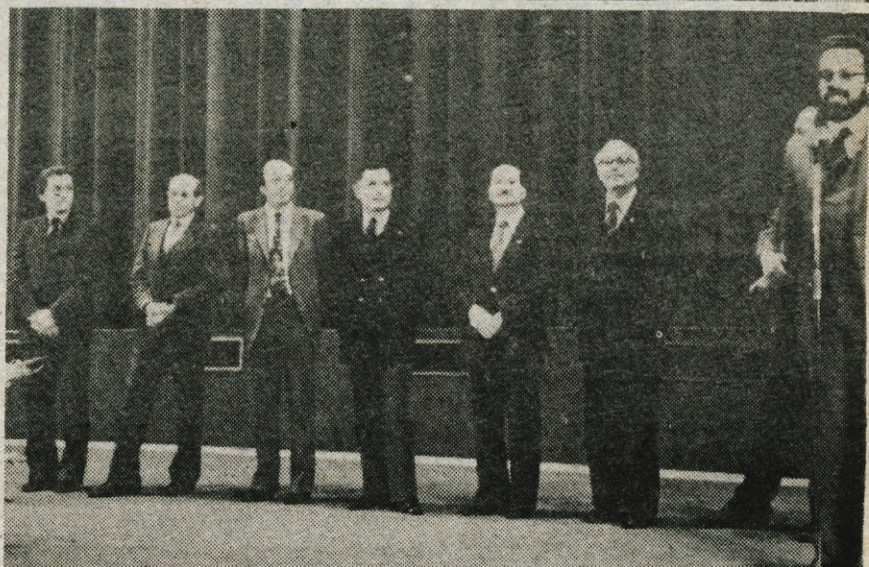
Kranj — Na sejmskem prireditvenem prostoru v Savskem logu v Kranju bodo danes ob 10. uri odprli 15. sejem stanovanjske opreme. Odprl ga bo predsednik radovljiske občinske skupščine Boris Setina. Na sejmu sodeluje prek sto domačih in tujih razstavljalcev. Med slednjimi so razstavljalci iz Italije, Avstrije, Nizozemske in Zvezne republike Nemčije.

Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem si je tokrat še posebej prizadeval, da bi bila ta prireditev zares čimboljša predstavitev izdelkov, namenjenih za opremo stanovanja. Obiskovalci naj bi se skozi razstavljene izdelke na enem mestu seznanili o današnjih možnostih za opremo stanovanjskega oziroma bivalnega prostora; z izdelki od pohištva, bele tehnike oziroma različnih gospodinskih in drugih aparatov, dekorativnega blaga in izdelkov in druge opreme.

Posebej velja izpostaviti na letošnji prireditvi razstavo Ekonomičnost ogrevanja. Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko je prireditelj namenil del lastnih sredstev za razstavo, katere organizator je republiški Zavod za napredek gospodinjstva Ljubljana. To je prva tovrstna razstava, ki bo po kranjskem sejmu obiskala še nekatere druge republiške in jugoslovanske centre. Na njej se bodo obiskovalci pod strokovnim vodstvom in razlago lahko seznanili z dosežki, značilnostmi ter prednostmi takšnega ali drugačnega ogrevanja in za izolacijskimi materiali.

Poleg te pa je na letošnjem sejmu še več drugih specializiranih razstav; tako med drugim velika specializirana razstava gob in poskušanja gobjih specialitet, pa modna revija itd. Seveda pa tudi tokrat ne manjka različnega drugega drobnega blaga, ki ga je moč kupiti po sejemsko znižanih cenah.

A. Ž.

Kranj — V sredo zvečer se je v kranjskem kinu Center začel 9. mednarodni festival športnih in turističnih filmov, ki bo trajal do ponedeljka, 18. oktobra. V šestih dneh se bo v tekmovalnem programu, ki bo na sporedu vsak dan ob 16. in 20. uri, zvrstilo 57 filmov iz osemnajstih držav. Ocenjuje jih sedemčlanska mednarodna žirija, v kateri so priznani filmski strokovnjaki ter »športniki« Emil Zatopek in Tone Vogrinc. — Foto: F. Perdan

Proslave naj bodo združene

Medobčinski svet zveze borcev za Gorenjsko je razpravljal o poročnem domu na Vodiški planini, proslavah na Gorenjskem v prihodnjem letu, o sodelovanju s šolami, snemanju Dražgoške bitke in o priznanjih internancem

Škofja Loka — Medobčinski svet ZB NOV za Gorenjsko je na 4. seji 7. oktobra ponovno razpravljal o težavah partizanskega doma na Vodiški planini. Letos je bil sicer nekoliko bolj obiskan, več je bilo gostov s kamniškega konca in s Primorske, vendar je še vedno tretjina zmogljivosti ostajala neizkoriščena. Dom se v takšnih pogojih ne more sam vzdrževati, čeprav ga delno dotirajo vse gorenjske občine. Težave so z vodo, ceste, vzdrževanje je drago. Kako bo v naprej, bo odločeno na novembrski seji sveta, ko bo podano tudi finančno poročilo o poslovanju doma.

Prihodnje leto bo Gorenjska praznovala nekaj pomembnih jubilejev: 40-letnico ustanovitve Prešernove brigade, IX. korpusa in 40-letnico

ustanovitve prvega narodnoosvobodilnega odbora v Žireh. Člani sveta so si enotni, naj bo praznovanje manj; praznovanje Prešernove brigade in ustanovitve prvega NOO naj bo prihodnje leto v Žireh, obenem pa naj bo tu tudi zbor gorenjskih aktivistov. Občinski odbori bodo zbrali podatke o praznovanjih v krajevnih skupnostih; da bi se uskladila, naj napravi kolektar praznovanj, a naj jih bo čim manj.

Film o Dražgoški bitki, ki bo imel zdaj drugačen naslov, bo RTV Ljubljana dokončno posnela v zimi 1982–83. Objekti, ki so bili postavljeni v obeh dolinah, so vzdrževani, kmetje so za zemljišča dobili odškodnino, RTV je nekaj sredstev namenila tudi obnovi ceste v Podlonk. Film, ki bo, upajmo, na ogled že v drugi polovici leta 1983, bo prikazan v drugačni verziji, kot je bil zasnovan leta 1979. Borci Cankarjevega bataljona so dali na scenarij veliko pripomb. Medobčinski svet pa še vedno vztraja, da dobe natančen odgovor na njihovo vprašanje, kako je bil porabljen denar, namenjen snemanju tega filma.

Jubilejem v prihodnjem letu naj bi dali poseben poudarek tudi s pisanjem spisov v šolah o dogodkih leta 1943 na Gorenjskem. Pri tem naj bi sodelovali vsi višji razredi osnovnih šol in vse šole usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem. Nosilci akcije naj bi bili odbori za izobraževanje pri občinskih konferencah SZDL.

Podelitev priznanj OF aktivistom OF na Gorenjskem je boleče prizadela številne internirance, ki so v zadnji vojni ogromno pretrpeli, pa niso bili deležni nobenih priznanj. Medobčinski svet ZB NOV za Gorenjsko si bo v svojem nadaljnjem delu prizadeval, da bi v prihodnjem letu dobili posebna priznanja tudi interniranci. Je pa ta problem širši, saj zadeva ne le Gorenjsko, temveč celo Slovenijo in Jugoslavijo.

D. Dolenc

Srebrna košuta za Tekstilindus

Beograd — V torek, 12. oktobra, so v Beogradu na sejmu mode podelili nagrade za najboljše dosežke naše tekstilne industrije. Zlato košuto je dobila Beti Metlika, srebrno pa PIK Maribor in Tekstilindus Kranj. Nedvomno je to za kranjski Tekstilindus veliko priznanje, saj vemo, da je konkurenca med jugoslovanskimi tekstilci iz leta v leto hujša. Prebiti se v sam vrh pomeni izreden uspeh in veliko kvaliteto.

Srečanje gorenjskih turističnih delavcev

Kranjska gora — Jutri, v soboto, bo ob 15. uri v hotelu Larix v Kranjski gori začelo tradicionalno, letos že trinajsto, srečanje turističnih delavcev Gorenjske. Udeleženci srečanja, ki ga prireja gorenjska turistična zveza in občinska turistična zveza z Jesenic, bodo najprej spoznali gostiteljski kraj in se seznanili z njegovim turističnim razvojem, ob 18. uri pa bo sledil delovni program.

Predsednik skupščine gorenjske turistične zveze Zvone Teržan bo orisal dosežke v preteklem letu, nakar bodo turistični delavci izoblikovali program nalog za 1983. leto, pri čemer igra posebej pomembno vlogo spremenjena organiziranost gorenjske turistične zveze in občinskih turističnih zvez, ki so izredno dobro zaživele.

Na srečanju bo tudi finalni kviz turističnih podmladkov, na katerem se bodo pomerili najuspešnejši trije s sobotnega predtekmovalja. Razen tega bodo podelili še priznanja ob zaključku gorenjske akcije za najlepše urejene kraje, v kateri so se najbolj izkazala turistična društva Bled, Škofja Loka, Cerklje in Žirovnica.

H. J.

NUJNI UKREPI

Zvezna skupščina je včeraj obravnavala trenutni gospodarski položaj v državi in naše obveznosti do tujine. Delegati so menili, da se je treba odločiti za ukrepe, ki bodo omejili vse vrste porabe, vzpodbujali izvozno sposobnost gospodarstva, ki zadnje čase peša, omejevali vse vrste vlaganj in prispevali k varčnemu trošenju vseh vrst energije.

Predstavniki zveznega izvršnega sveta so odločno zavrli govorice, da bi država zasegla devize v lasti občanov. Takšne govorice vnašajo nemir med naše ljudi in več prispevajo k destabilizaciji kot pa stabilizaciji gospodarstva. Zvezni izvršni svet bo med drugim obravnaval tudi predlog zakona, da bi mesečno lahko dobil občan za motorno vozilo 40 l bencina. Ta zakon naj bi začel veljati takoj. Zvezni izvršni svet, a prav tako predlaga njegovo veljavnost do konca leta 1982. Uvedli naj bi tudi dinarski polog pri prehodu čez mejo.

-jk

15. sejem
stanovanjske opreme
kranj, 15.—22. 10. '82

- prodaja stanovanjske opreme za vaš dom po sejemskih cenah: pohištvo, tekstil, dekorativa, bela tehnika
- VELIKA RAZSTAVA GOB
- GOBJE SPECIALITETE
- razstava: ekonomično ogrevanje (materiali, sistemi)
- prodajna razstava likovnih del
- VSAK DAN MODNA REVija

PO JUGOSLAVIJI

PRESEDSTVO O ENERGIJI

Predsedstvo SFRJ je razpravljalo o energetiki, zunanji likvidnosti naše države in kreditno-denarni politiki v tem in prihodnjem letu. Predsedstvo je podprlo akcije in ukrepe ZIS, katerih cilj je povečati varčevanje in spodbuditi bolj organizirano in smotrnejšo porabo vseh vrst energije. Opozorili so tudi, da mora ZIS skupaj z jugoslovanskim elektrogospodarstvom čimprej sprejeti ukrepe, s katerimi naj bi na temelju skupaj določenih enotnih meril zagotovili večjo solidarnost v vsaj državi, ko gre za varčevanje z električno energijo.

SETEV NA ZAČETKU

Najboljši čas za setev pšenice se skoraj že izteka, posejati pa smo šele majhen del načrtovanih površin. V Vojvodini so posejali šele 10 odstotkov, podobno pa je tudi na Hrvaškem. Setev namreč spremlja vrsta nevarnosti: od pomanjkanja energije in rezervnih delov do pomanjkanja denarja za nakup 109.000 ton gnojil.

DRVA SE DOBIJO TAKOJ

Kot poročajo iz vseh slovenskih krajev, najhitreje dobi kurivo tisti, ki se odloči za drva. Teh je povsod dovolj in je nanje treba čakati le dan ali dva. Dogaja se celo, da marsikje gozdarji drva zamažajo.

Ukrepi za varčevanje z energijo

Radovljica — Izvršni svet radovljiške občinske skupščine je na zadnji seji obravnaval tudi ukrepe za varčevanje s toplotno energijo. Predloženi odlok je sicer spremenil v sklepe in priporočila, ki jih bo posredoval v sprejem občinski skupščini. Da pa ne bi ostali zgolj napisi na papirju, bodo tržni inspektorji dvakrat v tej zimi prekontrolirali izvajanje sklepov, sestavili poročilo in ga dali v obravnavo. Kršitelji bodo deležni ostre javne kritike.

Tako smejo biti stanovanjske zgradbe, poslovni prostori in šole ogrete največ do 19 stopinj Celzija z dopustnim odstopanjem ene stopinje navzgor in navzdol. Omejitev ne velja za otroške vrtnice, zdravstvene domove in domove za ostarele. Ogrevalna sezona se vsako leto začne po 1. oktobru, ko znaša zunanja temperatura tri dni zaporedoma ob 21. uri največ 12 stopinj Celzija, konča pa se po 1. aprilu, ko temperatura trikrat zaporedoma preseže 12 stopinj Celzija ob 21. uri.

Razprava je navrgla tudi pobudo, da bi v javnih zgradbah in lokalnih namestiti termometre, s čimer bi bili najboljše izpostavljeni javni kontroli.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Mitraljeza ni več dal iz rok

Henrik Drol — Živo

Vsako leto se dobe v domu JLA v Ljubljani. Prešernovci, gradnikovi in vojskovci. Največ pa jih je s Primorske in Gorenjske. Vsakokrat je veselo, kajti organizatorji srečanja vselej poskrbe tudi za živo glasbo, in če jih doma še bolj drži revma ali išias, se bodo tu zavrteli. Tu so spet med svojimi, med vsemi tistimi, s katerimi so bili včasih skupaj mladi...

V veži sva se k majhni mizi usedla s tovarišem Drolom. »Da veš, to je bil najboljši mitraljezec,« se je za mano oglašil prvi komandant Prešernove brigade Ivan Javor-Igor. »Da boš to tudi napisala!« se smeje izpod košatih brkov.

Mitraljezci so bili pojem hrabrosti in moči. Uživali so veliko zaupanje. Kjer so imeli dobre mitraljeze, tam ni bilo strahu, ne veliko žrtev. Mitraljezec je prvi tolkel po nemških položajih, kril umrle tovariše, zadnji zapustil položaj. In

Vsebinska zatikanja preobrazbe

Ljubljana — Na poti k ciljem družbene preobrazbe našega srednjega in visokega šolstva, z njima povezanega pa tudi osnovnega, je vse preveč zatikanj, je bila enotna ugotovitev na četrtkovem pogovoru z novinarji, ki ga je na temo aktualnih problemov usmerjenega izobraževanja in njegovih dolgoročnih strateških ciljev sklical centralni komite Zveze komunistov Slovenije.

Res je, da morda tudi sredstva javnega obveščanja še premalo storijo, da bi bili ljudje na preprost, razumljiv način seznanjeni z oblikovanjem programskih zasnov, z življenjem in delom šol, z njihovim povezovanjem z združenim delom, z vključevanjem znanstveno raziskovalnih služb v proces preobrazbe vzgoje in izobraževanja in s podobnimi vprašanji, brez katerih preobrazba ne bo dosegla zaželenih ciljev.

Vendar pa, kot so poudarili novinarji, zapleti nastajajo vse prej druge kot v novinarskih hišah. Še vedno so v družbi prisotni dvomi, ali naj vlaganje v znanje obravnavamo kot porabo ali proizvodnjo silo, velik razkorak pa se pojavlja tudi med potrebami in možnostmi. Vse to je dediščina proračunskega financiranja, ki se ga v pojmovanju nikakor ne moremo otresti in se ga ne bomo, dokler svobodna menjava dela na tržnih osnovah, ki bo podvržena

merilom selektivnosti in kakovosti ne bo dejansko zaživila, dokler ne bo zaživel sistem srečujočega planiranja, ob tem pa tudi solidarnosti, ki mora preseči lokalistične, panožne in druge interese.

Glas izvajalcev še prevladuje, kar zbuja vtis, da gre le za šolsko preobrazbo, medtem ko se združeno delo kot sooblikovalec programov, zlasti na področju družbenih dejavnosti, ne uveljavlja dovolj. Ob tem se odpira vprašanje organiziranosti in dela posebnih izobraževalnih skupnosti. Od osemnajstih, kolikor jih je, ima le ena oblikovane enote, druge pa bolj ali manj visijo v zraku.

Nujnost srečujočega planiranja je tesno povezana s problemom zaposlovanja. Funkcija permanentnega izobraževanja je v praksi povsem zatajila, čeprav družbena preobrazba vzgoje in izobraževanja postavlja združenemu delu zahtevne naloge na področju izobraževanja iz dela, ki se sploh še ni uveljavilo, izobraževanja ob delu, ki upada, spodbudnejše študijske politike, pripravnosti.

Vsebinskih problemov, ki spremljajo preobrazbo in jo ovirajo na njeni poti, je torej veliko in od njih je nepripravljenost učbenikov za drugi letnik srednjega usmerjenega izobraževanja morda najmanj pomembna, čeprav navzven boleča.

H. Jelovčan

Kurirji na cilju

Srednji vrh nad Gozd-Martuljkom — V soboto, 9. oktobra, so nekdanji gorenjski partizanski kurirji odkrili spominsko ploščo reledni kurirski postaji G-32 na Srednjem vrhu nad Gozd-Martuljkom. To je štirideseto in zadnje tovrstno obeležje, odkrito partizanskim kurirjem v zadnjih dveh letih. To je plod prizadevanj pododbora relednih kurirjev za Gorenjsko v tesnem sodelovanju s komisijami pri občinskih odborih ZZB NOV.

O pomenu in poteku celotne akcije je spregovoril nekdanji kurir Janez Kavčič — Orlov. Akcija se je pričela pred dvema letoma v partizanski Davči, na nekdanji jugoslovansko-italijanski meji. Od tod so nadaljevali z akcijo po Poljanski in Selški dolini, v Medvodah so potrkali na prag Ljubljane, nadaljevali prek Domžal in Kamnika, obiskali Jelovico, Pokljuko, Mežaklo in po obronkih Karavank prispeli do zadnje, G-32, na jugoslovansko-avstrijski meji. Tako je zajeta vsa Gorenjska.

Vsa ta obeležja naj bodo spomin na naše slavne dni, na vse tiste kurirje, ki niso dočakali svobode. Ta obeležja naj bodo svetla vzgled mladim in najmlajšim, kako je treba ljubiti domovino, kako se zanjo boriti, in če je potrebno, tudi umreti.

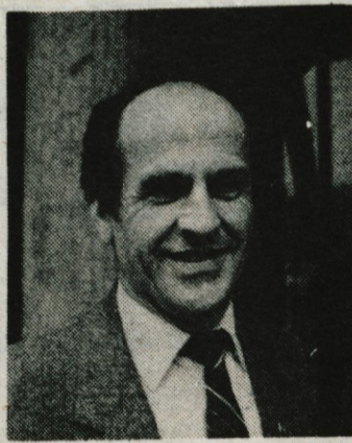
V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole »Jeseniško-Bohinjskega odreda« iz Kranjske gore in KUD »Jaka Rabič« iz Mojstrane. Spominsko obeležje je odkril narodni heroj Franc Avbelj — Lojko, ki je bil tudi partizanski kurir.

Udeležba je bila kot vsakič tudi v soboto številna. In česar so borci najbolj veselili, bilo je veliko mladih. Niti dež jih ni zadržal v dolini in ni motil ne proslave ne razpoloženja.

Kakšno je bilo zanimanje za celoten potek dvehletne akcije, nam govori podatek, da se je po grobi oceni odkritij vseh 40 obeležij udeležilo prek 20.000 občanov, predvsem mladine. Samo na odkritju spominskega obeležja na Javorniskem rovtu smo našli 650 pionirjev iz osnovne šole »Karavanski kurirji« s Koroške Bele.

Reledni kurirji bodo izdali tudi vodič za obiske vseh teh obeležij. To bo koristen pripomoček predvsem osnovnim šolam na Gorenjskem, saj ga bodo lahko uporabljali pri programskem pouku. Predvidevajo pa tudi, da bo kurirska transverzala povezovala vseh 40 obeležij; pri vsaki 10 postaji jim bo podeljeno bronasto odličje, za 20 srebrno, za 30 zlato, za vseh 40 pa velika plaketa. Računajo, da bo vse to pripravljeno že v maju 1983.

J. Kavčič

NAŠ SOGOVORNIK

Marijan KOREN

Preventiva še kar spi

Konec tega meseca bo republiška skupščina razpravljala o analizi uresničevanja akcijskega programa boja proti alkoholizmu v SR Sloveniji. Zato po vseh občinah prav zdaj tečejo razprave, ki naj pokažejo, kaj je bilo uresničeno v zvezi z nalogami, ki jih vsebuje še vedno aktualni, že leta 1973 sprejeti republiški akcijski program boja proti alkoholizmu in narkomaniji. Ena od redkih slovenskih občin, ki je sprejela svoj akcijski program, je kranjska občina. Komaj leto dni od sprejema akcijskega programa na seji vseh treh zborov kranjske občinske skupščine je sicer razmeroma kratek čas, prekratek, da bi se opazile očitne spremembe v našem ravnanju, kljub temu pa smo za opazilo izpolnjevanja nalog iz programa naprosili Marijana Korena, predsednika koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri občinski konferenci SZDL Kranj.

V lani sprejetem akcijskem programu so za izpolnjevanje določenih nalog zadolženi konkretni nosilci nalog. Kakšen je bil odziv?

»Akcijski program ne more biti knjiga, kjer so zapisane naloge, pa pa je to le obveznost, da posamezniki na osnovi ocene lastnih razmer pripravijo konkretnije naloge in jih tudi izvajajo. Ne vem, če je bilo to pretežno, očitno pa posebno velikega prizadevanja v tem letu ni bilo. Nekateri večje delovne organizacije sicer imajo že od prej svoje akcijske programe, vendar pa to ni opravičilo, da sta do roka v juniju poslali svoje programe koordinacijskemu odboru le dve delovni organizaciji, v dveh pa so se zanimali, kako naj to napravijo. Svoje programe pa nimajo niti v krajevnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah, v šolstvu, skratka povsod tam, kjer bi jih po sklepu skupščine občine morali imeti. Delovna skupina, ki smo jo sestavili prav za pomoč pri sestavi teh programov, ni imela dela.«

Ali to pomeni, da smo bolj ali manj še vedno zelo tolerantni do alkoholizma — kljub posledicam, ki jih opazimo tako na delovnem mestu, v družini, prometu?

»Očitno še nočemo ugrizniti v to jabolko. Bolj ali manj se omejujemo na kampanjsko »bojevanje« novembra, v mesecu boja proti alkoholizmu in narkomaniji, stalno preventivno delovanje pa je nekaj, kar puščamo ob strani. Mislim, da bi družbenopolitične organizacije morale dregniti v to mrtvilo predvsem glede preventive. Posledice alkoholizma pa tako ali tako moramo zdraviti in odpravljati.«

Ali je potem upravičeno pesimistično gledanje na to, da je družba še vedno precej brezbržna do tega zla?

»Od leta 1973 ni bilo ravno malo narejenega, če samo pogledamo odloke o točenju alkohola jutraj, iz obratov družbene prehrane smo pregnali alkohol, sidišča stroje obravnavajo prometne nezdode, ki se jih povzročili vinjeni vozniki. Očitno pa ne moremo ničesar spreminjati čez noč. Obravnava sedanega stanja v republiški skupščini bo verjetno dala občinam še dodatno spodbudo, da za preventivo v alkoholizmu vendarle nekaj odločnejšega sprejmejo in tudi naredi.«

L. M.

Krajevni praznik na Lancovem

Radovljica — V krajevni skupnosti Lancovo pri Radovljici s 720 prebivalci v naseljih Lancovo, Spodnja in Zgornja Lipnica, Brdo, Vošče in Ravnica slavijo 17. oktobra krajevni praznik. Tega dne se spominjajo nacističnega zločina, ko so leta 1941 pri Remčevi žagi pod vasjo ustrelili skupino talcev, med njimi tudi prvo talko na Gorenjskem, Terezijo Dragar iz okolice Kamnika.

V počastitev praznika so minulo nedeljo priredili medklubski nogo-

metni turnir. V soboto, 16. oktobra, bodo pripravili medkrajevno nogometno vajo, na praznični dan, v nedeljo, 17. oktobra, pa se bo ob 9.30 dopoldne v tamkajšnjem zadruženem domu na slavnostni seji skupščina krajevnih skupnosti končani slovesnosti je napovedal ustanovni občni zbor prostovoljnih gasilskih društev Lancovo, katerega se je prijavilo že štirideset krajanov.

Jelovici spravili v obroč, je bil ranjen v glavo. To je bilo, na Partizanskem vrhu. Kotliči na Lipniški planini. Nekajkrat so se skušali z juršim prebiti obroč. In ko se je Živo spet pognal, sta se z nemškimi oficirjem zalekli z glavo. Hkrati sta ustreli. Živo je tedaj stal v glavo. Na desni strani mu je posnelo srce in oddrobilo del lobanje. Kasneje, je bil ranjen. Prav tam nekje, kot je padel Gregor. Tudi ranjence so tedaj Nemci našli in jih pokopali. Okrog dvajset jih je bilo. Le Živo in Franjo Kranjc sta preživela.

Sam se je tisti večer Živo prebil v Kropo. Ko se je v mraku iz gozda pridrsal proti vasi, bi ga vsovece, ki je bil na straži, kmalu ustrelil. V nemški uniformi je bil Živo, brez vsakih oznak. Sreča, da je še pravi čas zavpil...

Na Pokljuki, kjer je bila bolnica, podružnica Franje, se je potem Živo zdrvil. Zdravnik Branko Stangel mu je v Kropi očistil rane, več niso mogli pomagati. Nobene operacije tedaj ni bilo moč narediti. Rane so se same zrasle. Šele leta 1949 je bil operiran. Rana mu je pustila posledice.

Po kakšnih šestih tednih je prišel v Vojkovo brigado za namestnika komandirja bataljona januarja 1945 pa so ga poslali v oficirsko šolo v Beograd.

Kdaj je bilo najhuje? Na Lipniški planini, ko je bil ranjen, pa v Zirovskem vrhu pa v vseh pogorelih. Iz Torke so šli naravnost gor, ko jih je zadel. Noč, sneg, dež. Gori pa so jih stajali napadli Nemci. Potem jim je pomagal sneg, ki je sproti zametal njihove sledi. Nemci so pričakali na robu. Vrnili so jim. Kakšnih Nemcev je padlo takrat.

Kako da je bil tako neustrašen mitraljezec, ga ob koncu še povprašam. Vedno se je zavedal, če bo ušel z utrjenega mesta, ga bo zadela. Kajti uiti bi ne smel in ne mogel sam. S seboj je moral vleči tudi mitraljez, saržerje, strelivo. To je pa imelo enajst, dvanajst kilogramov. Zven je bil pa še tako šibak. Ni kazalo drugega, kot zdržati. Res pa je tudi, da zaradi svoje vesti, zaradi ugleda, ki ga je užival med borci, ne bi storil.

D. Dolenc

Iz razprav

Kritična ost gorenjskih razprav

Gorenjski delegati so prispevali 29 razprav, s katerimi so nastopili v vseh petih komisijah — Kritična in strokovna razčlemba problemov

Jeseniški delegat Štefan Ščerbic je govoril o družbenoekonomskih odnosih s tujino in o naložbeni problematiki železarne. V razpravi je poudaril nujno po večji udeležbi v mednarodni menjavi, pri tem pa opozoril na slabosti, ki jih prinaša velik uvoz, na pretirano zahtevanje v tujini, na prevelik uvoz tujega znanja, na razkorak med cenami na tujem tržišču in domačimi cenami.

Delegati

10. kongresu Zveze sindikatov Slovenije je prisostvovalo 786 delegatov, od tega 674 izvoljenih delegatov v občinah, na konferencah osnovnih organizacij sindikata civilnih oseb na delu v JLA in v zvezi družtev, upokojenec, 112 pa delegatov po statusu (članov republiškega sveta, nadzornega odbora, članov zveze sindikatov Jugoslavije iz Slovenije in članov nadzornega odbora zveze sindikatov Jugoslavije iz Slovenije).

Z Gorenjske prisostvuje kongresu 79 delegatov, od katerih jih je 29 razpravljalo na petih komisijah, in 22 gostov, med katerimi je tudi nekaj predvojnih sindikalnih aktivistov.

Kritične razprave

Sindikat prek tovarniškega plotu

Delegati razpravljali v petih komisijah: o uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, o vlogi delavcev v sistemu socialističnega samoupravljanja, o politiki združevanja dela in sredstev na samoupravnih temeljih, o načelih pridobivanja in razporejanja dohodka ter o politični, organizacijski in kadrovske krepitvi sindikata

Misel o namenu in ciljih sedanjega kongresa je v kratkih besedah eden od delegatov strnil takole: »Kongres se dotika prav vseh tem, ki skoraj ni kaj dodati. Morda le to, da kolikor bomo neizprosni do sebe, da kolikor bomo izpolnjevali dogovorjene politične in strokovne obveznosti, toliko bomo tudi dosledni pri uresničevanju tistih, ki žele voziti po svoje. To so odtujeni centri ekonomske in politične moči, ki se poslužujejo nesamoupravnih bliznjic pri odločanju o tokovih razširjenosti reprodukcije, potrošnje, delitve...«

Rdeča nit se je vlekla skozi razprave vseh delegatov v petih komisijah, najodločnejše pa so o odgovornosti spregovorili v prvi komisiji, ki je obravnavala vprašanja ustavitve gospodarstva. Najpogostejše so se razprave dotikale vprašanja, kako stabilizirati gospodarstvo, ne da bi pri tem okrnili samoupravo. V prvi komisiji je razpravljalo kar 75 delegatov, saj je bila tematika izredno široka. O njej spregovorili delegati slovenskega združenega dela, ki so vsak s svoje strani osvetlili problematiko stabilizacije. Beseda je bila o investicijski politiki, o mednarodni delitvi dela, o odnosu delavcev do vprašanja gospodarske ustavitve, o realnem načrtovanju...

Najpogostejša dilema druge komisije je bilo delavčev odločanje, njegovo razpolaganje z ustvarjenim dohodkom. Delegati so postavljali tudi vprašanje odtujevanja odlo-

Delavci kongresu

Med 10. kongresom Zveze sindikatov Slovenije so se po Sloveniji odvijale številne prireditve v počastitev zbora slovenskih delavcev. Kongres je vse tri dni dobival priske pozdravne brzojavke, ki so vsebovale številne želje in pričakovanja.

Delavci jeseniške železarne so sporočili: »Zahtevamo, da se sindikalni kongres pogumno opredeli za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov.«

Množično zastopstvo združenega dela

Od 786 delegatov na 10. kongresu slovenskih sindikatov jih je bila večina iz združenega dela. Kar 44 odstotkov jih je zastopalo neposredno proizvodnjo. Med delegati je bila desetina mladih in 40 odstot-

mi. Dejal je, da zdaj veljavni devizni režim terja povečevanje izvoza, to pa v jeseniški železarni povzroča velike dohodkovne izgube.

Stane Repovž, prav tako iz jeseniške železarne, je razčlenil probleme samoupravne organiziranosti združenega dela. Pri organizacijski shemi združenega dela se zavzema za najbolj gospodarno obliko. V sestavljeni organizaciji, je dejal, se mora združeno delo povezoovati tako, da bo omogočilo zadostno specializacijo, usklajevanje dejavnosti, skupno načrtovanje razvoja, skupni nastop na trgu, obenem pa morajo biti te oblike skladne s temeljnimi načeli organiziranja združenega dela.

V svoji razpravi o stimulativnem nagrajevanju proizvodnega in ustvarjalnega dela se je kranjska delegatka Ivanka Koblar zavzela za boljše vrednotenje omenjenih del. V taka prizadevanja, je poudarila, nas sili stalna težnja delavcev po begu iz proizvodnje in iskanje lažjega kosa kruha na raznih administrativnih delih.

Ko je razpravljalo o osnovni celici samoupravljanja, temeljni organizaciji združenega dela, je delegat Polde Hribar iz Trčica opozoril na nevarno zapiranje temeljnih organizacij in prilaščanje izključnih pravic v temeljni organizaciji. Dejal je, da zaradi skupinskih interesov delavci radi odrekajo odgovornost do enakih pravic drugih delavcev v drugih temeljnih organizacijah, ki prav tako ustvarjajo dohodek.

čanja delavcev in boj proti tehnokraciji. Tretja komisija je razpravljala pretežno o dohodkovnem povezovanju v reprodukcijskih verigah, dotaknila se je problema izigravanja skupno dogovorjene politike in se zavzela za sankcioniranje samoupravnega sporazumevanja. Ta komisija je tudi podrobneje razčlenila možnosti nadaljnega povezovanja združenega dela in se izrekla za večje spoštovanje poslovnih morale. Četrta komisija je obravnavala skupno porabo, ki smo ji zaradi gospodarske stabilizacije kar preveč priprli pipe. Velike pozornosti je bilo deležno zdravstvo, zaposlovanje in izobraževanje, kar ima vse dolgoročne vplive na gospodarstvo in zato velja ta področja bolj ceniti. Tudi vrednotenje dela, delitev dohodka po rezultatih dela, dohodek kot stimulacija za kakovostno in produktivno delo so bile osrednje teme razpravljalcev.

Peta komisija se je omejila na statutarne vprašanja zveze sindikatov, pri čemer so razpravljali izpostavljeni pretežno učinkovitost in politično moč sindikata za uveljavljanje načel, o katerih je bilo govora v prejšnjih štirih komisijah.

Skupne ugotovitve vseh petih komisij dokazujejo, da je sindikat v teh letih prodiral na vsa družbena področja, da s svojega tovarniškega dvorišča vendarle vidi do družbenega obzorja. Tudi izključne zaščitniške vloge mu ni moč očitati, saj je na kongresu nakazal možnosti, kako na akcija dozori, da bo res kos številnim nalogam, ki mu jih nalaga današnji čas.

D. Z. Zlebir

Delegat iz Kranja, Mihael Petek, je v razpravi o planiranju razmišljal o razporejanju sredstev za skupno porabo. Podprl je načelo, da morajo organizacije združenega dela z visoko tehnično opremljenostjo dela, visoko produktivnostjo in visokim ustvarjenim dohodkom izdajati več sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb kot organizacije, ki v teh pogledih ostajajo. Toda praksa je ravno obratna, zaradi česar so manj uspešni teže prizadeti.

Radovljiški delegat Miro Albinini je razmišljal o inovatorstvu in o našem vrednotenju inventivnega dela. Dejal je, da bi veljalo inovacijsko znanje opredeliti v tem smislu kot ga imata živo in mrtvo delo. Nove dosežke sicer znamo ceniti, vendar le, kadar kupujemo tuje znanje ali pa prodajamo naše tujemu kupcu. Še vedno pa ni pravega odnosa do vrednotenja posameznikovega znanja in njegovega inovacijskega prispevka, saj ga običajno odpravimo z enkratno nagrado.

O inventivni dejavnosti je spregovoril tudi jeseniški delegat Sašo Piber. Načel je vprašanje nenaklonjenosti vodilnih struktur do novih dosežkov, kar verjetno prav tako pogojuje lažje (a dražje) nakupovanje licenc.

Velike pozornosti je bilo deležno tudi kmetijstvo, pridelava hrane in prehrana. Mija Pavlin iz Kranja je v svoji razpravi med drugim opozorila na neskladja pri oblikovanju agrarne politike in na vrsto problemov, zaradi katerih se napor kmetijstva izgublja. Neenotnost jugoslovanskega kmetijskega trga, mačehovski odnos do zasebnega pridelovalca tržnih viškov, neenaki pogoji gospodarjenja v agroživlstvu, neredna oskrba z reprodukcijskimi materiali in surovinami knijo družbena prizadevanja na tem področju.

Roman Hartman iz Škofje Loke je razmišljal o svobodni menjavi dela med temeljno organizacijo in delovno skupnostjo skupnih služb. Dejal je, da je dejansko odločanje o pridobivanju dohodka delovnih skupnosti še vedno v rokah strokovnih služb, namesto da bi o tem odločali delavci temeljne organizacije. Le-ti imajo zaradi slabe usposobljenosti in neobveščenosti majhen vpliv na svobodno menjavo dela. Poleg tega pomanjkljivosti v odnosih pa tudi še ni enotnih meril, kako pravzaprav vrednotiti delo delavcev v delovnih skupnostih.

Več razprav je bilo tudi o stanovanjski problematiki. Marjan Zupancič iz Trčica je izpostavil dvojje: stanovanjska določila naj bi spremenili tako, da bi stanovanje ostalo delovni organizaciji, ki je vanj vlagala in ima razpolagalno pravico, če delavec odide v kako drugo tovarno. Prosilci za stanovanje so najpogostejše tisti, ki nimajo prav velikih dohodkov, le-ti pa navadno ne zmorejo plačati samoudeležbe. Ta določila bi zato kazalo omiliti.

Milana Meznarec, predstavnica jeseniškega zdravstva, se je pomudila pri problemu likvidnosti zdravstva, besedo pa je namenila tudi osebnim dohodkom zdravstvenih delavcev. Le-ti so v precejšnem zaostanku za drugimi dohodki, saj iz dohodka pokrivajo tudi materialne stroške.

Kakšen vpliv imajo delavci na gospodarjenje in kako učinkovit je sindikat pri obravnavi periodičnih in zaključnega računa, je predmet razprave radovljiškega delegata Antona Kristana. Odločanje delavcev je omejeno, saj periodični računi ne vsebujejo informacije o sredstvih, ki jih združeno delo namenja samoupravnim interesnim skupnostim, delegatsko odločanje na tem področju pa tudi še nima prave moči.

D. Z. Zlebir

Gostje

Na kongresu je sodelovalo 184 članov sindikalnega aktiva socialistične republike Slovenije in 212 gostov. Gostje kongresa so bili tudi predstavniki organizacij zveze sindikatov Jugoslavije, drugih republik in pokrajin, predstavniki zamejskih Slovencev ter tujih sindikalnih delegacij, razen njih pa še predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Poudarki iz govora Marjana Orožna

Niso nam potrebne skladovnice dokumentov

V zaostrenih gospodarskih razmerah in morebiti še bolj zaostrenih jutri, je zelo važno, da sindikati ohranijo svojo samostojnost in svojo samostojno demokratično odgovornost ne le delavcem svoje temeljne organizacije, ampak delavskemu razredu v celoti — Zato ima naš kongres izreden pomen

• Na kongres nismo prišli z namenom, da se hvalimo z doseženimi, niti da sejemo malodušje. Lahko smo samozavestni ob rezultatih, ki smo jih dosegli, toda ne smemo biti samozadovoljni. Potrebna nam je kritična, toda realna in objektivna delavska beseda in ocena, ki nima nobenih interesov mimo interesov delavskega razreda, mimo vse naše samoupravne skupnosti in socializma, kot svetovnega procesa, ki se počasi, toda vztrajno prebija.

• Kongres poteka v času, ko svetu vladajo zaostrene gospodarske in politične razmere, ki niso obšle niti naše države. Vendar so problemom naše ekonomije poleg objektivnih razlogov botrovali tudi subjektivni. Imamo sicer institucionalni sistem samoupravljanja, toda v mnogih primerih ni oprt na logiko realnih gospodarskih interesov in ekonomsko motivacijo. Tako pogosto iščemo pravice prek organov državne uprave, čeprav imamo samoupravljalci »platno in škarje« v svojih rokah.

• Temeljno vprašanje, pred katerim se nahaja naša družba in z njo sindikat kot enotno organiziran delavski razred, je: z odstranjevanjem vzrokov preusmeriti neugodne, preveč stihijske tokove v učinkovitejšo gospodarjenje po samoupravni in demokratični poti spoznati in obvladati protislovja med potrebami in možnostmi, med željami in stvarnostjo; uveljaviti socialistično načelo »vsak po svojih sposobnostih, vsakomur po njegovem delu« kot pogoja za možnost uveljavljanja komunističnega načela — delitve po potrebah v bodočnosti.

• V gospodarstvu je naš temeljni cilj stabilizacija. Za ta sprejeta načela in za naše nadaljnje delo ne potrebujemo novih obsežnih dokumentov, saj imamo že dovolj napotil v gradivih komisije zveznih družbenih svetov, v sklepih Zveze komunistov, socialistične zveze in skupščin, ki so lahko temeljna usmeritev vsem delavcem.

• Našo prihodnjo aktivnost opredeljujejo tri temeljna vprašanja: Prvo vprašanje je odločno in organizirano delovanje za preraščanje formalnega in uveljavljanje dejanskega samoupravljanja delavcev! Hitreje moramo odpravljati posebej tako imenovane subjektivne in kadrovske vzroke, ki pogojujejo, da nismo dovolj učinkoviti pri odpravljanju in premagovanju temeljnega protislovja naše družbe — med družbeno naravo proizvodnih sredstev in ostanki težnje po zasebnem, skupinskem in državnem prilaščanju rezultatov družbene proizvodnje.

• Drugo vprašanje uresničevanja stabilizacijskih ciljev je dosledna izpeljava načela delitve po delu, rezultatih dela in gospodarjenja kot univerzalnega načela urejanja medsebojnega odnosa med posamezniki, deli delavskega razreda in med skupnostmi. Tretje vprašanje je boj za skrajno odgovoren odnos do družbene lastnine, do zakonitosti, za spoštovanje in izvajanje sprejetega, za moralno, ki bo temeljila na samoupravni zavesti, za učinkovitost našega pravnega sistema, za zavest o odgovornosti vseh.

Ob prazniku odkritje spomenika NOB

Pred osnovno šolo na Primskovem bodo v nedeljo, 17. oktobra, dopoldne odkrili spomenik NOB v spomin 56 padlim krajanom

Kranj — Čeprav prireditve ob krajevnem prazniku v krajevni skupnosti Primskovo že tečejo, nekatere pa še načrtujejo, bo osrednji dogodek prav gotovo odkritje spomenika padlim v NOB v nedeljo, 17. oktobra, ob 10. uri pred osnovno šolo na Primskovem. Spomenik iz belega kamna, avtor je krajan, akademski slikar Vinko Tušek, bo pomnik sedanji in prihodnji generaciji na 56 krajanov, ki so padli kot partizani ali kot talci v taboriščnikih umrli med drugo svetovno vojno. Krajanji so za postavitev spomenika in ureditev okolice imeli kar šestnajst delovnih akcij, opravili so več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur. Krajevna organizacija ZZZB, ki je vodila vso akcijo okoli postavitve spomenika, je bila zadovoljna tudi z odzivom za prostovoljne prispevke krajanov, saj so zbrali 16 milijonov starih din, za širšo ureditev okolice ob spomeniku od zasadike v parku do zgraditve novega pločnika pa so prispevale sredstva tudi organizacije združenega dela s tega območja.

Vendar pa spomenik v krajevni skupnosti ni edini primer, ko so bili krajanji pripravljeni z denarjem in z lastnimi rokami prispevati za skupne zadeve. Mladinska organizacija si je prizadevala, da bi svoje prostore, ki jih ima v kleti zadružnega doma, uredila že do krajevnega praznika, vendar pa je za dokončanje zmanjkalo denarja. Tudi za asfaltiranje odcepa Jezerske ceste, ki je bilo zaključeno v septembru, so stanovalci prispevali kar 90 odstotkov lastnih sredstev.

Ko bodo ob krajevnem prazniku pregledovali opravljeno delo v zad-

njih letih, bodo kljub nekaterim še neuresničnim potrebam morali pritrdati, da nimajo ravno malo pokazati: otroški vrtec, šola, trgovina, komunalna cona, stanovanjska izgradnja itd. Seveda pa še kup krajevnih problemov čaka, da se jih lotijo. Seveda jih skrbi, če bo tudi dovolj denarja, še posebej, ker le nekatere od delovnih organizacij in interesnih skupnosti poravnava obveznosti po samoupravnem sporazumu o temeljih plana KS Primskovo za to srednjeročno obdobje. V krajevni skupnosti je namreč še neurejena kanalizacija, prav sedaj si tudi prizadevajo, da bi dobili vsa soglasja za napeljavno vseh telefonskih priključkov. Da bi akcijo kar najbolj pospešili, so se povezali tudi s krajevno skupnostno Britof in Predoslje, kjer si prav tako prizadevajo za nove telefonske priključke. Tudi igrišče na Klanecu še čaka na ureditev. Denar za gradnjo so sicer že zbrali, zatikalo pa se je pri soglasjih. Vendar kaže, da bodo igrišče, ki bo večinoma zgrajeno s prostovoljnimi delom krajanov, začeli graditi še letos. Še vedno pa ostaja neresen prometni problem skozi Primskovo, saj je Jezerska cesta preveč obremenjena z vsem prometom proti severu, po ureditvi je že zdavnaj zastarela in zato nevarna.

Praznovanje v krajevni skupnosti se je začelo že v začetku oktobra s športnimi tekmovanji, obiskujejo spominska obeležja, svojo izurjenost so pokazali tudi gasilci. Ob tej priložnosti bodo v nedeljo popoldne pred zadružnim domom gasilci prevzeli novi gasilni avtomobil, praznovanje na Primskovem pa se bo zaključilo s srečanjem krajanov v zadružnem domu.

L. M.

Načrti čakajo na denar

Prepočasno dotekanje sredstev iz čistega dohodka povzroča velike težave pri uresničevanju programa samoupravne komunalne interesne skupnosti

Kranj — Dotok sredstev iz čistega dohodka za uresničevanje programa samoupravne komunalne interesne skupnosti v kranjski občini je znašal do konca septembra letos le borih 16 odstotkov od predvidene vsote. Drugače povedano: od načrtovanih 150 milijonov dinarjev se je iz štirih delovnih organizacij (ostale sredstev ne odvajajo?) natanko le 20 milijonov dinarjev. Zato uresničevanje sprejetih programov kasni in potrebne bodo ponovne spremembe oziroma odlaganja posameznih del. Predstavniki samoupravne komunalne interesne skupnosti pravijo, da je vzrok za to več. Eden je, da delovne organizacije ne odvajajo redno sredstev iz čistega dohodka. Res pa je tudi, da so k zmedbi na tem področju precej pripomogla različna tolmačenja glede sredstev v SDK, različnih komitejih in službah občinskih upravnih organov. Da pa je bila zmeda še večja, je veliko pripomoglo tudi hitro sprejemanje različnih določil, ki zadevajo komunalno dejavnost.

Posledice se tako že kažejo in ostaja ugotovitev, da načrti čakajo na denar. Zaradi nerednega dotoka sredstev je bilo že lani treba prenesti nekatera dela na letos. Vendar tudi letos ne bo moč uresničiti vsega. Tako naj bi urejevanje Krožne ceste v Stražišču in urejevanje Sejmišča, ki je bilo v programu že lani, moralo počakati do prihodnjega leta. Za ta dela je potrebno 30 milijonov dinarjev, denarja pa ni. Precej težav je bilo tudi pri urejanju ceste Zgornja Besnica-Nemilje, ki so jih nekako premostili. Vendar pa se zato lahko pojavijo težave pri nadaljnji izgradnji vzhodne obvoznice.

Sicer pa za letos kaže, da bo od celotnega programa moč začeti le gradnjo parkirnih prostorov na Hujah (4 milijone dinarjev) in gradnjo Likozarjeve ceste do vzhodne vpadnice. Hkrati pa bo treba urediti tudi glavni zbiralnik, ki poteka pod to cesto. Omenimo še, da je dograditev Ceste 1. maja veljala 8 milijonov dinarjev in da bi tudi ta cesta morala biti končana že lani.

Podobno se dogaja s programi, ki se nanašajo na kanalizacijo, čistilno napravo, preskrbo z vodo in odvoz odpadkov. Po spremembah samo-

upravnih sporazumov je celotna kanalizacijska mreža črtana iz programa, razen izdelava glavnega zbiralnika. Z izključitvijo ostalih zbiralnikov pa se zatika tudi pri čistilni napravi, kjer so pri sredstvih s 50 odstotki udeležene tudi Savske elektrarne. Ker ni denarja, tudi ni moč opraviti pripravljalnih del (cesta, vodovod, elektrika) vezanih na zbiralnike oziroma čistilno napravo.

Že zdaj v nekaterih delih Kranja primanjkuje pitne vode, težave pa bodo še večje, ko bo dograjena Planina II in kasneje Planina III. Začasna rešitev je izgradnja cevovoda od novega mostu čez Savo do rezervoarja v Stražišču prihodnje leto. Vendar pa bo treba zgraditi tudi novo zajetje, povezovalni cevovod do Kranja in nov stolpni rezervoar v Kranju. Vse to pa je spet povezano z dotokom sredstev.

In kako je z odpadki? Sedanja deponija odpadkov v Tenetišah je že skoraj polna. Res je, da začenja delovati zažigalna naprava v Stražišču, vendar pa bo treba čimprej rešiti odlagališče za specialne industrijske odpadke in za komunalne odpadke nasploh. Komunalno obrtno gradbeno podjetje bo naročilo študijo, vendar pa za ureditev deponije sredstva niso predvidena po samoupravnem sporazumu. Predvideno je, da se ta sredstva zbirajo na podlagi cene za odvoz. Ker pa so cene zamrznjene, bo treba najti druge vire sredstev.

Pred vrati pa je še ena težava, ki zadeva urejanje in vzdrževanje cest. Še zdaj namreč ni jasna samoupravna organiziranost na tem področju. Do konca leta bo treba prevzeti ceste v upravljanje. Ne ve pa se, katere in kdo; ali cestno podjetje ali komunalna. Pa tudi upravljanje novega mostu čez Savo za zdaj še vsi »uspešno odklanjajo«.

Setev pšenice v kranjski Slogi

Povečane obveznosti

Člani in kooperanti temeljne zadrugne organizacije Sloga Kranj bodo letos v tržno pridelovanje pšenice »usmerili« 125 hektarov polj, da bi ob žetvi lahko oddali žitno predelovalnim organizacijam 250 ton zrnja. Setev moti slabo vreme.

Kranj — V Slogi so se na jesensko setev dobro pripravili. V osmih krajih občine — v Mavčičah, Zabnici, Predosljah, Preddvoru, Stražišču, na Beli, Visokem in na Primskovem, so pripravili predavanja, na katerih so predstavniki zadruge skupaj s pospeševalci seznanjali kmete s sodobnim načinom pridelovanja pšenice. Povedali so, katere sorte so najprimernejše za njihov kraj, kdaj in kako sejati, katera gnojila in zaščitna sredstva uporabljati in sploh kako negovati posevek do žetve. Obenem so opozorili kmete tudi na napake, ki so najpogostejše pri pridelovanju pšenice. Gre za troje glavnih pomanjkljivosti: precej kmetov še vedno seje prereditko; sejejo svoje in nerazkuženo seme, s katerim занesejo v brazde tudi bolezni; spomladi le enkrat dognujejo, medtem ko najboljši pridelovalci tudi trikrat.

Vedno poudarjamo, da se morajo v priprave na setev vključiti tudi predstavniki krajevne skupnosti in Socialistične zveze in da je bitka za jutrišnji kruh naša skupna skrb. Tudi letos je ostalo pri besedah. Že udeležba pridelovalcev pšenice je bila na zborih slaba — od 250 se jih je odzvalo vabilu le 110 — medtem ko predstavnikov Socialistične zveze ni bilo blizu.

Zadruge je za jesensko setev prikrbela dovolj semena kragujevcanske 56, marinke, superzlate in zlate doline ter zadosti gnojil in zaščitnih sredstev. Na Gorenjskem je bila setev običajno končana do 10. septembra, letos se bo zaradi deževja v minulem tednu zavlekla do sredine meseca.

S samoupravnim sporazumom o tržnem pridelovanju pšenice v Sloveniji je Sloga sprejela obveznosti, da bo ob žetvi oddala za družbene potrebe 250 ton dragocenega zrnja. Dogovorjena količina je dvakrat večja od letošnje, ko so v zadruzi najprej zbrali načrtovanih 125 ton, potem pa so »norme« do konca septembra presegli še za 40 ton. Za naročeno pridelovanje pšenice se je doslej odločilo blizu 150 kmetov, za izpolnitev obveznosti se bo treba dogovoriti še s približno 50 člani in kooperanti. V tržno pridelovanje bodo »usmerili« letos 125 hektarov polja in z vsakega hektarja bodo kmetje oddali zadruzi v poprečju po 20 stotov pšenice. To bo lahko uresničljivo, če bo odkup spodbuden za pridelovalca. Letos se je namreč dogajalo, da so kmetje, ki so se odločili za zamenjavo s koruzo, za kilogram prvovrstne pšenice dobili zelo slabo koruzo. Menjava je bila neenakovredna in to je tudi eden izmed razlogov, pravijo v Slogi, da nekaj kmetov še vedno omahuje pri sklenitvi pogodbe za tržno pridelovanje.

C. Zaplotnik

Iskra in Železarna

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva je med dvesto največjih organizacij združenega dela po ustvarjenem dohodku kar enainvajset delovnih organizacij z Gorenjske, dve od teh: Iskra-Elektromehanika Kranj (pred reorganizacijo!) in Železarna Jesenice pa sta v Sloveniji celo na prvem in drugem mestu. Tako je ISKRA-Elektromehanika lani ustvarila za 4,37 milijarde din dohodka (indeks 1981/80 je 126,8), Železarna 3,04 milijarde dinarjev (indeks 138,7), trinajsta je SAVA Kranj z 1,69 milijarde dinarjev dohodka (indeks 162,1) ter na dvajsetem mestu PLANIKA Kranj z dohodkom 1,34 milijarde dinarjev (indeks 136,8). Sledijo: 31. PEKO Tržič, 46. DONIT Medvode, 64. MERKUR Kranj, 66. TEKSTILINDUS Kranj, 71. ISKRA-Siroka potrošnja Škofja Loka, 81. LTH Škofja Loka, 106. ALPINA Žiri, 114. Jelovica Škofja Loka, 118. GRADBINEC Kranj, 126. COLOR Medvode, 134. LIP Bled, 140. VERIGA Lesce, 177. TITAN Kamnik, 181. STOL Kamnik, 188. BPT Tržič in 189. GORENJSKA PREDILNICA Škofja Loka s 450 milijoni dinarjev dohodka v letu 1981.

I. S.

Bolj pretehtani dolgoročni plani

Uspešnost ob zastareli opremi

Raziskovalna skupnost škofjeloške občine je pri Razvojnem centru Celje naročila izdelavo raziskave o možnostih dolgoročnega razvoja škofjeloškega gospodarstva — Raziskava naj bi bila smernik pri izdelavi dolgoročnih planov

Škofja Loka — Občinska raziskovalna skupnost se je z Razvojnem centrom v Celju dogovorila za izdelavo raziskave, s katero naj bi ugotovili možnosti nadaljnjega razvoja škofjeloškega prostora ter bolje opredelili omejitvene dejavnike industrijske širitve, predvsem kar zadeva delovne sile in prostora. Skratka, raziskava naj bi pokazala, katere dejavnosti naj bi v občini spodbujali, ker imajo tudi dolgoročno gledano, možnost nadaljnjega napredka. Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so obravnavali prvi del raziskave, v kateri so analizirane sedanje razmere v škofjeloških proizvodnih dejavnostih, srednjeročni načrti ter razvojne poti teh dejavnosti pri nas in v svetu. V drugem delu pa bodo opredelili možnosti in smotrnost razvoja posameznih dejavnosti v občini.

Cepprav velja škofjeloška industrija za uspešno, saj v primerjavi z Gorenjsko in Slovenijo dosega nadpovprečne rezultate, zlasti v izvozu in pokritju uvoza z izvozom, je zelo slabo opremljena, stroji so iztrošeni, hkrati pa so pri opremi zelo odvisni od uvoza. Kar 72 odstotkov proizvodnje ima nadpovprečno zastarelo tehnologijo in 48 odstotkov industrije je podpovprečno tehnično opremljene. Razen tega gospodarstvo premalo vplaga v raziskave, premalo je pri načrtovanju novih izdelkov upoštevana uporaba energije, izvoz je še vedno precej majhen oziroma so še vedno kolektivni, ki imajo možnost prodaje na tuje pa o tem skoraj ne razmišljajo, kvalifikacijska sestava je slaba in gospodarstvo nima kompletnih ponudb, kar je posledica neuspešnih integracijskih procesov preteklih let. Da pa je industrija kljub vsem naštetim omejitvenim dejavnikom uspešna, gre pripisati sestavi proizvodnje, ki je pretežno predelovalna, po drugi strani pa tradiciji in boljšemu izkoriščanju strojev.

Po uspešnosti izstopajo industrija obutve, orodja ter kruha in peciva. Uspešna je še industrija hladilnih aparatov in predelava nekovinskih rudnin. Izdelava pohištva pa po teh primerjavah sodi med manj uspešne v občini. Uspešna je tudi proizvodnja hladilnih aparatov. Torej so v občini najbolj uspešne delovno intenzivne proizvodnje, ki imajo utečen delovni proces in s tem tudi sorazmerno visoko produktivnost. Izredno uspešno je drobno gospodarstvo, ki se lahko prilagaja tržnim razmeram.

Tudi analiza predvidenih naložb je pokazala, da se škofjeloško gospodarstvo načrtno usmerja v izvoz. Tako so novi razvojni programi v elektroindustriji, predelavi nekovin in lesni industriji namenjeni predvsem izvoznim proizvodnjam.

L. Bogataj

Novi silosi in porodni hlev na farmi v Hrastjah. — C. Z.

Nove pridobitve farme v Hrastjah

Silos in porodni hlev

Štirje novi silosi in porodni hlev s 44 mesti za krave in troje boksi za 36 telet bodo na farmi v Hrastjah doprinesli k boljši organizaciji dela in cenejši prireji mleka. Velika pridobitev tudi 12 delavcev, ki so doslej večino dela opravljali ročno.

Hrastje — Prve hleve za 170 krav so v Hrastjah zgradili pred 17 leti. Napredku v živinoreji niso dolgo kljubovali. Danes so preurejeni v skladišča za umetna gnojila, semena in krmlila in za spravilo kmetijskih strojev. Pred osmimi leti so na farmi postavili nov hlev za 200 glav živine, toda tudi ta je že deloma zastarela, tako da so ga morali lani obnoviti. Ob njem so letošnjo julija pričeli graditi še dva pomembna kmetijska objekta, ki bosta farmi v Hrastjah, last Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske, dala podobo zaključene celote. Gre za gradnjo porodnega hleva s 34 stojišči, desetimi mesti za visoko breje krave ter s tremi boksi za približno 36 telet. V bližini starega in novega hleva so že zgrajeni štirje koritasti silosi, vsak s prostornino 160 kubičnih metrov. Skupaj s starimi silosi, katerih »skubatura« je po lanskoletni obnovi 1200 metrov, imajo zdaj na farmi dovolj zmogljivosti za siliranje koruze in trave, s tem pa tudi dovolj krme za 190 krav.

Nova objekta bosta omogočila boljšo organizacijo dela in cenejšo prirejo mleka. Dvanajstim zaposlenim bo prikraššana marsikatera pot in dosti ročnega dela, ki je doslej v starem porodnem hlevu prevlado-

valo. Konec bodo napravili zimskim nevšečnostim, ko so krave vodili iz hleva v hlev in se je pri tem katera tudi poškodovala. Naložba upravičena tudi iz drugih razlogov. V času, ko se kranjska mleka ubada z vprašanjem, kje dovoli mleka za svoje zmogljivosti, bo tudi za 20 krav povečana dobrodošla. Večjega staleža v hlevu jim pašno-košni sistem ne dovoljuje. Mlečnost njihovih krav je 8 litrov letno, kar ni nekakšni rekord, ni dosežek v prireji mleka. Toda, da za vsak liter mleka porabi na farmi poleti le osem do deset dekagramov močnih krmil in rezancev ter pozimi 18 dekagramov, podatek pridobi na vrednosti.

Porodni hlev in silosi bodo Kmetijsko-živilski kombinat Gorenjske — temeljno organizacijo Kmetijstvo blizu 44 milijonov narjev. Več kot polovico kredita zagotovila Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske deset odstotkov kmetijsko-živilskega razvojnega skupnosti, medtem dobro tretjino predstavljajo lastna sredstva kombinata. Gradnja napreduje. Kranjski Gradbeni prevel del, se drži predvidenih rokov. Porodni hlev bo ob mesecu vseljiv.

C. Zaplotnik

Vojteh Budinek

Povezava smučišč

Kranjskogorci so poskrbeli, da bodo smučišča Kranjske gore bolj povezana s smučišči v Podkorenu — Dnevna karta 250 dinarjev

Kranjska gora — V Kranjski gori, kjer so med turističnimi gorenjskimi kraji zabeležili najvišji obisk v primerjavi z lani, v teh dneh zapirajo hotele in se pripravljajo na zimsko sezono. »Dežurne« bosta le Kompas in Larix, kajti zaradi visokih stroškov ogrevanja in varčevanja z energijo je v mrtvi sezoni najboljše hotele zapreti.

»Letna sezona«, pravi Vojteh Budinek, direktor hotela Lek, »je bila dokaj ugodna, ne pa tudi rekordna. Razveseljivo je predvsem, da je bilo poleti v Kranjski gori več tujih gostov kot lani. Posebej septembra smo zabeležili dober obisk, precej je tudi izletniškega turizma iz Nemčije ter enodnevnih obiskov domačih gostov. Manj pa je poleti v Kranjski gori tranzitnega prometa. Kranjski gori se je navsezadnje poznalo, da je bila se-

zona ob morju precej slabša od lanske.

Cepprav je Kranjska gora januarja in februarja večinoma zasedena, bomo imeli manj »enodnevnih« gostov — prav zaradi pomanjkanja bencina. Žal letos ni bilo večjih naložb, novih žičnic, ki jih Kranjska gora potrebuje, in novih posteljnih zmogljivosti. Opravili smo le manjša vzdrževalna dela, in prizadevali smo si, da bi bolj povezali smučišča Kranjske gore in Podkorena. Žičnice Trebež so zaradi znanih gospodarskih težav še vedno samo načrti.

Cene za žičničarske prevoze: tedenska karta naj bi veljala 1.300 dinarjev, dnevna 250 dinarjev. Osnova za določanje hotelskih cen so dolarske cene in podražitve bodo malenkostne, le do 4 odstotke. Problem pa je večji, ker se je dolar tako povzpela. Hotelskim organizacijam delajo največ preglavic pomanjkanje energije, visoki stroški ogrevanja. Če se bo energija dražila, se bodo cene penzionov morale dvigniti.

Hotelska organizacija Kompas je letos zgradila štiri nova teniška igrišča pri motelu, kar je za kraj nedvomno precejšnja pridobitev. Organiziramo tudi redne turistične prireditve. Precej je seminarjev, izboljšali smo tekaške proge proti Planici. Prav za tek je vedno večje zanimanje, saj kraj ponuja obilo možnosti. Ljudje so radi v naravi in na smučeh. Mislim, da prav tekaški šport dobiva vedno večjo veljavo in da se bodo zanj še številnejši ogrevali.

Kranjska gora je 29. in 30. januarja organizator svetovnega pokala v alpskih disciplinah, veleslalom in slalom. Zaradi te prireditve so kranjskogorski hotelirji kar v zadregi, saj je treba zagotoviti dovolj prostora za smučarje in obiskovalce — v že tako polni zimski konici. Od 6. do 11. marca bo poleg raznih drugih tekmovalni tudi svetovno prvenstvo avioakompanij s 500 udeleženci. Lani je bilo to prvenstvo v Ameriki, letos pa ga organizira JAT. Prireditve je za Kranjsko goro komercialno precej zanimiva.

D. Sedej

Srečanje gorenjskih pesnikov in pisateljev začetnikov

Literarni večer v gradu Grimšče

Radovljica — Zveza kulturnih organizacij Radovljica s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Gorenjske in pod pokroviteljstvom alpske modne industrije Almira iz Radovljice bo danes pripravila srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov Gorenjske. Področno sre-

MATI

Jaz nisem poznal matere.
Moja mati je umrla.
(Nekoč bomo umrli vsi).
Moj oče se je poročil z materjo.
(Baje ga je imela rada).
Bila sta mož in žena.
(Žena in mož sta bila).
Moj oče se je poročil z drugo materjo. (Tudi ona je moja mati).
Njo poznam. (Na videz).
Ona pozna mene.
Mene poznajo vsi.
Jaz ne poznam nikogar.
Iz kaosa v kozmos (KOSOVEL).
Jaz in ona.
Ona in jaz.
Ona in jaz.
Ona in jaz.
(Kaj so prečrtali K D O ???)

JAZ.
MI.
VI.
VSI.
ONA.
BOG.
PRIJATELJ.
PRIJATELJICA.
Zorin.
Zorin bom. (Nekoč bomo dozoreli vsi).
Moja mati je umrla.
(Nekoč bomo umrli vsi).
Jaz sem otrok.

Razpis za Linhartove plakete

Radovljica — Kulturna skupnost Radovljica je ta teden razpisala skupaj z gradivom za 2. sejo skupščine obeh zborov kulturne skupnosti, ki bo 26. oktobra, tudi razpis za predloge kandidatov, ki naj bi letos prejeli najvišje priznanje Kulturne skupnosti Radovljica — Linhartove plaketo. Vsako leto podelijo največ tri takšna priznanja. Prijave skupaj s predlogi za Prešernovo nagrado bodo sprejemali do 20. novembra.

Zagrebska »Grupa 69« v Iskri Telematiki

V času med 27. avgustom in 10. septembrom je bilo Iskrino društvo likovnikov gost likovnega društva Grupa 69 iz Zagreba. V smislu medrepubliške izmenjave likovnikov so se vloge gostitelja zdaj lotili Iskraši. Razstave Grupe 69 v Iskri potekajo od 1. do 15. oktobra v Iskri Elektrooptiki, Iskri Telematiki in Iskri Instrumenti. Bili smo na otvoritvi razstave v Iskri Telematiki na Laborah.

Od celotne Grupe 69, ki šteje 450 članov, jih na Laborah razstavlja le nekaj deset. Skupino sestavljajo avtorji, katerih dela so rezultat notranje potrebe po likovni izpovedi. Društvo, v katerega se povezujejo, jim omogoča tesne in redne medsebojne stike, ki prav gotovo prispevajo tudi k medsebojnemu umetniškemu navdihu. Njihov način dela je v prijetnosti. Preveča ga velika mera ljubiteljskega navdušenja. Iz teh izhodišč nastala dela so pretežno na zelo visokem ustvarjalnem nivoju, ki se dostikrat lahko merijo z deli profesionalnih slikarjev. Grupa 69 letno priredi po več kot 30 razstav in je znana doma kot v tujini, zlasti v sosednji Italiji. Pousod je lepo sprejeta.

Kazimir Mohar

čanje torej, ki se ga udeležujejo na občinskih srečanjih izbrani avtorji, najboljši s področnega pa bodo odšli na slovenskega.

Dopoldne so se avtorji zbrali v Radovljici in odšli na obisk tovarne Almira. Popoldne ob 17. uri se bodo zbrali v Almirinem gradu Grimšče na Bledu, kjer bodo najprej imeli prijateljski pogovor. Ob 19. uri pa se bo začel literarni večer.

Letošnjega srečanja se udeležuje sedemnajst avtorjev, ki se preizkušajo s svojimi literarnimi prvenci. Občinskih srečanj se je letos udeležilo štiriindvajset avtorjev: devet v Kranju, po pet v Radovljici in Škofji Loki, trije na Jesenicah in dva v Domžalah. V področno srečanje so se uvrstili: Simona Andrič z Blejske Dobrave, Januška Beravs iz Ribnega pri Bledu, Mateja Črv z Jesenic, Mojca Gantar iz Kranja, Marta Globočnik iz Senčurja, Marjeta Gorjanc iz Senčurja, Andreja Krivec iz Domžal, Milena Miklavčič iz Žirov, Dušan Mulej iz Begunj, Stane Pečar iz Škofje Loke, Janez Ramovš iz Gorenje vasi, Mira Remic iz Cerkelj, Elizabeta Stefancioza z Jesenic, Edi Stres z Bleda, Andreja Svolišak iz Škofje Loke, Francka

Tronkar iz Kranja in Jože Volarič iz Kranja.

V literarnem večeru bodo vsakega avtorja predstavili, njihova dela pa bodo recitali: Rasto Tepina in Jelka Štular iz Prešernovega gledališča v Kranju, Marko Črtalič iz Loškega odra v Škofji Loki ter člani Linhartovega odra iz Radovljice Alenka Bole-Vrabec, Slavica Česnik, Matjaž Konda, Bernarda Koselj in Nejka Lorenčič. Večer, ki je zamisel Alenke Bole-Vrabec, bo povezoval Zvone Krznar. Za glasbeno spremljavo bodo skrbeli: flavtistki Maja Gogala in Ivica Podlipnik, violinist Jec Brence in kitarist Boštjan Soklič.

Letošnje področno srečanje je tako v pogledu števila avtorjev kot pisanosti besedil še bogatejše kot so bila pretekla, kar brez dvoma odseva prizadevanja prireditelja. Besedila so najrazličnejša; od humoresk in aforizmov do lirčne oezije.

Tokrat za pokušino objavljamo dve pesmi. Pesem z naslovom Strah je napisala Elizabeta Stefancioza z Jesenic, pesem z naslovom Mati pa Janez Ramovš iz Gorenje vasi.

Kulturni koledar

JESENICE — V Amaterskem gledališču Tone Čufar bodo v soboto, 16. oktobra ob 19.30 premierno uprizorili dramo Gregorja Strniše »Samorog« v režiji Mirana Kende. Predstavo bodo ponavljali za abonma in za izven od nedelje, 17. oktobra, do vključno srede, 20. oktobra, vselej ob 19.30.

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši si lahko še do 17. oktobra ogledate razstavo izvirnih ilustracij akademskega slikarja Milana Bizovičarja. Odprta je vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše si lahko ogledate razstavo Vizualna poezija avtorja Radomira Mašiča Kule z naslovom Ego sum ego. V galeriji Mestne hiše je na ogled zgodovinska razstava Začetki organiziranega planinstva na Gorenjskem. V galerijskih prostorih baročne stavbe v Tavčarjevi 43 si lahko ogledate razstavo Otroški avtoportret, delo učencev šestih razredov Osnovne šole Simona Jenka v Kranju. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

LJUBLJANA — V galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov, Komenskega 8, si lahko do 26. oktobra ogledate razstavo del Društva likovnih umetnikov severne Primorske. Galerija je odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 18. ure.

V Cankarjevem domu bo v ponedeljek, 18. oktobra, ob 20. uri koncert angleškega rock ansambla Wishbone Ash, ki prihaja na turnejo po Jugoslaviji.

ŠKOFJA LOKA — Drevo ob 18. uri bodo v galeriji na loškem gradu odprli razstavo slik, plastik in keramike Aljoše in Gorazda Sotlerja iz Škofje Loke. Pel bo pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke. Razstava bo odprta do 10. novembra, med tednom ob 10. do 17. ure, ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

ŽELEZNIKI — Muzejsko društvo bo v nedeljo, 17. oktobra ob 10. uri odprlo razstavo del akademskega kiparja Tonea Logondra iz Škofje Loke. To bo prva kiparska razstava v Selški dolini, pokroviteljstvo je prevzela Iskra iz Železnikov. Na otvoritvi razstave bodo sodelovali člani domačega kulturnega društva.

ŽIRI — V galeriji muzeja v stari šoli si lahko v soboto, 16. oktobra in v nedeljo, 17. oktobra, dopoldne od 10. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure lahko ogledate razstavo del žirovskih likovnikov, ki so jo pripravili v počastitev sindikalnega kongresa.

Kranj — V sklopu 9. mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov so v sredo v Mestni galeriji odprli razstavo portretnih kipov znanih slovenskih športnikov, ki jih je upodobil akademski kipar Anton Herman. V avli skupščine občine Kranj pa so sinoči odprli razstavo svetovnega turističnega plakata in podelili nagrade za najuspešnejše stvaritve z jugoslovanskega natečaja. — Foto: F. Perdan

Festival izpolnjuje pričakovanja

Trije tekmovalni programi filmov, kolikor smo jih na 9. mednarodnem festivalu športnih in turističnih filmov v Kranju doslej videli, potrjujejo napovedi, da je letošnja bera festivalskih del res kvalitetna — Napredek po vsebinski in izrazni plati kažejo predvsem športni filmi

Kranj — Prva dva dneva 9. mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju sta pokazala, da je letošnji tekmovalni program filmov, kot je napovedovala že selekcijska komisija, ki je izbirala med 127 prijavljenimi deli, v primerjavi z dvema letoma prej resnično napravil velik kvaliteten korak.

Napredek je opazen zlasti na področju športnih filmov, ki se programsko izvrstno prepletajo s turistično tematiko. Šport in športnike slikajo z vseh zornih kotov, pogosto tudi nehoti iz najbolj negativnih, ob katerih se vsiljuje vprašanje, kaj je sploh še normalno. Na drugi strani turistični filmi, žal, ostajajo večinoma pri reklamni zasnovi. Svetla izjema je bil dosejel le kratek francoski film New York, prikazan prvi večer, ki v fotografskem slogu izpoveduje tudi socialne probleme, bremena sodobne civilizacije v večmilijonskem ameriškem mestu.

V sredo in četrtek smo videli tudi štiri od devetih filmov, kolikor jih jugoslovanska kinematografija prikazuje na festivalu. Športna Trikrat naši in Zmaga, turističnega Postojnska jama ter Dobrodošli v Sarajevu, ki je nekakšna mešanica obeh zvrsti.

Začetek sezone v jeseniškem gledališču

Jesenice — V soboto, 16. oktobra bodo v Amaterskem gledališču Tone Čufar na Jesenicah pripravili prvo premiero v novi sezoni. Pod režijskim vodstvom Mirana Kende bodo ob 19.30 premierno uprizorili dramo Gregorja Strniše »Samorog«. Scena in kostumi so delo Jožeta Bediča, dramaturg predstave je Taras Kermauner, koreografinja Andreja Gjud, izvirno glasbo za predstavo je napisal Jani Kenda. Nastopili bodo: Klemen Klemenc, Bernarda Gašperšič, Alenka Weithauser, Elizabeta Stefancioza, Igor Škrli, Oto Gerdej, Franci Černe, Borut Verovšek, Roman Lavtar, Rado Mužan, Bojan Pogačnik, Ludvik Erjavec, Sandi Jakopič, Franci Žnidaršič.

Plešasta pevka

Škofja Loka — V soboto, 9. oktobra so imeli Škofjeločani enkratno priložnost, da si ogledajo Ionescovo anti-igro Plešasta pevka v izvedbi eksperimentalne gledališke skupine iz Kranja. Igra prikazuje odtujenost med ljudmi, smiselnost in nesmiselnost njihovih vsakdanjih pogovorov, željo po zanimivih dogodkih, ki bi pregnali malomeščansko vsakdanjost; v bistvu razglablja o temeljnih vprašanjih človekovega bivanja v sodobnem času.

Vendar kot kaže Škofjeločane predstava ni zanimala. Gledališka dvorana je bila napol prazna. Ali je bila velikopotezno obnovljena pred letom dni zato, da igralci igrajo pred praznimi sedeži?

I. Pintar

Do ponedeljka, 18. oktobra, ko bo festival sklenjen, bo na sporedu še pet domačih filmov: danes Zagreb, jutri Bops, zadnji dan pa Banjski kočijaž, Budnica in Veteran. Ta bo za kranjske gledalce še posebej zanimiv, saj govori o kolesarskem veteranu Dragu Frelihu. S kolekcijo devetih filmov se jugoslovanska kinematografija enakovredno kosa s češkoslovaško, poljsko, sovjetsko in ameriško, ki so na festivalu kvalitetno in številčno najbolj zastopane. Lahko se bo potegovala za veliko plaketo mesta Kranja, namenjeno kinematografiji z najboljšo kolekcijo.

Ob tekmovalnem programu filmov pa nikakor ne gre prezreti številnih spremljajočih prireditev festivala. V sredo popoldne so se sestali člani slovenske sekcije turističnih novinarjev, v Mestni galeriji so odprli razstavo portretnih kipov znanih slovenskih športnikov, delo akademskega kiparja Antona Hermana. Včeraj se je začel seminar turističnih propagandistov, na katerem sodelujejo tudi zastopniki Lufthanse, Neckermana in Fischerja, v hotelu Creina so se sestali člani izvršnega odbora mednarodne konference kratkega filma, ki ima pomembno vlogo predvsem za distribucijo kratkih filmov, zvečer pa so v avli skupščine občine Kranj odprli še razstavo svetovnega turističnega plakata ter podelili nagrade z jugoslovanskega natečaja, na katerega je prišlo prek sto plakatov.

Danes ob 11. uri bo tiskovna konferenca organizacijskega komiteja zimske olimpiade Sarajevo 84, popoldne pa sestanek izvršnega odbora CIDALCA, zadnjega pred letošnjo letno skupščino v Parizu. V ponedeljek se bodo sešli še uredniki televizijskih filmskih programov. Zaključna slovesnost s podelitvijo festivalskih nagrad bo po zadnjem tekmovalnem programu ob 21.30.

H. Jelovčan

Kulturni večer v Ribnem

Radovljica — Kulturna komisija pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica bo s sodelovanjem domačih kulturnih delavcev pripravila v okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive v petek, 15. oktobra ob 19. uri v dvorani zadržnega doma v Ribnem kulturni večer pesmi in plesov narodov in narodnosti Jugoslavije. Predstavili se bodo člani kulturnega društva »Tamburica i mi« s tamburaškim orkestrom jugoslovanskega kluba iz Mainza, folklorna skupina jugoslovanskega kluba »Edvard Kardelj« iz Weisbadna in folklorna skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega.

Sočasno s kulturnimi skupinami naših delavcev iz ZR Nemčije bodo prispele tudi predstavniki sindikata iz mesta Mainz, ki se bodo dopoldne pogovarjali v Radovljici s predstavniki občinskega sindikata, skupščine občine, izvršnega sveta in kulturne skupnosti o značilnostih gospodarskega in družbenega razvoja radovljske občine in o možnostih nadaljnjega sodelovanja.

Premoga premalo, drv dovolj

Merkurju iz Kranja, ki z izjemo škofjeloške občine oskrbuje s premogom vso Gorenjsko, je letos uspelo zagotoviti 60 tisoč ton premoga — Da bodo preskrbeli čim več potrošnikov, zdaj dobavljajo po dve tona rjavega premoga oziroma po tri tone lignita — Drv imajo na zalogi dovolj

Kranj — Tudi pri kranjskem Merkurju so pred dnevi po navodilih republiškega komiteja za energetiko uvedli ukrepe za čim bolj enakomerno oskrbo potrošnikov s premogom, saj ga to zimo za vse ne bo dovolj. Tako dobavljajo le po dve tona rjavega premoga oziroma po tri tone lignita. Tudi s premogom bo torej treba to zimo krepko varčevati, pri čemer ogrevalne pipe. Težko je oceniti, koliko zalog premoga imajo potrošniki, toda slej ko prej pet do šest

ton premoga čez zimo v posamezni stanovanjski hiši ne bo več moč pokuriti.

Ukrep, ki so ga pri Merkurju prav tako uvedli, je izjava kupca, da za to zimo še ni prejel nikakršnih količin premoga in da tudi nima drugih virov ogrevanja. Stampiljko odtisnejo na hrbtno stran računa, kupec pa izjavo podpiše. Izjava je zaenkrat seveda še bolj moralnega značaja, saj jo verjetno podpišejo tudi mnogi, ki kleti nimajo praznih. Toda na

zavest o potrebi po varčevanju s kurivi morda vendarle vplivajo. Že prihodnje leto bodo, kot kaže, uvedli nove oblike enakomerne oskrbe potrošnikov s kurivi, da si nekateri ne bodo nabirali pretiranih zalog, drugi pa ostali brez premoga.

Merkur iz Kranja s premogom oskrbuje vso Gorenjsko, z izjemo škofjeloške občine, kjer je donedavna premog dobavljala Kurivoprodaja iz Ljubljane, zdaj pa je skrb za premog prevzelo trgovinsko podjetje Loka iz Škofje Loke. V Trzinu poteka prodaja prek Merkatorja. Merkurju je letos uspelo zagotoviti 60.000 ton premoga, kar je polovico premalo, če količino pogledamo v luči grobe ocene, da Gorenjska potrebuje 120 tisoč ton premoga. Ocena seveda ni povsem natančna, ker ni moč vedeti, s koliko zalogo potrošniki začnejo kuriti vsako zimo. Merkur napoveduje, da mu bo letos uspelo dobiti še 2 tisoč ton briketov iz Sovjetske zveze in 4.800 ton briketov iz Nemške demokratične republike. Prav tako nameravajo kupiti še izredno kakovosten poljski premog. Vsi ti dodatni nakupi bodo tako letošnjo količino premoga za Gorenjsko povečali za 15 tisoč ton in skupaj bo torej Merkur zagotovil za to zimo 75 tisoč ton premoga. Tako nihče to zimo ne bo ostal brez premoga, pravijo pri Merkurju.

Da premoga nasploh primanjkuje, vemo in pri Merkurju so zagotovili tolikšno količino z velikimi napor. Sporazume o dobavi so podpisali kar z osmimi premogovniki iz Bosne in Hercegovine, kar jih letos uvršča med slovenske preskrbovalce, ki imajo največ podpisanih sporazumov. Trije sporazumi vsebujejo dogovor o kreditiranju premogovnikov in Merkur bo do leta 1986 sovlagal v bosanske rudnike. Še »zahtevnejši« je ostalih pet sporazumov, ki temelje na dohodkovni osnovi in potegnejo za sabo torej pokrivanje morebitne izgube, kar bo za Merkur seveda veliko breme.

Za sovlaganja v premogovnike bo tako kranjski Merkur letos dal 25 milijonov dinarjev, v petih letih pa bodo sovlaganja znašala 130 milijonov dinarjev. Ljubljanska banka je za letos Merkurju odobrila 70 odstotkov kredita za potrebna sredstva sovlaganja, vendar je rok vračila zelo kratek. Že prihodnje leto bo Merkur moral banki začeti vračati kredit, naložbe v bosanskih premogovnikih pa bodo končane šele leta 1986. Tudi obrestna mera je visoka, saj znaša 13 odstotkov.

Ker s ceno premoga ne bodo mogli pokriti vseh sovlaganj v premogovnike, se bodo pri Merkurju skušali dogovoriti z večjimi porabniki, kot so tovarne, šole, hišni sveti ter z gorenjskimi občinami o zagotavljanju teh sredstev. Prispevali naj bi 30 odstotkov potrebnega denarja. V prihodnjih dneh bodo sporazume s takšno vsebino razposlali.

Kranjski Merkur dobavlja premog potrošnikom v kranjski, radovljiški in jeseniški občini. Seznam čakajočih je povsod približno enak dolg. Tako rjavi premog zdaj dobavljajo kupcem, ki so ga naročili julija lani, lignit pa kupcem, ki so ga naročili septembra lani. Naročila sprejemajo nenehno, mesec dni pred dobavo kupca obvestijo, da pride premog plačat. Če v mesecu dni premoga ne dobi, obračunajo obresti.

V škofjeloški občini potrošnike s premogom oskrbuje trgovsko podjetje Loka. V prodajalni so že na začetku leta opozorili kupce, da rjavega premoga ne bo dosti in jim svetovali, naj naročijo lignit. Tako imajo danes še naročnike za rjavi premog z maja lanskega leta, lignit pa dobavljajo kupcem, ki so ga naročili marca letos.

Oskrbo s premogom to zimo lahko izboljša le še lignit iz kolubarskih rudnikov, ki bi bil namenjen šoštanjski termoelektrarni, s tem pa bi lahko za široko potrošnjo spustili velenjski lignit. Vendar kolubarski premogovniki terjajo sovlaganja v višini 470 milijonov dinarjev, pokrito želijo imeti celo naložbo. Slovenske banke pa so pripravljene zagotoviti le 100 milijonov dinarjev.

Zaradi pomanjkanja kurilnega olja vse večji pritisk na premog lahko ublažijo drva, ki nekaj let nazaj niso bila nič cenjeno kurivo. Vendar jih ljudje spet vse bolj kupujejo, pravijo pri Merkurju. Drv imajo na zalogi dovolj, bukov les so kupili v Brkinih. Cena je dokaj ugodna, saj prostorninski meter bukovih drv stane 1.750 dinarjev.

M. Volčjak

Zaenkrat, kot pravijo pri Gozdnem gospodarstvu Kranj, za pobiranje lesnih ostankov po gozdovih ni kaj prida zanimanja. Vsekakor pa pričakujejo, da bo prihodnje leto vse več občanov nabiralo drva po gozdovih, zato bo Gozdno gospodarstvo poskrbelo, da se uvede dosleden gozdni red. — Foto: F. Perdan

Lesni ostanki

Pri Gozdnem gospodarstvu Kranj pravijo, da dozda ni bilo večjega zanimanja za pobiranje sekancev — Organizirana akcija

Kranj — Prihodnje leto nas bo energetska stiska še posebej hudo prizadela, zato se že oziramo po kurjavi, ki je bo vsaj za silo dovolj, in takoj pomislimo na premog in drva.

Večkrat govorimo in pišemo, da so naši gozdovi domala neprehodni, toliko lesa, ostaja in gnije. Z delom v gozdu, s pobiranjem ostankov, bi si prav lahko zagotovili dovolj drv za zimo. V trgovini so hudo draga, saj velja prostorninski meter okoli 2.000 dinarjev.

Do zdaj, tako pravijo pri Gozdnem gospodarstvu Kranj, ni bilo večjega zanimanja za spravilo sekancev, zbrali so le nekaj prijav občanov. Le-ti se potem oglašijo pri revirnem gozdarju in z njim se dogovorijo za pobiranje in ob koncu tudi za ceno. Cene veljajo po posebnem ceniku in so različne: od 150 do 500 dinarjev, odvisno od pravilne razdalje.

Težave pa niso majhne, saj so sečišča v višjih legah za občane manj zanimiva. Kupci so tudi premalo seznanjeni z gozdnim redom, se pravi, da ne vedo, kaj iz gozda lahko odnesejo. Nemo so takih, ki hočejo kar najbolj kvaliteten les in zato s sekanjem napravijo izredno veliko škodo. Občani tudi ne vedo, ali hodijo po zasebnem gozdu ali gozdu, s katerim gospodari Gozdno gospodarstvo — več kot polovica gozda na kranjskem, trzinem in škofjeloškem območju je namreč v zasebni lasti.

Pri Gozdnem gospodarstvu Kranj so kar malce presenečeni, da se občani v večjem številu ne odločajo za te »lesne« akcije, prepričani pa so, da bo prihodnje leto vse drugače. Zato pripravljajo obširno informacijo in nasploh nameravajo te akcije, če bo zanimanje, kar najbolj ustrezno organizirati. Ob tem bodo hude težave, saj je domala nemogoče, da bi slehernemu določili strokovnega spremljevalca.

Les za kurjavo ne manjka, prodajajo ga trgovske organizacije ter seveda tudi zasebniki. Po pogodbah s trgovske organizacije dobile iz Brkinov okoli 1500 kubičnih metrov lesa in ne kaže, da bi ga primanjkovalo.

Če bo prihodnje leto pač pela druga pesem, če bo stiska le prehuda in če se bomo odločili tudi za takšne akcije, potem se bo Gozdno gospodarstvo nanje dobro pripravilo. Potrebno bo veliko discipline in reda, kajti stihiško pobiranje sekanic ali celo sekanje lahko napravita v gozdovih veliko škode...

D. Sedej

Kako je drugod v Jugoslaviji

- Na Hrvaškem jim primanjkuje električne energije in vsake tri dni odklapljajo široko potrošnjo, omejujejo tudi porabo električne energije velikih potrošnikov, kot je na primer tovarna aluminija v Šibeniku. Manjka jim tudi naftnih goriv in plina. V republikah in po občinah so ustanovili štabe, ki skrbijo predvsem, da brez energije ne bi ostala proizvodnja, zlasti uvozna, pa tudi dejavnosti, pomembne za življenje in delo ljudi. Sprejeli bodo ukrepe za zagotovitev goriva za jesensko setev. Zavzemajo se, da bi čimprej uvedli racionalno prodajo bencina, da bi se tako izognili dolгим vrstam pred črpalkami. Pripravljajo tudi 10-odstotno zmanjšanje medmestnega, pa tudi mestnega avtobusnega prometa.
- V Bosni in Hercegovini kljub pomanjkanju električne energije še nimajo re-

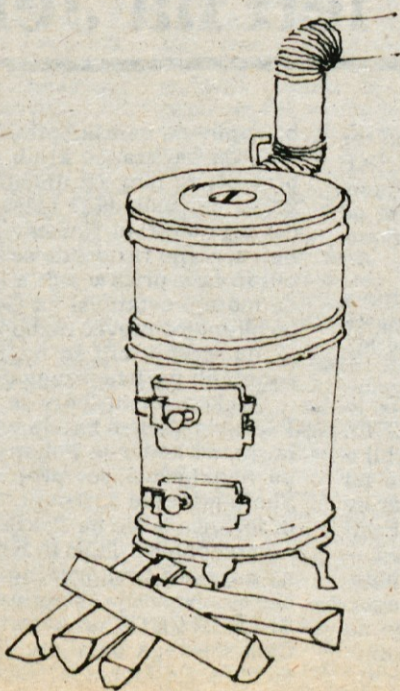
dukci. Izhod poskušajo najti s široko družbeno akcijo za varčevanje z elektriko in septembra so tako prihranili 9 odstotkov električne energije, na območju Tuzle pa kar 12 odstotkov.

- V Srbiji so 3. oktobra porabili 2,4 milijona kilovatih ur električne energije, kar je 9 odstotkov več, kot so načrtovali. Tej neslavni številki je v največji meri botroval Leskovac, ki je načrt presejal kar za 51 odstotkov. Pozivi k varčevanju niso zalegli in 5. oktobra so porabili kar 6,6 milijona kilovatih ur električne energije ali 29 odstotkov več, kot so načrtovali. Vrsta mest je presegla načrt. V mestih, ki so porabo prekoračila, bodo uvedli redukcije. Srbija pa zaradi vlaganj v gradnje elektroenergetskih objektov dobavlja električno energijo Makedoniji, Črni gori in Hrvaški. Ker je zadnji dni poraba v Srbiji omejena za 10 odstotkov, tudi te republike dobivajo toliko manj električne energije.

- V Vojvodini zaenkrat nimajo težav z električno energijo. Če se poraba ne bo povečala ali če ne bo prišlo do okvar, tudi izkjučitev porabnikov ne bo.

- Potrošnikov električne energije na Kosovu trenutno ne skrbi pomanjkanje električne energije. Od petih agregatov kosovske termoelektrane delajo trije, ki dnevno proizvedejo od 9 do 9,5 milijonov kilovatih ur, dneva poraba pa znaša okoli 5 milijonov kilovatih ur. Pokrajina tako dobavlja drugim okoli 4 milijone kilovatih ur električne energije, polovico skopski železarni, drugo polovico elektro-gospodarstvu Srbije. Večjo porabo pričakujejo novembra in decembra, zato skušajo na dnevnih kopih nakopati čimveč premoga za vseh pet agregatov kosovske termoelektrane.

- V Črni gori so doslej 90 odstotkov potreb po električni energiji pokrivali iz elektroenergetskega sistema Srbije in iz uvoza, na katerega pa ne morejo več računati. Zato bodo uvedli tretjo stopnjo redukcije, kar pomeni, da bodo največji potrošniki dobili 20 odstotkov električne energije manj, potrošniki v distributivni mreži pa 10 odstotkov manj. Za 20 odstotkov so omejili tudi porabo bencina in diselskega goriva ter za 10 odstotkov porabo kurilnega olja.

Visoki stroški kurjave

V jesenski občini so uvedli ustrezno davčno politiko in tako imajo tisti, ki oddajajo zasebne sobe, precej ugodnosti in olajšav. S tem so hoteli spodbuditi ponudbo in preprečiti »črno« oddajanje. V času energetske krize pa je vendarle vprašanje, kako bodo zasebniki zmogli stroške ogrevanja. Vsebniki zmogli stroške oddajati le šakar se sploh ne splača oddajati le nekaj ležišč, saj so v hotelih izračunali, da pri penzionu, ki velja 700 dinarjev, odpade več kot 200 dinarjev na stroške kurjave. Zasebniki ne morejo uveljavljati hotelskih cen, kajti obisk bi jim pri prici precej upadel. V turističnih krajih zgornje-savske doline pa traja zima sedem mesecev.

Olje je skoraj za 10 dinarjev dražje, zgodi pa se tudi, da v sili moraš kupiti premog, ki velja tudi 5.000 dinarjev tona. To je predrago, še posebej, ker moramo v teh krajih ogrevati od oktobra do aprila.

Jože Kotnik iz Kranjske gore: »Oddajamo 35 ležišč in apartma, kurili bomo na trda goriva. Letno porabimo okoli 20 ton premoga in 20 kubičnih metrov drv pa okoli 6.000 litrov kurilnega olja. Zdi se mi, da bomo morali poiskati še druge možnosti, da bi zmanjšali stroške ogrevanja. Pri nas smo se odločili, da bomo temeljito izolirali vso hišo, predvsem okna, saj tako prihranimo lahko do 20 odstotkov. V Kranjski gori so temperature izredno nizke in ni konca zimske in tako tudi kurilne sezone. Cene ne moremo bistveno dvigniti, saj bodo gostje potem raje odhajali v hotele. Za Kranjsko goro je ob tej ben-cinski krizi izjemna škoda, ker so ukinili železniško progo. Zdj bomo to lahkotne plačali.«

D. Sedej

In kaj ravno tisti, ki oddajajo sobe zimske in poletni turistični sezoni? Olga Razinger iz Rateč: »Pri nas imamo osemnajst postelj, ogrevamo na premog in drva. Na leto porabimo enajst ton premoga in 25 kubičnih metrov drv. Letos smo premog dobili pravočasno. Ogrevati moramo od oktobra do marca, tudi poleti kurimo trikrat na teden, da segrejemo vodo. Cen ne moremo dvigniti, saj potem še tistih gostov ne bo, ki bi prihajajo poleti in pozimi. Če zmanjša, se z oddajanjem zasebnih sob kaj malo zasluži. Svojega dela sploh ne smeš računati, če pa ga, potem je številka izjemno majhna. Celimo si le, da prihodnje leto ne bi primanjkovalo kurjave.«

Marica Davidovič iz Podkorena: »Hotel Vitranc ima z večino zasebnikov sklenjene pogodbe. Z aneksom k pogodbi delovna organizacija Go-renjka zagotavlja zasebniku tudi do-raznjo kurjave, res pa je, da po ceni, ki je dvakrat letno. Za šestnajst postelj, letimo, je treba odšteti za kurjavo 10.000 dinarjev in moraš imeti za najmanj 150.000 dinarjev prometa, da se ti še splača. Če bo kriza hujša, se bo treba preusmeriti na trda goriva, kar pomeni, da bo treba za olajšave ter drva dobovo.«

KAREL LESKOVEC
TRNULJE

17

Že na vlaku so se dobili. Fant se je v Ljubljani učil za mesarja. Najbrž ga je Micka privlačevala in potegnila s seboj, da jo je pospremil na naš grič.

Zdaj je bilo vse dobro. Mati je obstala sredi hiše in nas ogledovala, kakor da nas prvič vidi. V hiši je završalo od veselja, kakor da bi dregnil v panj. Stiskali smo se in si pripovedovali vse, kar se nam je pripetilo po hišah, kjer smo služili. Potem se je nekdo spomnil, da bi se šli loviti slepe miši. Oče, ki je bil zmeraj zadržan in redkobeseden in se je le ob redkih prilikah razživel med otroki, je poiskal staro materino ruto in nam jo zavezoval okoli glave. Razpršili smo se po kotih kakor kokoši, kadar plane mednje lisjak. Na tleh je bil namesto toplega in suhega lesenega poda umazan in vlažen beton, vendar smo se po hiši podili bosi, da bi čim bolj potihoma švignili mimo tistega, ki je lovil.

Še mater smo spravili, da se je postavila sredi hise. Oče ji je zavezal oči in že je zaplavala z raz-

prostirami rokami okrog sebe, da bi se ji posrečilo zagrabit za skušntrano glavo. Vrtili se nismo samo po tleh. Skakali smo kot vrabci po mizi in klopih in se zaganjali na peč in spet na tla. Vmes smo vpili in cvilili, da so se tresle stene.

Ko se je prvi vihar veselja malo unesel, smo se na materino besedo umirili. Morali smo se pomeniti, kako in kam bomo šli po vahče. Vsakič smo obiskali iste kmetije in hodili po istih poteh in stazah. Mati nas ni zbrala okoli sebe zaradi tega, da bo povedala, kam bomo šli najprej in kam nazadnje. To je prepustila nam. Zanj je bilo bolj važno, da nam je povedala, kako se moramo vesti, kamor bomo prišli. To nam je tisti večer spet in spet zabičevala. Preden smo zjutraj odšli, nas je še zadnjič opomnila.

Še oče je dodal kakšno besedo, da nam ja ne bi preveč rojile po glavi otročje neumnosti. Oba sta dobro vedela, da se bomo povsod drugod več podili kakor po poteh in stazah. Bila sta v skrbeh, kako se bomo obnašali pri bližnjih in daljnih sosedih, kjer se bomo oglasili, in da se bomo lepo v božjem imenu zahvalili za vsak hlebeček, pa naj bo iz pšenične ali ovsene moke.

Naša mati se je prej domenila s sosedami, s katerimi otroki bomo na praznik hodili skupaj. To so bili večinoma siromašni bajtarski otroci, ki so služili naokrog po kmetijah kakor mi. Kmalu nas je oče odpravil spat, da bomo zjutraj vstali pravi čas in se odpravili na pot. Ležali smo povsod. Mlajši na peči in po posteljah, starejši pa smo se kot dihurji zarili globoko v velik kup sena na podstrešju. Tako se je v hiši počasi vse umirilo in pospalo.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH
KRAJIH IN LJUDEH
NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(58. zapis)

K prejšnjemu zapisu še dodam: pri zemeljskih delih ob gradnji Južne železnice, ki je povezovala Ljubljano z Dunajem — to je bila tista »železna cesta«, ki jo je imel v mislih že naš Prešeren! — so izkopali več predmetov iz obdobja kulture žarnih grobišč.

Za te kraje v sotočju Save in Ljubljane pa so za našo zgodovino pomembna pričevanja o obstoju posebnih župe s šestimi dvori, ki so veljali kot svobodnjaška koseška posest (kosezi so pripadali kmečkemu sloju v fevdalni dobi, ki mu ni bilo treba tlačeniti — lahko bi jim celo rekli, da so veljali za nekako nižje slovensko plemstvo — saj so bili slejkoprej ponosni, neodvisni svobodnjaki).

FUŽINSKI GRAD

Četudi leži naselje Fužine skoraj v celoti na desnem bregu Ljubljane, torej »že na Dolenjskem«, stoji fužinski grad na levem bregu reke in zato po vsej pravici sodi v naš »gorenjski« zapis! Take so pač muhaste meje tudi drugje v svetu.

Krajevno ime spominja na nekdanje fužinarstvo, ki je izkoriščalo vodno moč Ljubljane, ki prav tu nekako podivja — spričo prejšnjega mirnega toka od Vrhnike do sem — saj v hitrih brzicah, skoraj slapičih, pada preko konglomeratskih pečin (labore).

Prej so ob tej stalni vodnati sili tu obratovala žage in mlinci, v 16. stoletju celo že tudi manjša papirnica graščaka Janža Khisla.

Ob tem imenu se seve brž spomnim na graščino v Kranju — na Khiselstein. K prvotnemu trdnjaskemu stolpu na robu skalnatega pomola nad Savo, je dal Janž Khisl v 16. stoletju prizidati prvo grajsko poslopje, ki je še danes skoraj v celoti ohranjeno in služi sedaj kulturnim potrebam mesta.

Fužinsko graščino pa je dal sezidati Janžev oče, tedanji ljubljanski župan Vid Khisl že leta 1525. O tem priča spominska plošča in vzidan grb nad grajskimi vhodnimi vrati (portalom). O Khislih velja reči še katero dobro besedo, saj je bil Vidov sin Janž velik dobrotnik in pospeševalec znanosti in umetnosti ter slovenskega protestantskega slovstva. Pri njem je dobil službo vzgojitelja Dalmatinov prijatelj učeni Hjeronim Megiser, ki se je prav tu pobliže seznanil s slovensčino in v svojem slovarju sistematično obdelal naš besedni zaklad. Tudi Janžev sin Jurij Khisl je šel po očetovih stopinjah in postal goreč protestant in bil med plemstvom kar med vodilnimi prištaši Lutrovi naukov. Prav zato ga je doletel srd protireformacije, vzeta mu je bila posest, škof Tomaž Hren pa je leta 1619 graščino dodelil jezuitskemu redu. Ko pa je bil le-ta razpuščen, je prešla graščina Fužine v državno last. Od nje so jo kupili knezi Auerspergi (Turjačani). Zdaj jo ima vevška papirnica.

Semkaj, grajski gospodi v goste, je prihajala tudi Josipina Urbančičeva — Turnograjska s Turna nad Pred-dvorom, sprva slovenska pisateljica (1833—1854). Iz teh let izvira tudi

portret Turnograjske, ki ga je naškal v fužinskem gradu Matej Langus. Tačas so splošno govorili, da je Josipina Turnograjska tako podobna Juliji Primčevi kot sestri stri. Zdaj hranijo Langusovo sliko šentjakobskem župnišču v Ljubljani. Kot upodobitev svete Cecilije.

Vodna sila deroče Ljubljane služi dvema elektrarnama — na enem bregu je ena. Ta elektrarna levi breg Ljubljane — je začela ratovati l. 1897 in rabila predvsem pogon in razsvetljavo tovarne papirja v Vevčah. Električna energija je prenašala po daljnovodu (3 kV, pozneje 6 kV). Ta naprava je znamenita zato, ker so tedaj prvi Sloveniji uporabili trifazni izmenični tok in prenos električne energije na oddaljenost več kot 3 km. Prej so na Fužinah imeli strojarno, ki je bila za kose, tovarno strojarstva. Nekoliko dlje, nizvodno, na kraj Ljubljane večja tovarna, ki izdeluje v glavnem ščetke in posluje kar 150 domačinov.

Blizu gradu so že leta 1681 izkopali zaobljubni žrtvenik rimskemu žanstvu Laborusu.

OD STUDENCA SKOZI SLAPI
DO VEČ

Če bi to pot hodili kdaj še v preteklosti, recimo pred svetovno vojno, bi z vso pravico rekli »po ravnem polju bela cesta je se«. Zdaj tega ne moremo več reči, ker so skoro vsa primestna naselja že docela urbanizirana (vajo mestno podobo). In tako je tu: stanovanjska poslopja na straneh ceste so se že strnila, meja med Studencem, Slapom Vevčami ni več — pač pa je ob razmeroma ugodno blagostanje mačinov, ki so v glavnem vsi zaposleni v industriji in v obrtéh. Prokmetov skoraj da ni več. Tem več je marljivih vrtničarjev in zelenjarjev.

Slape so mala vas — 250 prebencev — tik nad levim bregom Ljubljane. Zemlja je zelo plitva, zato kmetijstvo ni bilo toliko kaj da donosno. Bolj bogate so Slapovodo, ki je nikoli ne zmanjka krajevno ime kaže v to smer, imajo blizu vasi celo izvir lastne čiče. Imenujejo je kar Stara Zakaj stara — tega nisem zvedel vira na travniku Sige, kjer je pred leti urejeno celo manjše lišče »Fužinske toplice«. Tudi menda tudi zato, ker Stara voda nozimi povsem ne zmizne?

VISOKA ŠOLA ZA
ORGANIZACIJO DELA
KRANJ

Komisija za medsebojna poslovanja razmerja objavlja prista dela in naloge

ČIŠČENJE PROSTOROV
(2 delavki)

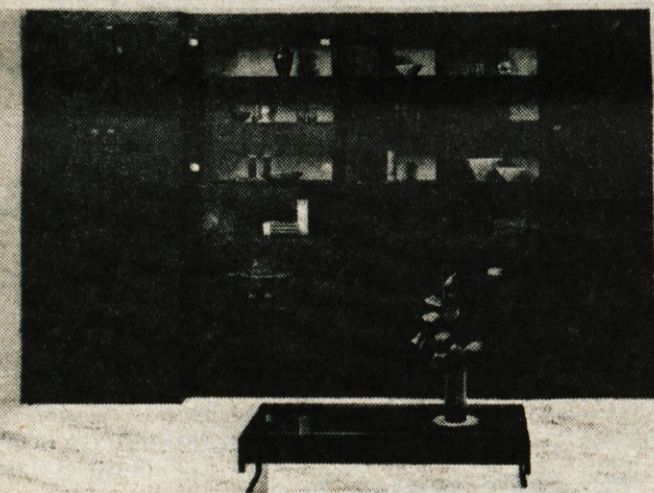
za nedoločen čas s polnim delovnim časom in z dvomesečnim poizkusnim delom.

Prijave pošljite tajništvo šole, Kranj, Prešernova 11/II, v 15 dneh po objavi tega oglasa.

lesnina KRAJ

Priporoča cenjenim kupcem ugoden nakup pohištvenih programov po znižani ceni:

Program DEKOR M

Lesnina je specializirana trgovina za prodajo pohištva, ki skrbi, da je v njihovih salonih razstavljeno pohištvo najmodernejše kakovosti in po ugodni ceni dosegljivo vsakemu kupcu.

- kupljeno blago vam do 30 km brezplačno prpeljejo na dom
- trgovina je odprta od 7.—19. ure, sobota do 13. ure

Na ogled in nakup vas vabi Lesnina Kranj in salon pohištva na Jesenicah.

Obiščite nas tudi na Sejmu stanovanjske opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 82.

- Program DEKOR M cenejši 30 %
- Program 3×3 cenejši od 10—30 %
- Soba za mlade cenejša 25 %
- Regal Gordana cenejši 20 %
- Program Katarina cenejši 20 %
- Jedinica Montana cenejša 20 %
- Sed. garnitura Salon cenejša 20 %
- Regal Plitvice cenejši 10 %
- Posamezni fotelji pa so cenejši za 50 %

① Janez Lušina-Mali
Deveti september
pred 40. leti na Jelovici

Težko je po 40 letih zbrati in urejeno ter točno nanizati podatke o bojni poti SELŠKE ČETE. Prav pa je, da se ob 40. obletnici spomimo junakov, ki so prehodili trnovo pot od nastanka čete po bitki v Dražgošah do njene zadnjega dne 9. septembra 1942. leta.

Začetki nastanka SELŠKE ČETE sodijo v izredno težavno obdobje gorenjskega partizanstva. Bilo je po dražgoškem boju in v hudem zimskem času.

Po knjigi I. Jana »Dražgoška bitka« je možno kot datum nastanka SELŠKE ČETE šteti 14. januarja 1942. leta. Tega dne je bil v neki zasneženi kotanji na Jelovici zbran na zadnjem skupnem zboru celotni Cankarjev bataljon. Bilo ni tistih, ki so padli na Pasji ravni v Dražgošah in na Mošenjski planini — 27 borcev. Zadnjikrat sta celotni sestav bataljona nagovorila Stane Žagar in Jože Gregorčič. Priznala sta borem junaštvo za boje na Pasji ravni, Dražgošah in Mošenjski planini. Poudarila sta pomen teh bojev za NOB ter nji-

hov vpliv na nemške preseljevalne načrte kot tudi, da partizanov kljub veliki sovražnikovi premoči ni mogoče uničiti. Nadalje je Stane Žagar naglasil, da je bolje, če se zaradi zasledovanja s strani Nemcev in hude zime bataljon začasno razide, da se bodo borci lažje prebili in lažje prišli v stik z ljudmi. Rekel je še, da morajo ostati vsi na Gorenjskem, sicer se bo okupator preveč razbohotil, kar je pomenilo, da morajo biti še naprej aktivni na vseh področjih partizanskega delovanja.

Po končanem zboru se je bataljon razdelil. Večina, s štabom bataljona, je odšla proti Mohorju, od koder je Poljanska in Loška skupina nadaljevala pot proti Poljanski dolini in Škofjeloškemu hribovju. Manjše skupine so iz Jelovice odšle na Pokljuko ter v predel Karavank okoliša Tržič in Kranj. Posebna skupina naj bi ob prvi priložnosti odšla v kamniški okoliš. Največja skupina, zametek bodoče SELŠKE ČETE, pri kateri je deloval tudi štab Cankarjevega bataljona, je nekaj dni ostala na območju Mohorja. Navedeni skupini — bo-

doči četi — je bilo dodeljeno kot operacijsko področje območje Selške doline. Zato je četa dobila ime SELŠKA ČETA. Navedena skupina, ki se je do konca januarja 1942. leta formacijsko preuredila v SELŠKO ČETO, je hudo zimo 41./42. leta preživljala širno po Selški dolini: od Mohorja, Martinj vrha, Blegoša in Farjega potoka do Hrastnika, Križne gore in Rovta nad Crngrobom. 20. januarja je skupina v vasi Ojstri vrh padla v nemško zasedo; padla sta dva borca. O tem, kako hudo in nevarno je bilo delovanje čete v prvi partizanski zimski, je mnogo pisal I. Jan v knjigi »Dražgoška bitka« ter v knjižici »Junaki v obroču«. Danes je skorajda težko razumeti, kako je borec, slab obložen in hranjen, preživljal dolge zimske dni ob stalni nevarnosti pred sovražnikom.

Prvi komandir formacijsko že urejene SELŠKE ČETE je bil Matija Udvanc-Vajs, španski borec in poročnik španske republikanske vojske. Politični komisar pa je bil Ivan Brtoncelj-Johan, predvojni komunist in dolgoletni sodelavec Staneta Žagarja. Udvanc je tiste dni preboleval hude ozeblin, zato ga je nadomeščal Stane Kersnik-Jelovčan. SELŠKI ČETI, so bili do konca januarja priključeni dražgoški borci iz skupine, ki naj bi odšla na območje Kamnika. Pogoji za prehod Save so nastali šele ob koncu januarja in skupina je s komandirjem Blejcem zapustila četo. Ob tistem času je bil sovražnikov nadzor nad ozemljem popoln, zlasti pa na prehodih čez Savo. Povrhu je odhod oteževal visok snež.

Ob koncu januarja se je SELŠKI ČETI priključila Bičkova skupina, ki se je vrnila s kljuke. Zaradi teh sprememb je bila SELŠKA ČETA ob koncu januarja formacijsko preurejena; nastala sta dva voda: 1. vod z okoli 30 borci, 2. vod z okoli 20 borcev. Nekaj dni se je četa zadrževala skupaj, a se je zaradi hudega mškega pritiska morala raziti. Prvi vod s veljstvom čete in štabom Cankarjevega bataljona je sredi februarja odšel na območje Hrastnika nad Praprotnim, drugi vod s komandirjem Bičkom, pa je ostal na desni strani Selške Sore, na območju Martinj vrha in Starega vrha.

Borcev iz Selške doline je bilo v tem času SELŠKI ČETI le nekaj: 4 bratje Ravničarji s Križne gore, 2 brata Golobova in A. Silvestrovič, Praprotna, Ivan Tomažin iz Bukovščice in Jurca iz Žabnice. Skupaj 9 borcev domačih nov.

Četa ni bila slabo oborožena. Razpolagala je s 5 lahкими strojnimi »zbojevskami« brzostrelkami, ostali borci pa s puškami »uzericami«, kar vse je bilo zelo dobro orodje tistega časa. Streliva ni ravno primanjkovalo, saj so borci z njim varčno ravnali. Na območju Selške doline so partizani še lahko našli strelivo, ki ga je zavrгла bivša jugoslovanska vojska.

V februarju in marcu so se četi priključili 4 novi borci: Boris Ručigaj, Niko Podlesnik, Rudolf Zorman in Bogomil Rotar. Javka borcev SELŠKE ČETE je bila ta čas pri cerkvi na Mohorju.

pripravimo se na zimo

UZIMLJENA ZELENJAVA

Zelenjavo uzimamo v kletih, top-
lih gredah, stankah in sipnicah.
Korenje, redkev, peso in repo pa tudi
kolerabice ohranimo sveže, če jih
zakopljemo v mivko ali droban
pesek.

Na prostem poiščimo suh in
vzvišen prostor, kamor ne zateka
voda in ga nastelimo s smrečjem.
Po vrhu naložimo korenčnice v

obliki strehe, jih pokrijemo s smreč-
jem, listjem in s slamo, v ostrejšem
mrazu pa še s prstjo. Le-to tako
izkopljimo, da bo nastal okrog zasip-
nice jarek, po katerem bo odtekala
voda.

Ni ga menda dneva, da gospodinja
ne bi potrebovala raznih dišavnic,
začimb — posebno peteršilja, zelene
in drobnjaka. Pozno jeseni, ko začne
narava odmirati, nakopljemo peter-
šilj, oberemo zunanje liste in
posadimo korenine v dovolj globoke
zabojčke, tako da položimo zabojček
poševno na eno stranico, na katero
nasujemo nekaj prstov debelo prsti,
nato naložimo peteršiljeve korenike,
nanje spet nekoliko prsti in tako
dalje. Napolnjeni zabojček posta-
vimo pokonci in ga pustimo do
ostrejšega mraza na prostem. Nato
ga preneseemo na svetel in zračen
prostor. Enako uzimamo tudi zeleno.

Drobnjakove grmiče presadimo v
primerno velike cvetlične lonce in
jih zakopljemo do mraza v zemljo,
pozneje pa preneseemo v kak hladen
prostor, kjer se posuše, kakor med
zimskim počivanjem. Čez nekaj ted-
nov osušene liste potrgajmo, zemljo
zalijmo in lonce postavimo na
toplo in svetlo, da začne drobnjak
odganjati.

Endivija naj ostane kolikor mo-
goče dolgo na prostem. V lepem
vremenu jo izkopljemo z balami,
oberemo suhe in bolne liste ter
posadimo v kleti ali v izprezljene
tople grede.

Zelje, ohrovt in cvetače hranimo v
kleti na posebnih stojalih ali posa-
jene v prsti.

Kdor nima primerne kleti ali tople
grede za uzimovanje vseh vrst
zelenjave, naj izkoplje ob severni
steni, kjer se mraz in toplota ne
menjavata preveč, do dva metra
širok in približno meter globok in
poljubno dolg jarek. Izmetano prst
naj odloži kar na rob jarka, da tako
poglobi uzimališče. Na steno in na
nasip naj nasloni močne late, nanje
pa položi deske za streho, na katero
naj v mrazu nameče listja in po po-
trebi še nekoliko prsti. Konec
uzimišča naj zadela s stelo in
prstjo, vhod pa z deskami, s stelo ali
s slamo.

V takem uzimišču najbolje oh-
ranimo vso zelenjavo.

Brez besed

pregovori

Sosed je najbližji sorod-
nik

Sosed soseda potrebuje,
pa če je še tako bogat

Usoda nam je dala sorod-
nike, prijatelje si izbira-
mo sami

V dobri družbi ni čas ni-
kdar izgubljen

Zakrpano prijateljstvo le
redkokdaj postane celo

Zmanjka vina, ni razgo-
vora; zmanjka denarja, ni
prijatelja

bralci nam pišejo

Večkrat smo že pozvali naše
bralce, da bi nam pisali, kaj bi radi
prebrali na družinski strani, nam
poslali kakšen dober recept, nasvet
za to in ono, a od vas kar ni in ni
glasu. Razen zadnjič za milo, takrat
se vas je pa oglasilo toliko, da smo
bili pošteno presenečeni. Verjemite,
vsakega vašega glasu smo veseli. Da
vsaj malo zvemo, kaj vas zanima,
kaj bi radi brali, pa tudi kaj vas
moti. Tudi pisma Ivana Dobnikarja
z Bleda, ki se je oglasil s kratko
kritiko, smo bili veseli. Tako je prav.
Le oglasite se. Vse bomo vzeli za
dobro.

Takole nam piše tovariš Dobnikar:

»Kaj imate pri vas za ene usluž-
benke, da delajo tako grobe napake.
V Glasu dne 24. septembra je na
strani 9 objavljen članek ing. Haf-
nerja. Prepričan sem, da inženir ve,
kako se pišejo razne težine. Za
kilogram prav gotovo ne bi napisal
»kag« temveč kg. Za dekagram bi
napisal DKG, kar bi bilo pravilno.
Pri vas pa napišejo »dag«, kar je
popolnoma narobe. V Glasu 24. t. m.
na strani 9 mrgoli besedice »dag«,
kar ni samo narobe, ampak za bralce
tudi zoprno in nerazumljivo. Prosim
vas, povejte osebi, ki piše, naj piše
pravilno. Bil sem trgovec, star sem
79 let in dobro vem, da je treba
pisati kg in dkg, nikakor pa ne »dag«.

Oprostite mi pritožbi. Že nekaj
časa to opažam, pa sem mislil, da
bodo tako napako pač že sami
popravili. Ker pa tega popravka ni
bilo, se moram pritožiti. Za pravilno
pisanje se vam zahvaljujem in poz-
dravljam s spoštovanjem.

Kako prav imate, tovariš Dob-
nikar. Tudi mene je motilo, ko sem
članek ing. Hafnerja pripravljala za
objavo. Vendar pa je to menda
novost, na katero se bomo počasi
moral privaditi. Pa naj vam ing.
Hafner sam odgovori, kako je bilo s
to rečjo pri knjigarnarjih, ki so
zahtevali novo oznako utežnih mer
pri izdaji njegove knjige »Ta dobra
stara kuha«.

Danica Dolenc

prav je, da vemo

VARNEJŠI V KADI

V kopalni kadi nam ne bo
drčalo, če položimo na dno staro
frotirko ali posebno luknjičavo
gumasto oblogo. To je pripo-
ročljivo predvsem za stare in
bolne ljudi, ki so nesigurnih
krenjenj in se težko gibljejo.

RUMENJAKI OSTANEJO SVEŽI

Rumenjak nekaj dni ohranimo,
ako ga denemo v skodelico in
nalijemo nanj mrzle vode. Posodo
postavimo v hladilnik. Pred upo-
rabo vodo odlijemo.

SADJE BOMO DLJE OHRANILI

Sadje hranimo v temnem,
primerno hladnem in primerno
vlažnem prostoru. Pripravne so
premakljive police in posebne
omarice. Ako je prostor pre-
vlažen, postavimo vanj posodo z
živim apnom, katerega po potrebi
menjajmo. Prostor tudi pridno
zračimo. V suho klet pa posta-
vimo posode z vodo ali zmračimo
tla. Sadje naj bo shranjeno tako,
da ga lahko prebiramo. Klet
jeseni razkužimo in očistimo (žve-
plamo, belimo, police in zaboje
poribamo in osušimo na soncu).
Pred večjim mrazom dobro zade-
lamo okna in vrata.

odgovor ing. Hafnerja

Takole nam piše ing. Hafner:

»Leta 1976 je bil z uradnim listom
SFRJ 13/76 sprejet zakon o merskih
enotah in merilih. S tem zakonom je
bil sprejet tudi dekadni sistem,
njihovi nazivi in oznake.

Nazivi in oznake dekadnega si-
stema so po novem naslednje:

deka	da	10 ¹	10 enot
hekto	h	10 ²	100 enot
kilo	k	10 ³	1000 enot
mega	m	10 ⁶	1.000.000 enot
giga	G	10 ⁹	1.000.000.000 enot

Za težo je osnovna enota 1 gram,
ki ima oznako »g«. Zato je 10 g 1 dag
(10 enot oznaka »da« osnovne enote
g), po starem 1 dkg.

1 kg je 1000 g (1000 enot oznaka
»k« osnovne enote g).

Naziv tona je ostala izven po-
imenovanega sistema in sicer: 1 tona

1 t, kar je nako 1 Mg, to je milijon
enot gramov.

Taka je ta! Zakomplicirano do
krajša za vse nas, ki smo se učili po
starem. Ing. Hafner je moral vso
knjigo, ki jo je imel pripravljeno za
tisk, pri merah popraviti. Cele tri
tedne dela! A kaj hočemo, treba se
bo privaditi tudi na novo pisanje, pa
čprav težje. Našim otrokom bo
seveda lažje.

ideja – tokrat izpod mize

Nek nemški konstruktor je
pogruntal mizico za dnevno sobo,
ki ima spodaj bife. Pa ne nava-
den. Bife je v samem malem
hladilniku. Pravzaprav hladilnik
spremenjen v mizo. Električno je
seveda treba speljati pod podom,
ga spraviti v malo omarico, čez
pa masivno mizno desko – in
hladna pijača bo vedno takoj pri
roki.

Kaj bi počel, če bi bile vedno počitnice

Vse skupaj bi bila sama žalost. — **Sebastijan Pavlin, 6. e**
Seveda ne bi bilo slabo, saj bi lahko bili dolgo pokonci. —
Primož Vindišar
Ne bi poznala ptic, rastlin, drevja, živali, krajev, mest,
držav in republik. — **Jana Kristanc**
Počitnic bi se tudi naveličala. — **Anka Valentar**
Zato, ker v šolo rada hodim, ne bi rada videla, da bi bile
vedno počitnice. — **Ines Trilar**
Ves dan bi se igrala. — **Saša Pegam**
Nekaj časa bi mi bilo morda všeč, ampak vem, da se ved-
no ne bi hotela samo igrati. — **Nuša Seražin**
Bilo bi prima. — **Eva Aljančič**
Igral bi se z lego kockami, bral bi knjige, na morju bi bil
in risal. — **Klemen Kovač**
Dolgo bi spala. — **Barbara Mulej**
Ko je konec šolskega leta, imamo tako dosti počitnic. —
Gregor Lojke

Nič ne bi mislila. — **Nadja Kern**
Če ne bi bilo šole, bi se otroci dolgočasili, saj ne bi imeli
nobenega dela. — **Alenka Boltez**
Delal bi, kar bi se mi zljubilo. — **Gregor Janežič**
Bila bi zelo »zaposlena«. — **Simona Majstorovič**
Postalo bi mi dolgčas po sošolcih. — **Tanja Krivina**
Še to ne bi točno vedela, kdaj je pomlad in kdaj poletje. —

Boni Colnar
Poleti bi nabiral gobe, jeseni pa kostanj. — **Jernej Tišler**
Pol leta bi bil na morju, nekaj časa pri sorodnikih na kme-
tiji, ostalo bi bil pri mojih prijateljih doma. — **Tadej Sukič**
Igrala bi se z muco Miko kar po cele dneve. — **Vesna Je-
reb**

Zvečer bi dolgo gledala televizijo. — **Radmila Bruič**
Podili bi se, hodili na morje, v hribe in na Štajersko. —

Mateja Krničar
Naredili bi velik šotor iz lesa in platna. — **Saša Šegula**
Lahko bi brala pravljice, kadar bi hotela. — **Nuša Fabijan**
Vozila bi se s kolesom. — **Teja Radojčić**
S prijatelji bi hodil na izlete. — **Mitja Skaza**
Poslušala bi radio in kasete. — **Metka Pirc**
Ko bi deževalo, bi delal razne izdelke iz papirja, želoda in
kostanja. — **Daniel Vrbanič**

Včasih bi prebrala knjigo iz knjižnice. — **Mojca Hartman**
Prvi teden bi rada počivala, potem pa čisto nič več. — **Ves-
na Slapar**

Ne bi znal šteti niti do pet. — **Boštjan Pirc**
Igral bi košarko, nogomet in telovadil. — **Sandi Flander**
Delal bi razne vragolije. — **Gregor Liseč**

Bil bi pri babici in bi ji pomagal pri vrtnariji. — **Andrej
Žerovec**

Vsak dan bi se igral s Heleno in z Darjo. — **Filip Kocijan-
čič**

Doma bi se učil, bral in hodil v knjižnico. — **Mitja Mivšek**

Učenci osnovne šole
Simon Jenko Kranj

Odkrili smo ploščo kurirske postaje G-17

Že smo se veselili, da bomo v
petek, 1. oktobra, v okviru
športnega dne krenili k Valva-
zorjevemu domu, da bi priso-
stvovali odkritju plošče v spo-
min na kurirsko postajo G-17, a
prav tako hitro smo tudi po-
kopali svoje upe o pohodu, kajti
navsezgodaj zjutraj nas je pre-
senetil dež. Potri smo bili, ko so
nam povedali, da bo reden pouk.
Na pot je odšla samo delegacija
učencev višje stopnje, nekaj re-
citarjev in praporščaka. Raz-
delili smo se v dve skupini: prva
se je odpeljala s šolskim kom-
bijem, druga, na čelu katere sta
praporščaka nosila zastavo na-
šega pionirskega odreda, pa je
krenila peš.

Seveda smo prvi prispeli na
cilj tisti, ki smo se peljali s
kombijem. Zeblo nas je, zato
smo posadili po klopek v topli
sobi Valvazorjevega doma in
naročili čaj. Nestrpnost smo pri-
čakovali soščolce. Zapeli smo
nekaj pesmic, nakar so se odprla
vrata. Skoznje so mokri in pre-
mraženi do kosti vstopili naši
»peš-korenjaki«. Od mraza so
drhteli po vsem telesu, ker so
bili slabo oblečeni, saj niso
pričakovali tako močne plohe.
Samo nekaj jih je imelo v na-
hrtniku suhe obleke. Hitro smo
se spoznameli: učenci, ki smo
imeli suhe jopice ali puloverje,
smo jih posodili njim, do kože
premočenim. Tovarištvo, ki smo
ga v tistem hipu začutili, nas je
povezalo z nevidnimi vezmi.
Spet smo naročili čaj in se
usedli na klopi zraven peči.

Kmalu nas je pozdravil Franc
Pesjak, nekdanji kurir postoj-
anke G-17, in nam po nekaj
uvodnih besedah predstavil vse
navzoče kurirje, ki so na našem
območju opravljali svoje kurir-
ske dolžnosti. Sledil je kratek
kulturni program, ki smo ga iz-
vedli pionirji.

Nekdanjega kurirja Cirila
Dolarja-Cira smo zaprosili, naj
nam pove kaj več o delu
kurirjev. Rad je obujal spomine
na vojne dni in mi, ki vojne
nismo doživeli, smo ga z zani-
manjem poslušali. Predvsem je
poudaril, da kurir ne sme zaupa-
ti svojih skrivnih nalog ljudem,
ki jih ne pozna ali za katere ve,
da niso zanesljivi. Povedal je, da
so na žirovniškem območju
delovali trije kurirji in da je bila
glavna kurirska postaja v Val-

vazorjevi koči pod Stolom. S
takratnimi oskrbnicami koč so
bili dogovorjeni, da so jih opo-
zore na nevarnost podnevi z belo
rjuho, ki se je sušila na vidnem
mestu, ponoči pa je na nemško
pristojnost opozarjala luč, ki je
svetila skozi določeno okno.

Neke noči se je zdel kurirjem
sumljiva tišina okoli koč. Pre-
vidno so se ji približali, kajti
slutili so, da je nekaj narobe.
Kmalu so zagledali majhen pla-
menček poleg zida. Nekdo je
kadel cigareto. Takoj so ugo-
tovili, da jih Nemci čakajo v za-
sedi. Zato so se po najkrajši poti
vrnili na varnejše mesto. Na-
slednjega dne so od oskrbnice
zvedeli, da so jih sovražniki
zaprli v eno izmed sob in da jim
niso dovolili iz nje. Nemci so
torej čakali na kurirje, ker jih je
nekdo izdal.

Na nevarnost so kurirje opo-
zarjali tudi vaščani, toda naj-
večkrat jim je rešila življenje
lastna iznajdljivost in previd-
nost.
Po odkritju spominske plošče
nam je predsednik aktivna go-
renjskih kurirjev Franc Fojkar
pripel na naš pionirski prapor
spominsko značko in nam s tem
slovesno izročil v oskrbo to
spominsko obeležje, vzidano v
steno Valvazorjevega doma. Bili
smo ponosni, da so kurirji za-
upali nalogo nam, pionirjem
osnovne šole iz Žirovnice, ki
tudi nosi ime Gorenjskega od-
reda.

Ob tej priložnosti smo pre-
brali tudi protestno pismo proti
izralski agresiji na Bejrut, uni-
čenju nedolžnega prebivalstva
in trpljenju vsega palestinskega
ljudstva. Nekdanji kurirji so
poudarili, da so se leta in leta
borili proti Hitlerjevemu na-
cizmu. A danes? Danes se je na
bejrutskih ulicah kolo zgodo-
vine zavrtelo za štirideset let
nazaj. Je mogoče, da se kaj
takega v sodobnem svetu lahko
še dogaja?

Ker ni prenehalo deževati,
smo se po kratkem klepetu z
borci odpeljali s kombijem na-
zaj v dolino. Razšli smo se polni
vtisov in z željo, da bi se kdaj
srečali na tem lepem koščku
naše domovine pod Stolom.

Helena Zalokar,
ČOŠ Gorenjskega odreda
Žirovnica

PONUJAMO TEMO

Neverjetno, kaj vse bi otroci počeli, če ne bi bilo šole! Kot
smo razbrali iz spisov, vam zamisli res ne manjka, »čudno«
pa se nam le zdi, da kar vsi po vrsti ugotavljate, kako bi bilo
tudi dolčas.

Na razpisano temo smo dobili ogromno pošte. Najbolj
pridni so bili učenci nižjih razredov iz osnovne šole Simon
Jenko v Kranju in prav med njimi smo iskali nagradenca.
Kljub natančnemu prebiranju spisov pa se nismo mogli
odločiti, kateri je najboljši. Zato smo sklenili, da knjigo Ele
Peroci Za lahko noč poklonimo vsem oziroma šolski knjižnici,
iz vsakega spisa pa povzamemo po en stavek.

Tokrat vam naslova ne bomo vsiljevali. Izberite ga sami.
Napišite pravljico. Gotovo ne bo težko, saj ste že pogosto
dokazali, kako bujno domišljijo imate. Tisto, ki bo po naši
presoji najbolj uspela, bomo nagradili s knjigo. Pravljice, ki
naj ne bodo predolge, pričakujemo do 8. novembra na
naslov: ČP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1.

Z delom ustvarjamo srečo

Dolga stoletja so pretekla,
preden si je delavec izbojeval
to, kar ima sedaj: dvainštiri-
deseturni teden, zdravstveno
zavarovanje, dopust, možnost
do obiska pri zdravniku, pravico
do odločanja, pokojnine in še
marsikatero ugodnost. Že od
vsega začetka sta si stala na-
sproti revež in bogataš, suženj
in njegov gospodar, kmet in
fevdalec, delavec in kapitalist.
Vse to je trajalo dolga stoletja,
preden tistemu, ki je bil vsesko-
zi na slabšem, ni vzplamenela
vsa jeza, ki jo je do tedaj
zadrževal.

Prva republika, v kateri so
imeli oblast delavci, je nastala
1871. leta v Parizu, imenovala
se je pariška komuna. Žal je ta
republika trajala le dvainde-
sedeset dni, vendar je pokazala
kapitalistu, da se je delavec
pripravljen boriti za svoje pra-
vice. Po tem uporu so delavci
začeli ustanavljati svoje orga-
nizacije – sindikate. Prvi maj
so razglasili za praznik vseh
delovnih ljudi, rdeča barva je
postala barva delavca.

Druga republika, v kateri so
imeli oblast delavci, pa je na-
stala 1917. leta, z oktobrsko so-
cialistično revolucijo. Ruski de-
lavci so bili siti vojnih izgub,
pomankanja hrane in praznih
obljub kapitalistov. Z Leninom
na čelu so si izbojevali delavsko
državo, ki obstaja še danes.

Tudi jugoslovanski delavci so
si morali izbojevati svoje pra-
vico in pravice. Pri nas ima
delavec vse pravice do od-
ločanja, dopusta, zdravstvenega
zavarovanja, pokojnin, osem-
urnega delavnika ...

Marsikatero delo za strojem
je naporno in težko, toda vse te
ljudi, ki opravljajo ta dela,

spodbuja misel, da si z delom
ustvarjajo svoj jutri, svojo
srečo. Z denarjem, ki ga zaslu-
žijo, lahko kupijo kruh, kar je
vsaj polovica sreče, ki jo človek
lahko doživi.

Industrija se vse bolj razvija
in s tem zagotavlja delavcu
nova delovna mesta, ki so v da-
našnjem času zelo potrebna.

V vsakem podjetju, tovarni so
delavci združeni v sindikalne
organizacije, ki skrbijo, da je delo
enakomerno porazdeljeno, tako
tudi zaslužek, ki ga naši delavci
ustvarjajo na različnih delovnih
mestih. Treba je opravljati raz-
lična dela. Vsako delo je treba
spoštovati. Za vsako delo so
potrebne človeške roke.

Človek naj bi v današnjem
času imel svoj poklic, svoje delo
in s tem tudi svojo srečo.

Jasmina Šober,
8. b. r. osn. šole
heroja Bračiča Trzin

Čarovnik

Sem čarovnik Čiračar,
sprememim vam vsako stvar.
Brž pričaram vam piškote,
in pa druge še dobroto.

Moja pomočnica Ciba
z metlo naokoli šiba
in prinese mi stvari,
ki se dajo čarati.

Anka Polž
3. r. osn. šole
Peter Kovač
Škofja Loka

Mlado in sposobno moštvo

Člani radovljiske postaje GRS, ki so jo ustanovili pred 17 leti, rešujejo na širokem območju — Vso skrb posvečajo preventivnemu delu — Tesna povezanost z matičnim planinskim društvom

Radovljiski reševalci so se izkazali s prikazom reševanja izpod snežnih plazov ob letošnjem lavinskem dnevu

Radovljica — Postajo GRSke reševalne službe v Radovljici so maja 1965. leta ustanovili Peter Ježek, njen prvi in dolgoletni načelnik, pa Franc Lipovec in Vinko Grilje. Na začetku je bilo njihovo glavno delo pridobivanje reševalcev pripravnikov iz vrst članov alpinističnega odseka pri Planinskem društvu v Radovljici. Temu je sledilo usposabljanje za naloge, ki jim mora biti kos vsak reševalec.

»Danes ima radovljiska postaja GRS,« pripoveduje njen sedanjí načelnik Toni Smolej iz Radovljice, »mlado, vendar sposobno moštvo. Med skupno 28 članov, od katerih so trije častni, dva sta pripravnika, dva intruktorja GRS, dva vodnika in trije kandidati za vodnike lavinskih psov, eden je miner snežnih plazov in dva se pripravljata na tečaj za letalce-reševalce.

Naše reševalno območje je zelo obsežno; zajema pobočja Jelovice in Pokljuke ter vrhove Karavank od Stola prek Begunjske do Vrtače. Gre za manj nevarne terene, kjer za obiskovalce predstavljajo največjo nevarnost prostori gozdovi in krušljivi skalovje. Nemalo je namreč primerov, da gobarji in drugi obiskovalci gozda v neznanem svetu zaidejo, nesreča pa se kaj rada primeri tudi planincem, ki zalezejo v nevarno skalovje zaradi nabiranja cvetja. Seveda, nesreče se prav tako dogajajo pozimi, ko množica ljudi obiskuje Karavanke, zlasti Stol.

Načelnik postaje GRS v Radovljici Toni Smolej

Iz izkušenj lahko trdim, da največ nesreč povzroči podcenjevanje zahtevnosti terena in precejevanje lastnih zmogljivosti. Ob tem nam reševanje najpogostejše otežujejo pomanjkljivi podatki o smeri pohoda pogrešanega ali ponesrečenega in oklevanje pri odločanju za sprožitev reševalnih akcij. Zato se iskalne akcije, ki jih imamo veliko, često končajo srečno zgolj po naključju.

Da bi bili na reševalnih akcijah kar najbolj uspešni, namenjajo radovljiski gorski reševalci nemalo pozornosti stalnemu usposabljanju. Poleg teoretičnih predavanj in praktičnih vaj, ki jih pripravijo za redne tedenske sestanke, imajo vsako leto zimski in letni tečaj za reševanje, večkrat na leto pa izvedejo enodnevne reševalne vaje; letos, na primer, so se izkazali tudi s prikazom reševanja izpod snežnih plazov za gorske reševalce iz vse Slovenije. K njihovi izobraževalni dejavnosti sodijo še tekmovanja z akcijo čolni, medpostajne vaje in sodelovanje pri specialističnem usposabljanju reševalcev na ravni republike.

Dela jim ne zmanjka

Tako kot reševalci drugod tudi v Radovljici posvečajo vso skrb preventivnemu delu. Zavedajo se namreč, da je to edina pot do zmanjševanja števila nesreč v gorah.

»Zadovoljni smo,« naglašja Toni Smolej, »da na našem območju nesreče v gorah niso prav številne. Vseeno jih skušamo preprečevati z dejavnostjo na raznih področjih. Naši člani pripravljajo predavanja za mladinske odseke pri radovljiskem planinskem društvu, na pohodih in drugih planinskih prireditvah skrbijo za varnost, sodelujejo v obrambnih akcijah in izvajajo prikazne vaje ob drugih priložnostih. Razen tega vabimo na naše tečaje člane alpinističnega odseka; korist je obojestranska, saj tako v naše vrste prihajajo novi in sposobni kadri.«

Tesno povezanost postaje GRS z matičnim planinskim društvom dokazuje tudi sodelovanje reševalcev pri upravljanju društva in prostovoljnem delu. Predvsem pri Pogačnikovem domu na Kriških podih in Roblekovem domu na Begunjski so reševalci pomagali uresničiti marsikatero nalogo.

»Dela imamo,« pojasnjuje sogovornik, »vedno prek glave. Letos ga je bilo celo toliko, da ni bilo časa za redne kondicijske pohode. Vendar pa smo si pri izdelavi tovrstnih žičnic za Kriške pode in drugih delih tudi krepko utrdili mislice, da bi bili pripravljeni za reševalne akcije.

Kaj naj poleg dobre telesne pripravljenosti odlikuje reševalca? Za reševanje, ki je, po mojem prepričanju, ena najbolj humanih prostovoljnih dejavnosti v naši družbi, je potrebno veselje do gora, hotenje pomagati sočloveku, pripravljenost za žrtvovanje in, ne nazadnje, sposobnost vključevanja v družbo.

Ob koncu pogovora načelnik Smolej še pove, da njihova postaja dobro sodeluje s postajama milice v Radovljici in na Bledu, občinskima štaboma za civilno zaščito in teritorialno obrambo, enotami armade ter raznimi društvenimi organizacijami. Doda tudi, da ima zato okolje čedalje več razumevanja za delovanje in težave njihove organizacije. Seveda, brez slednjih tudi pri njih ne gre. Problemi so zlasti z nakupom tehnične opreme iz uvoza, denarja za sprotne dopolnjevanje iztrošene opreme prav tako ni dovolj, želijo pa si tudi primernejši prostor za hranjenje opreme in sestajanje.

Besedilo in slike: Stojan Saje

»Rabta

Rateški kmetje zemljišč na italijansko a pošten gospodarski pašo na lastnem

Rateče — Letos minil zanimiva obletnica, ki bode obeležili s proslavo od tedaj, ko so leta 1882 in v okolici, »pod staro kmetje začrtali zemljišča, lahko vsi uporabljali. Interese, bi danes rekli, so kasneje upravljali s odborom in vsa skupnost se je poimenovala v skupnost. Zemljišče, na kmetovali in ga uporabljamo imenujemo splošno kmetovanje.

Zemljišče rateških kmetov uporabljajo vsi in z njimi agrarna skupnost, leti mejo. Poleg tega imajo rateški kmetje še hektarov lastne zemlje. 96 je dvolastnikov, se pravi, ki imajo zemljo na italijanski strani. Zdravstveno dvolastnikov, Slavko Cuznar.

»Posestvo agrarni ki leži na italijanski upravljamo že vsa leta let popolnoma enako se deli na 2.800 delov, ki so vknjižene v agrarni skupnosti in ničarji, ki imajo malo vilo deležev, od šestdeset. Ta starost po deležih pravi.

Še se spominjamo morali posamezniki, bilo, za vsakih pravic opravi po na posestvu agrarni

Letalski odpir

Alpski letalski center povezovalje z blejskimi jani v svojo sram, načrti in projekti jih je povzročil hrup

Letališče v Lecah, na magistralni cesti, je bilo za športno letalstvo, za turistične poletne bivanje gosta na Bledu. Evropski je v vse večjo jadransko letalstvo, kar mu turističnemu gospodarstvu, ki bi jo lahko s Alpskega letalskega Bled temeljito izkoristili njaki pravijo, da so jadralski letali pri nas merni spomladanski čas, ko blejski turisti predah med zimsko in. Ne smemo pozabiti, skrega Elana, tovarne usmerja tudi v izdelavo letal. Svoje izdelke bi šali na letališču v Lecah, jih voziijo v Celovec, kje jo kupcu.

Možnosti je torej veliko niso bile izkoristene. Nljjo tega, ker je bil Al center preveč zaprt sam govori zanimiv podatek: leta delež njegovega turistične dejavnosti, stičnih poletov čez Bled Julijske Alpe, nenehno je leta 1967 znašal 27 od pa le še 9 odstotkov. Ob poudariti prizadevanost skrega centra, ki so s stovoljnim delom v zarni pridobili več kot celotnega prihodka, k šalo 6,5 milijona dinarjev.

Alpski letalski center nudi roko blejskemu gospodarstvu, povabil vsedejo za skupno mrežo vore o tesnejšem sodelovanju. Al center lahko nudi vleke in shranjevanje nim jadralskim letalom, zadnja leta posebej v čiji vse več. Zato imajo omejen čas letenja, tako koncu tedna. Omejuje redna gostota zračnih letališča so zanje takorekita. Če bo letalski skupni jezik z blejskim gospodarstvom, ki bo letenje uvrstilo v svojo ponudbo, bomo morali na naših cestah srečati ki bodo imeli na posestvu niku zloženo jadransko letališče. Letško letališče je zaradi številnih mednarodnih

Nepopisane strani še priganjajo

Črtomir Zorec nima časa za praznovanje svojih življenjskih jubilejev, tudi petinsedemdesetletnice ne, zato ga te dni ne boste našli doma — V kratkem pa se bo pogostejše oglasil v kateri od obeh dolin v škofjeloški občini ter tako izpolnil obljubo, da bo zaokrožil pisanje, začeto pred dvajsetimi leti — o gorenjskih krajih in ljudeh

Zdi se, da ne mara preveč za jubileje. Posebno še za svoje ne. Ob jubileju se je treba vsekar ustaviti, se ozreti nazaj, oceniti prehojeno pot. Za to pa Črtomir Zorec še nima časa. Še vedno ni postavil pike na konec svojih iskanj, svojih obiskov v naših in njegovih krajih in pri ljudeh. Leta, 75 si jih je naložil na ramena ta mesec, so sicer malo upočasnili njegov korak, načrti za nove obiske, nove zapise pa se še vedno porajajo. Zdaj, na zimo, bo začel izpolnjevati stari dolg, podal se bo namreč v škofjeloško občino.

»Saj so me že spraševali, zakaj se v vseh teh letih, odkar se ukvarjam z opisovanjem naših krajev, še nisem podrobneje lotil Škofje Loke,« pravi Črtomir Zorec. »Po pra-

vici povedano — imel sem kar malo treme. Pa ne zaradi ljudi, ki jih tam dobro poznam, kup znancev in prijateljev imam v obeh dolinah. Toda prof. Blaznik in prof. Planina sta vsak po svoji plati, zgodovinski in geografski, to občino dobro opisala in to znano. Nerač bi zato hodil v njun revir. Dve pismi, ki sem ju našel med urejanjem svojih zapiskov, pa sta vplivali na to, da sem spremenil odločitev. Prof. Planina mi je namreč pred leti pisal, naj kar nadaljujem to svoje preprosto in lepo slovensko pisanje. Sam pravim temu bolj kramljanje o krajih, kjer so živeli in še živijo slovenski ljudje.«

S Škofjo Loko se bo lepo zaokrožilo skoraj dvajset let nastajajoče svojstveno opisovanje, ki

je s svojo preprostostjo in razumljivostjo znalo približati bralcu preteklo zgodovino in tudi sedanjost. »Vsa ta leta sem tudi poslušal kritike, ki so mi očitali razne spodrseljaje, netočnosti. Saj to sam vem. Vse te zapiske hranim s popravki in izboljšavami vred, da bi kdaj morda izšli tudi v knjigi. Toda vse to bi moral še enkrat napisati,« meni Črtomir Zorec. Pa ne da bi se mu roka zaradi tega utrudila, ne, le časa mu zmanjkuje. Zdaj »hitro« okoli Ljubljane, opisuje središče Slovenije v Vačah, ki so se na Gorenjskem, in ob tem mimogrede omeni, da je našel tudi geometrijsko središče Gorenjske — malo pod Goričami.

Pravi, da so ti njegovi zapisi, ki že toliko let izhajajo v Glasu, le bolj

vtisi o krajih, ki jih obišče, o ljudeh, ki jih tam sreča, o osebnostih, ki so dale svoj pečat kulturi in zgodovini kakšnega kraja. Vedno pa tudi navede knjige in vire, po katerih naj bi bralci, ki jih kaj več zanima, posegli po njih. Zorec kot velik slovenoljub opozarja na pozabljene kulturnike, ki ne zaslužijo, da se jih v njihovem kraju ne spominjajo vsaj s skromno ploščo, upleta prijetne podrobnosti iz življenja slovenskih pesnikov, pisateljev, ki jih je življenjska pot zanesla v ta ali oni kraj. Pri tem seže včasih tja do Valvasorja. Pa se spet huduje na današnjo pozabljivost ali nemarnost pri ohranjanju spomenikov, opozarja na aktualne krajevne probleme. Huduje — to je morda preostra beseda za prijazno pisanje, bolj v rokah, se dotika krajevnih problemov in zato mu je tem bolj ljub, če njegovo pisanje naleti na odmev, če se stvari uredijo. Malce poučen da je pri vsem tem, se vedno opravičuje, toda kdo je še videl učitelja, ki ne bi bil tak. In če je to storjeno na tako prijeten način, kot zna Zorec, se lahko spregleda, mar ne?

Ob takih delovnih načrtih je komajda kaj prostora za osebne želje. Zaradi nujne, da popiše nove in nove strani velikega načrta o slovenskih in gorenjskih krajih in ljudeh ter pri tem izpolnjuje voljo in željo svojega očeta, ki mu je ljubezen do vsega, kar je slovensko, vsadil že v zibel — ostajajo na policah še kupi neprebranih knjig, ostajajo vnuki brez pripovedovanja dedkovih pravljic, neprehajeni upokojski sprehodi, obiski. Pravi, da bo ta poklic — upokojenec — še moral spoznati, malo kasneje, ko bo popisal vse, kar se je namenil. In kar se nameni, tudi s pravo gorenjsko trmo, čeprav po rodu ni Gorenjec, izpelje. Pa četudi je to vzpon na Smarno goro. To je bilo letos, dokaze — razglednice — je razposiljala pošta. L. M.

EKONOMIČNO OGREVANJE - VARČEVANJE Z ENERGIJO

Pomen dobre toplotne izolacije v zasebni gradnji

Problemu zasebne gradnje v Sloveniji je potrebno zaradi njenega obsega, predvsem pa zaradi zelo neugodnega stanja na področju izolacij posvetiti pozornost celotne družbe, posebno pa vseh faktorjev, ki so vključeni v njen proces planiranja, financiranja in izgradnje.

To poudarjamo zato, ker lahko z minimalnimi sredstvi, toda z organizirano in od vseh faktorjev podprto akcijo, dosežemo v zelo kratkem času zelo velike uspehe pri:

1. izboljšavi mikroklimatskih pogojev t.j. pogojev za ugodno bivanje
2. reševanju energetske krize na račun štednje energije za ogrevanje
3. zaščiti okolja na račun zelo zmanjšanih količin dimnih plinov, ki jih oddajajo v daleč preveliki meri številna kurila in končno pri
4. izboljšavi osebnih proračunov na račun znatno zmanjšanih izdatkov za ogrevanje, kakor tudi za vzdrževanje pri dolgotrajni eksploataciji objektov.

To akcijo imenujemo kratko optimalna izolacija.

Osnova za izvedbo optimalne izolacije in pri tem maksimalne štednje, je pravilno projektirana hiša. Ker žal danes tako obdelanih tipičnih projektov individualnih hiš ni, vam želimo le svetovati, kako to lahko sami dosežete.

Izvedbe zunanjih zidov

Konstrukcijskonosilne zidove je treba stanjšati na statično zadovoljive debeline in jih kombinirati z visoko-vrednimi sendviči t.j. izolacijskimi sistemi, tako da bo kompletna konstrukcija zadovoljevala vse pogoje gradbene fizike za ugodno bivanje.

Te spremembe je v individualni gradnji mogoče zelo enostavno doseči, saj vemo, da modularni blok postavljen vzdolžno, to je v debelini stene 19 cm statično odgovarja gradnji do 4 etaž, obenem pa zadovoljuje po teži tudi zvočno izolacijo.

Primeri minimalne in optimalne izolacije stanovanjskih objektov ter prihranek energije

Opečna stena - neizolirana - opečni zid 38 cm ali mod. blok 29 cm vrednost izolacije ne odgovarja niti minimalni izolaciji po PRAVILNIKU iz leta 1970: potrošnja olja letno na kv. m je 12-13 litrov

Opečna stena d=19 cm z dodatno izolacijo DEMITOM - 4 cm odgovarja novim JUS standardom, veljavnost od 16. februarja 1980; potrošnja olja letno na kv. m 6 litrov

Dodatna optimalna izolacija DEMIT - 6 cm potrošnja olja na kv. m 4 litre
Dodatna polna izolacija DEMIT 8 cm potrošnja olja 3 litre.

Glede na to, da je pretežna večina objektov v zasebni stanovanjski izgradnji brez dodatne izolacije (fasadne stene izvedene v mod. bloku d=29 cm), ugotavljamo, da lahko z dodatno optimalno izolacijo prihranimo za vsak kv. m fasade 6 do 7 litrov kurilnega olja v sezoni, kar znese glede na obseg te gradnje ogromne prihranke.

Zavedati se moramo, da ob nenehni rasti cen energije in izolacijskih materialov, ta vseeno trikrat hitreje narašča. Že ob enakem porastu cen bi izolacija bistveno pridobivala na pomenu, v sedanji svetovni energetski krizi, pa je njen pomen toliko večji.

Če znašajo stroški za dobro izolacijo objekta od 2-3 % celotne investicijske vsote, če vemo, da se nam ti dodatni stroški amortizirajo v času 3-5 let, vsako leto pa lahko prihranimo na energiji za ogrevanje od 30 do 44 %, potem moramo ugotoviti, da je naložba v dobro izolacijo najbolj ekonomska dolgoročno planirana investicija.

Maks Cviki, dipl. inž. arh.

Varčujmo z energijo

Pozive o varčevanju z električno energijo, kurilnim oljem, benzinom, premogom ponavljamo že nekaj časa. Ob tem poudarjamo, da nas preusmeritev z enega na drugi vir energije hipoma ne bo rešila, saj energije nasploh primanjkuje.

Svetovni energetski strokovnjaki se danes razhajajo z besedami, da je najboljša oskrba z energijo varčevanje z njo. Sklep, ki mora za nas toliko bolj veljati. Kajti, če z energijo varčujemo bogatejši od nas, mi toliko bolj ne smemo razmetavati z energijo.

Naftnih goriv nam primanjkuje, ker ob sedanjih gospodarskih težavah zmanjkuje dragocenih deviz za uvoz surove nafte. V luči podatka, da tretjino našega izvoza porabimo za naftne kupčije, postanejo zadrege z naftnimi gorivi veliko bolj razumljive. Premog porabljamo za ogrevanje in ne more nadomestiti čez noč, pa naj naši rudarji delajo še ob sobotah in nedeljah. Vrsto let, ko je bila nafta poceni, smo pozabljali na premogovnike. Premalo denarja smo vlagali v obnavljanje starih in odpiranje novih premogovnikov. Tudi pri oskrbi z električno energijo nas pestijo težave, čeprav smo v Sloveniji vendarle malce na boljšem kot v Jugoslaviji in neprijetnih redukcij še nimamo. V gradnje elektrarn vlagamo premalo denarja, povrh tega jih še prepočasi gradimo.

Koliko so nas stregli pozivi k varčevanju z energijo? Rečemo lahko, da je v zavest slehernega le prišlo, da energije ni v izobilju, da postaja vse bolj dragocena in seveda tudi vse bolj draga. Toda od spoznanja do dejanja je velik korak.

Pravzaprav veliki koraki, pa tudi veliko majhnih korakov. Med velikimi koraki so gradnje novih elektrarn, odpiranje novih premogovnikov, trdnje dogovori o uvozu surove nafte, poceni izolacijski materiali...

Toda veliko je tudi majhnih korakov, ki jih lahko naredi sleherni izmed nas in s tem prispeva svoj delež k varčevanju z energijo in ne nazadnje prihrani tudi marsikateri dinar. Varčevali boste, če se sredi mrzle zime ne boste v kratkih rokavih sprehajali po pregretem stanovanju, če ne boste odpirali oken, temveč malce priprli radiatorje, če hladilniki ne bodo polni ledu, če voda v bojlerjih ne bo vrela, če ne boste ogrevali garaž in hodnikov, če boste kupili lonce, ki pri kuhanju porabijo manj energije in obrnili gumb na štedilniku predno boste odstavili lonec, če boste v stanovanju pravilno namestili peči, če boste pri gradnji hiše vedeli, kako je najbolj smotrno napeljati ogrevalne in druge naprave...

Zavod za napredek gospodinjstva iz Ljubljane s svojimi razstavami na temo ekonomično ogrevanje in varčevanje z energijo daje obilo napotkov. Pohvale vredno je, da se je v ta prizadevanja vključil tudi Gorenjski sejem in v prihodnjih dneh si jo boste lahko ogledali v razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju.

KOTLI TAM - TVT

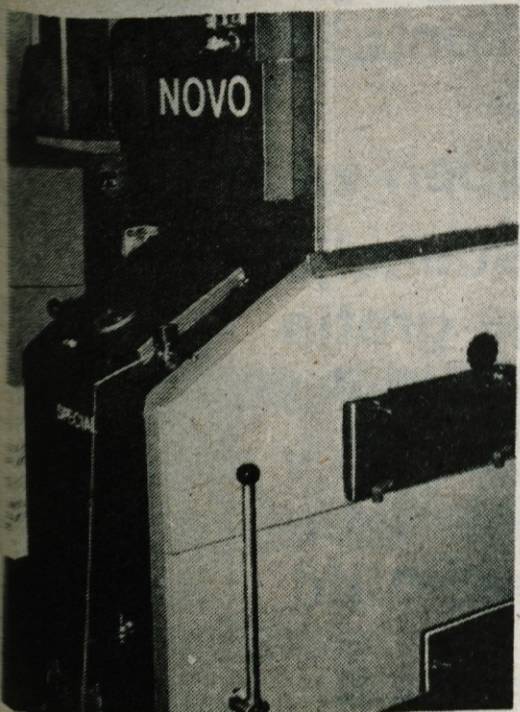
V BLAGOVNICI FUŽINAR na Jesenicah

- takojšnja dobava
- dostava do doma

kovinotehna

Nove peči in bojlerji

Energetska situacija je privedla proizvajalce in porabnike do spoznanja, da je nujno preiti tudi pri ogrevanju stanovanjskih in drugih prostorov na uporabo trdnih goriv. V TVT »BORIS KIDRIČ«-u so temu primerno koncipirali tudi nove peči za centralno ogrevanje, ki so namenjene zlasti kurjenju z drvmi in premogi, ki so na razpolago na domačem tržišču. Ob manjši predelavi je tudi te peči možno predelati za uporabo tekočih ali plinastih goriv.

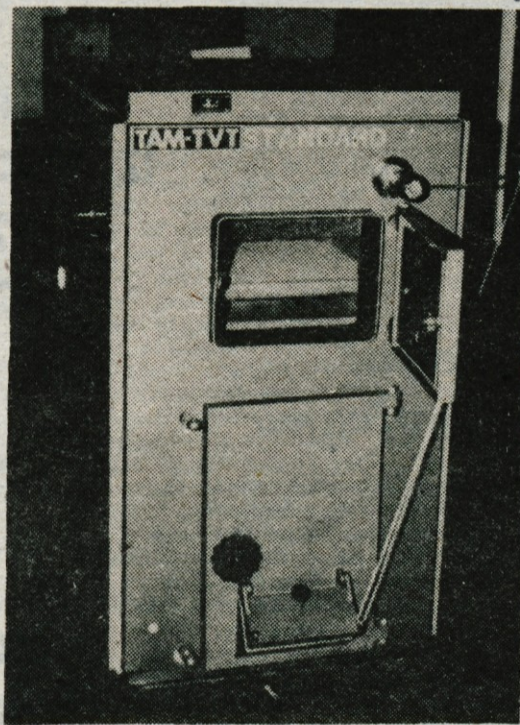
kov. Peč odlikuje visok izkoristek, ki se giblje med 75 in 80 %. Bistvena prednost pred klasičnimi pečmi za centralno ogrevanje je v tem, da zadoštuje ena polnitev kurilnice z gorivom za sorazmerno dolgo časovno obdobje. Pri nazivni moči je doba gorenja ene polnitve 8 ur, pri delni obremenitvi pa več kot 14 ur. Peč ima velike vratne odprtine, kar omogoča enostavno polnjenje in čiščenje. Gibljiva rešetka na kateri zgoreva trdno gorivo je litoželezna in konstruirana tako, da je sestavljena iz večih segmenov. S posebno ročico ob peči je rešetko mogoče premikati med obratovanjem, kar omogoča sprotno odstranjevanje pepela. Na strani ima peč dve odprtini za čiščenje dimnih kanalov. Na enega od pokrovov čistilnih odprtin je možno vgraditi tudi gorilnik za uporabo tekočih ali plinastih goriv.

Izvedba SPECIAL je z bojlerjem, ki je izdelan in vakuumsko emajliran, v TOZD-u Proizvodnja bojlerjev v Lenartu. Bojler je tako kot pri dosedanjih pečeh ločen od kotlovskega dela in ga je možno termoregulirati, kar pomeni, da ob vgradnji dodatne črpalke ter stikalne plošče lahko temperaturo sanitarne vode poljubno reguliramo. Če vgradimo elektro grelec je mogoče ogrevanje vode tudi takrat, ko v kurilnici ne kurimo.

Koncepcija bojlerjev kot jih že nekaj časa ponuja TVT BORIS KIDRIČ je prevladala na zahtevnem zahodnem tržišču, kjer bojlerjev potopljenih v kotlovski del tako rekoč ne poznajo več.

Druge novosti, ki jo predstavlja TVT BORIS KIDRIČ, so peči za centralno ogrevanje na trdna goriva model TAM-TVT-STANDARD in STANDARD-s (slednja je brez bojlerja za ogrevanje sanitarne vode). V teh pečeh je zgorevanje trdnih goriv možno od spodaj navzgor ali od zgoraj navzdol, odvisno od načina kurjenja. Zmogljivosti posameznih velikosti peči pri zgorevanju trdnih goriv so 25, 30, 35, 40, 50, 65, 80 in 100 kW. Z nakupom seta za uporabo tekočih ali plinastih goriv je možno peč enostavno prilagoditi za uporabo vseh vrst goriv. Tudi bojler v izvedbi STANDARD ima enake lastnosti in uporabne možnosti kot tisti, ki smo ga opisali pri modelu TAM-TVT-SPECIAL. Velja še pripomniti, da je pri obeh tipih novih peči možno bojler kupiti šele naknadno kot samostojno bojlersko enoto. Ob tem velja poudariti, da je možno na vsako peč brez bojlerja montirati tudi katerikoli bojler (95, 120, 180 ali 315 lit).

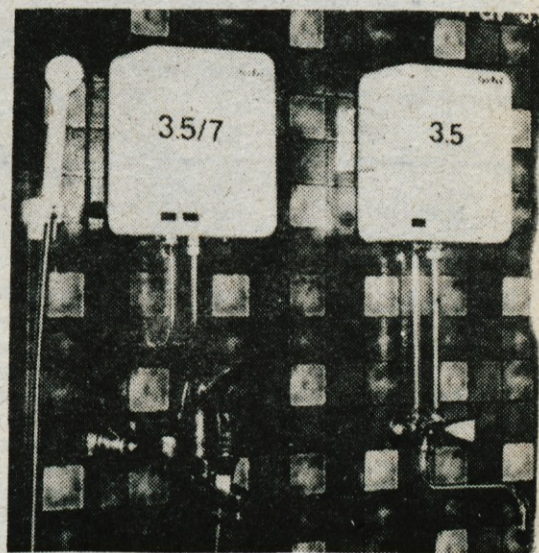
Posebnost obeh opisanih modelov peči za centralno ogrevanje je možnost vgradnje termič-

nega varovala z odtokom. Takšno varovalo je potrebno, če instalacijo izvedemo v zaprt sistem centralnega ogrevanja in kurimo s trdnimi gorivi. To možnost do sedaj znane peči za centralno ogrevanje na domačem tržišču niso imele in je bila pri uporabi trdnih goriv tako rekoč edina alternativna odprta sistem instalacij centralnega ogrevanja.

Iz programa TOZD-a TOBI, ki je v sestavi DO TVT BORIS KIDRIČ od 1. 7. 1981, predstavlja sejemsko novost pretočni grelnik vode PGV 3,5 in PGV 3,5/7. To so grelci, ki jih doslej na domačem tržišču nismo poznali. Delovanje je preprosto, vendar zelo učinkovito. Ko odpremo na pipi toplo vodo, v grelniku stikalo aktivira grelno spiralo, ki sproti ogreva vodo, vse dokler pipe ponovno ne zapremo. Voda se tako ogreva sproti. Manjši grelnik z močjo 3,5 kW je primeren zlasti za kuhinje in umivalnike in ga lahko montiramo nad ali pod pomivalnim koritom oz. umivalnikom. Pri takšni montaži je najprimerneje uporabiti pretočno mešalno baterijo. Močnejša izvedba PGV 3,5/7 ima dve spirali po 3,5 kW in se druga spirala aktivira šele, ko je poraba vode tolikšna da je to potrebno. Večji grelnik je primeren zlasti za potrebe tušira-

nja. Vezavo je možno izvesti tudi na tlačni sistem, kar pomeni, da lahko na grelnik priključimo več porabnikov (na primer baterija s tušem, mešalna baterija na umivalniku, in kuhinjska baterija). V tem slučaju je primernejši grelnik PGV 3,5/7. Z lažjo predstavo naj še omenimo, da meri posamezni grelnik v višino 24 cm, širino 20 cm, globina pa je 10 cm. Z majhno napravo dosegamo torej velik učinek.

Prav te dni, do petka, 22. oktobra, predstavljamo svoj program toplotne tehnike v okviru razstave »Ekonomično ogrevanje« na 14. sejmu stanovanjske opreme v Kranju. Na razstavnem prostoru vam hodo na voljo informacije in gradivo, če pa želite dodatne informacije in prospekte proizvodov TAM-TVT »BORIS KIDRIČ« se javite na naslov:

»BORIS KIDRIČ« n. sol. o. Maribor
62000 MARIBOR, Leningradska 27
Telefon n. c. 24-171 - Prodaja 39-779, 20-361 - Telex 33-161

Bitumenski varilni trak — izotekt

Bitumenski trakovi sodijo med najsodobnejše hidroizolacijske materiale. Uporabljajo se v različnih sistemih hidroizolacij gradbenih objektov, cistern, cevovodov, itd. Bitumenski trakovi se med seboj razlikujejo po impregnacijskem bitumnu, nanosnem bitumnu, nosilcu oz. armaturi in posipnem materialu. Izbira impregnacijskega bitumna je odvisna od vrste bitumenskega traku, nosilca in tehnologije. Nosilec mora biti z obeh strani enakomerno obložen z bitumensko maso, za katero je uporabljen bitumen, katerega kvaliteto določa JUS UM 3.010 ali B. H4.050 in mineralno polnilo. Nanosnemu bitumnu se za izboljšanje temperaturne obstojnosti lahko dodaja sintetične mase, kot je npr. polipropilen ali pa se uporabi bitumini z višjo vrednostjo zmehčevala, ob isti vrednosti penetracije. Jugoslovanski standardi dopuščajo uporabo plastifikatorjev, ne določajo pa njihovo količino v bitumenski masi. Kot nosilec oz. armatura bitumenskih trakov se največ uporabljajo nosilci anorganskega izvora, kot so stekleni voal, steklena tkanina in razne metalne folije (aluminijaska, bakrena).

Lepljenje IZOTEKT — bitumenskega varilnega traku na preklapu

izolirka

industrija izolacijskih materialov,
n. sol. o.
61000 LJUBLJANA, Ob železnici 18

Uporaba izotekta

Bitumenski varilni trak IZOTEKT ima naslednje lastnosti:

- elastičnost
- obstojnost pri nizkih in visokih temperaturah
- vodno nepropustnost
- dobro sprijemljivost
- tajnost

Z IZOTEKTOM lahko kvalitetno in hitro izvedemo hidroizolacije:

- ravnih streh (»tople«, »hladne« ali ventilirane strehe)
- streh v nagibu
- termoizolacija (parozaporni sloj z IZOTEKTOM-AL)
- vlažnih prostorov (kopalnice, pralnice)
- kletnih prostorov
- premostitvenih objektov
- metalnih rezervoarjev (proti koroziji)
- bazenov
- cevovodov

Vgrajevanje

Role IZOTEKTA odvijemo, režemo in polagamo enako kot bitumensko strešno lepenko. Postopek varjenja zahteva čisto in precizno delo tako kot vsa izolacijska dela. IZOTEKT varimo z enostavnim segrevanjem bitumenskega sloja z butanskim plamenikom (proizvajalec: »Valjaronica« bakra i aluminija, Titovo Užice). Medsebojni stični ploskvi dveh IZOTEKTOV naj bosta vsaj 10 cm prekriti. Paziti moramo, da bo varjenje precizno na stičnih mestih (preklapih).

Podlaga, na katero polagamo IZOTEKT mora biti popolnoma suha in očiščena tako, da je površina brez prahu in raznih drugih večjih delcev. Če hočemo IZOTEKT popolnoma zalepiti na podlago, jo predhodno premazemo z ibitolom in s tem preprečimo, da bi se pri varjenju zaradi vročine naredil tanek sloj pare, ki bi preprečeval dobro zlepljenje podlage in IZOTEKTA.

V primeru, da polagamo dva sloja IZOTEKTA, moramo drugi sloj položiti čez prvega tako, da je sredina drugega sloja točno nad stikom prvega.

IZOTEKT varimo po celi površini in topimo polietilensko folijo ter tako dosežemo dobro zlepljenje obeh slojev izotekta, ali pa odstranimo polietilensko folijo in IZOTEKT medsebojno zlepimo s posebno vročo bitumensko maso. Pri tem načinu moramo paziti, da ne bo med sloji IZOTEKTA zaradi nepopolnega zlepljenja prazen prostor, to je zrak. Premazi vroče bitumenske mase morajo biti zato enakomerne debeline.

Iz navedenega je razvidno, da ima IZOTEKT prednost pri vgrajevanju pred drugimi znanimi načini hidroizolacije, zaradi enostavnosti, hitrosti, zanesljivosti in ekonomičnosti.

TOZD Ljubljana, n. sub. o., Ljubljana,
Ob železnici 18 — tel. (061) 443 096, 442 402
TOZD Jesenice, n. sub. o., Jesenice
— tel. (064) 81 960
TOZD Novoli, n. sub. o., Nova vas 11 a
— tel. (061) 798 008, 798 011
TOZD Tectum, n. sub. o., Ljubljana
Pod ježami 5 — tel. (061) 311 151, 320 859
DSSS Ljubljana, Ob železnici 18
— tel. (061) 443 096

Pomaga že enostavna izolacija

K premagovanju energetske krize lahko prispeva vsak porabnik v lastnem kot družbenem interesu, če je seznanjen z načini varčevanja in če mu je jasno predloženo, da bo bistveno zmanjšal svoje stroške, ki jih ima za ogrevanje.

Kdor si izboljša toplotni plašč stavbe, s tem porabi bistveno manj premoga, plina ali olja, prispeva pa k rezervam energije za bodoče rodove, prispeva k zmanjšanju onesnaževanja okolja s škodljivimi plini, ki nastajajo pri kurjenju. Kljub visokim stroškom izoliranja pada amortizacijski čas zaradi neproporcionalnega višanja cen energije na tretjino in še več. Dobra toplotna izolacija je investicija za bodočnost.

Družba stimulira uporabo termoizolacijskih materialov s tem, da je oprostil vseh davkov: zveznega, republiškega in občinskega, kar znaša 28,9 % vrednosti termoizolacijskega materiala.

37 % energije zgubimo skozi zunanje zidove, k velikim izgubam pa predvsem prispevajo okna. V tej številki pa ni zajeta tista izguba, za katero so krivi slabi okenski okvirji — slabo tesnjenje.

Že enostavna izolacijska zasteklitev (dve stekli z vmesnim zračnim prostorom 12 mm), izboljša napram enojni zasteklitvi — toplotno izgubo za skoraj 50 %.

Večji učinek bi dosegli, če bi vmesni prostor med obema šipama bil polnjen z mešanico plina in zraka, kajti plin ne prevaja toplote in zraka tako dobro kot zrak.

Se boljše vrednosti okna dosežemo s trojno zasteklitvijo. Nekaj tovrstnih oken je pri nas že na trgu in seveda pridejo v poštev za tiste, ki so v novogradnji in tiste, ki so se radikalno lotili termoizolacijskega problema pri adaptiranju.

V kolikor pa res ne pride v poštev zamenjava oken zaradi različnih vzrokov, si bomo v bodoče pomagali sami na enostaven način. Na notranji okvir bomo dodali še eno steklo, s pomočjo dveh vrst plastičnih profilov.

VODA —
kolikokrat na dan
jo potrebujete?

PIPA JE MAJHEN
STUDENČEK
TA STUDENČEK JE
LAHKO TUDI VELIK
POTRATNIK

Z našim programom enoročnih pip, ki jih odlikuje enostavnost in lahkotnost rokovanja, najboljši materiali in 5 letno jamstvo kakovosti, vam omogočamo pomemben prihranek pri energiji in vodi.

Obiščite naš razstaveni prostor na sejmu stanovanjske opreme v Kranju, kjer boste dobili vse informacije in natisnjeno gradivo o naših izdelkih.

TOVARNA
ARMATUR p. o.
LJUBLJANA
CELOVŠKA 224

TELEFON: CENTRALA 557 241
DIREKTOR 557 581
KOMERCIALA 557 580
TELEGRAM: UNITAS LJUBLJANA
POŠTNI PREDAL: 81 61001 LJUBLJANA
TEKOČI RAČUN: 50104-601-26058
TELEX: 31440 YU UNITAS

Izbira električne peči

Če hočemo bivalne prostore pravilno in ekonomično ogrevati, moramo pri izbiri peči upoštevati njeno moč, ki se mora ravnati po velikosti in obliki ogrevanega prostora, vlažnosti prostora, številu zunanjih sten, izolaciji prostora, sončnosti prostora in namenu uporabe prostora. Če se na novo opremljate z napravami za ogrevanje, vam priporočamo posvet s strokovnjakom, ki vam bo na podlagi nekaterih podatkov izračunal potrebno moč peči. Tudi razvrstitev električnih ogrevil je pomemben varčevalni ukrep. Za prostore, kjer se le občasno zadržujemo, raje izbiramo električna ogrevila z direktnim delovanjem, za druge prostore, kjer se več zadržujemo, pa bodo seveda primernejše termoakumulacijske peči.

NALOŽBE V IZOLACIJO SE KMALU POVRNEJO

Gradnja nove hiše je za vsakogar velik podvig, še posebno finančni. Graditelji v finančni tiski iščejo najcenejše načine izvedbe in običajno tudi pri izolaciji štedijo. Vendar je to v današnjih energetskih razmerah nesprejemljivo in tudi neekonomično. Ne smemo pozabiti, da se naložba v izolacijo in varčnejše energetske naprave kmalu povrne. V zvezi s tem imajo v tujini takšne izkušnje:

- izolacija s termostatskimi ventili v tujini takšne izkušnje:
- izolacija zunanjih sten se povrne
- 1. leto kotel za centralno ogrevanje z dobrim izkoristkom 8. leto izolacija podstrešja 3. leto radiatorji s termostatskimi ventili 3. leto
- izolacija kletnih prostorov
- 2. leto zatesnjene reže na oknih in vratih 2. leto
- stroški za izolacijo sten za radiatorji pa se povrnejo že prvo leto.

O temperaturah v bivalnih prostorih

Ali veste, da že za 1 stopinjo višja temperatura od priporočljive pomeni povečano porabo energije za 6 odstotkov. Previsoke temperature zraka v prostorih so tudi neprimerne in nezdružive za človeški organizem. Strokovnjaki in zdravniki pravijo, da je najprimernejša temperatura v dnevni sobi 18 do 20 stopinj Celzija, v otroški sobi 20, v kuhinji 18, v spalnici 16 do 18, v kopalnici 22 do 24, v predsobi ali veži 15 in na stopnišču 10 stopinj Celzija.

Tudi pri razsvetljavi lahko privarčujemo

Res je, da so fluorescenčne cevi dražje od navadnih žarnic z žarilno nitko, pa tudi električna napeljava zanje, vendar so po trditvah strokovnjakov boljši in gospodarniji svetlobni vir. To pa zato, ker se v navadni žarnici le majhen del električne energije pretvori v svetlobo. Fluorescenčne cevi imajo večji svetlobni izkoristek in zato se večja investicija ob svetlobnem opremljanju hitro povrne. Fluorescentna cev z močjo 40 vatov daje tri do štirikrat več svetlobe kot 150 vatna žarnica, poleg tega pa fluorescentne žarnice trajajo šestkrat dlje kot navadne žarnice.

Opečni votlaki

Večina zasebnih graditeljev uporablja za zidavo opečne votlake. Zid je lažji, delo teče hitreje, lažje vanje vgradimo napeljavo pa tudi kot toplotni izolatorji so boljši kot polna opeka. Seveda mora biti zid dodatno izoliran. Boljši so tisti, ki imajo vmesne stene ob vdolbinah zamaknjene, tako da pogled v smeri vdolbin spominja na satovje, ne pa na križno mrežo. Prav tako vsi opečni votlaki niso iz enakega materiala. Boljši so iz opečnih visoko poroznih votlakov.

Dobri izolacijski materiali so vedno bolj iskanj. Klasične zamenjujejo novi kvalitetnejši in funkcionalnejši, narejeni iz penjenih polimernih snovi. V to zvrst spada tudi SAVALIT, ki je penjena guma na osnovi izbranih sintetičnih kaučukov.

SAVALIT

- je nepropusten za paro in vodo
- izolacijsko sposoben od -40°C do +105°C
- izredno fleksibilen in estetski
- odporen proti delovanju ozona
- negorljiv
- enostaven za montažo

uporaben za:

- izolacijo cevi vodne instalacije
- izolacijo cevi centralnega gretja
- izolacijo cevi hladilne tehnike
- izolacijo večjih površin v hladilnih agregatih, kotlih, rezervoarjih itd.

V obliki cevi in plošč ga izdeluje

Sava Kranj

novi
izolator

industrija stavbnega pohištva ribnica **inles** industrija stavbnega pohištva ribnica

Kakšna okna so najboljša?

Vse delovne organizacije se trudijo, da bi s svojimi izdelki pridobili zaupanje kupcev. Kajti to je ključ za uspeh doma in v tujini, za boljše delovne rezultate in splošno zadovoljstvo vseh, ki so vpeti v proces proizvodnje in porabe. Med proizvajalci stavbnega pohištva si je pridobil s svojimi okni in vrati ter okovjem za stavbno pohištvo zaupanje številnih kupcev INLES — industrija stavbnega pohištva Ribnica. Posebno še, ko so se na tržišču pojavila kot prva jugoslovanska toplotna in zvočno izolacijska okna z vakumsko impregnacijo lesa INLESOVA okna KOMBIVAK. Prednosti, ki jih imajo ta okna so številne.

KOMBIVAK okna imajo izredne izolacijske lastnosti in odlične lastnosti zrakotesnosti in vodotesnosti. Novo izvedbo tesnilne ravne smo zato prijavili tudi Zavodu za patent, kar samo dokazuje odlično tesnenje. INLES pa je tudi pobudnik za to, da dobe okna KOMBIVAK status toplotno izolacijskih elementov. Predlog smo že oddali republikemu komiteju za energetiko. Dejstvo namreč je, da so okna in vrata najbolj kritičen izolacijski element fasade oziroma zgradbe, kjer izgubljamo v povprečju 30 do 40 odstotkov toplotne energije glede na celotno zgradbo. Raziskave in izračuni pa so pokazali, da v slovenskih razmerah pri upoštevanju minimalno predpisanih zahtev odpade pri vseh izgubah zgradbe na okna pri individualnih enonadstropnih hišah 47 odstotkov toplotnih izgub, pri stanovanjskih blokih s 4 nadstropji pa kar 61 odstotkov toplotnih izgub. Možnosti za izboljšanje toplotne izolacijskih lastnosti fasade, oken, seveda so in te smo skušali, izrabiti. Novi INLESOV proizvodni program KOMBIVAK oken predstavljajo okna v povsem novi konstrukcijski izvedbi z originalnimi tehničnimi rešitvami, ki so rezultat večletne razvojno-inovacijske obdelave. To pa ima za rezultat dobre lastnosti KOMBIVAK oken. Odtod tudi trditve, da je KOMBIVAK okno, v obeh izvedbah, s trojno in dvojno zasteklitvijo, učinkovit izolacijski element fasade.

POSEBNA ZAŠČITNA LESA

Poleg dobre toplotne in zvočne izolacije pa velja pri KOMBIVAK oknih omeniti posebej vakumsko impregnacijo lesa KOMBIVAK okno je prvo okno pri nas, ki dosega srednje evropske in ostre skandinavske zahteve po trajnejši zaščiti lesa. Zaščita lesa je lahko različna, v INLESU dosežemo globinsko zaščito lesa s posebno napravo, uvoženo iz Skandinavije, ki omogoča, da prodre zaščitna sredstva 5 do 10 milimetrov globoko v les. Pri navadnem premazu se to ne zgodi, tu pa

zaščitno sredstvo pod pritiskom prodre v globino, medtem ko je pri ostalih načinih zaščite sredstvo nanešeno le površinsko. Globinska zaščita daje lesu večjo obstojnost in trajnost, pa tudi cenejše vzdrževanje. Pri nas uporabljamo zaščitno sredstvo

za kakršno koli barvo.

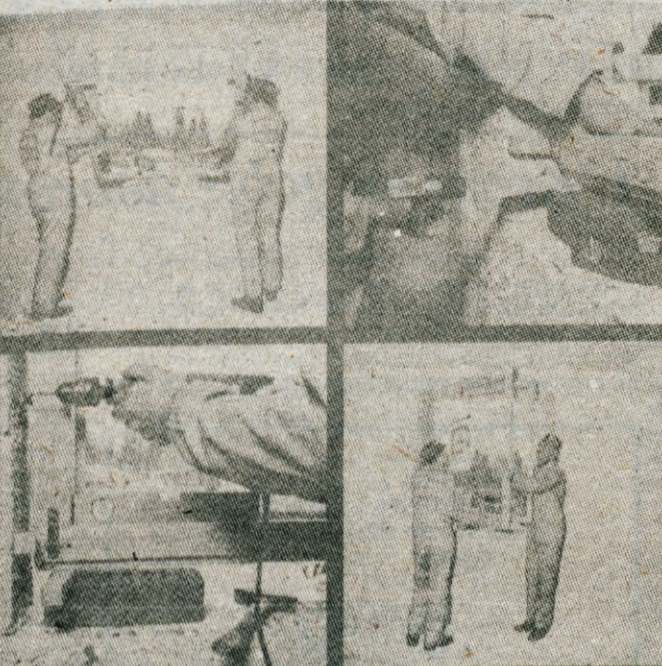
Pri zgradnji stanovanj je čisto omenjena fleksibilnost gradnje. Tudi pri oknih lahko govorimo o tem, posebno pri KOMBIVAK oknih, ki omogočajo namestitve različnih senčil — polken ali medstekelnih žaluzij ali rolet. Če

Inles je specializirana tovarna stavbnega pohištva.

sadovac, ki ga proizvaja Belinka po licenci Sadolina. Zaščitno sredstvo, omogoča tudi lepše premaze. Vsa naša okna so v prodaji v naravni barvi lesa, vsak kupec pa se lahko odloči za barvo oken. Vakumska impregnacija namreč odlična podlaga

kupec ne kupi tega hkrati z oknom, lahko polkna ali žaluzije dokupi in namesti kasneje. Lahko pa se odloči tudi za to, da najprej nabavi dvojno okno KOMBIVAK nato pa vgradi vanj še izolacijsko steklo in dobi s tem kombinirano izvedbo okna

Montaža oken je enostavna.

KOMBIVAK 3. S to fleksibilnostjo pri zasteklitvi in senčilih je kupcu omogočeno, da pride postopno do odličnega toplotno izolacijskega elementa.

Ima pa KOMBIVAK še nekatere pomembne lastnosti, ki so rezultat uspehov razvojno-tehnične službe INLES-a. Te namreč uspehi, ki jih je dosegla niso uspavali. V razvojno-tehnični službi snujejo naprej, za cilj pa so si postavili: zadovoljiti individualnega kupca in izboljšati kvaliteto izdelkov do maksimuma. Sočasno z okni INOVAK in KOMBIVAK smo razvili tudi določene sestavne dele za ta okna in sicer tesnila, zasteklitve, trak in dele okovja v sodelovanju z Drvoplastom iz Buzeta, Savo Profektor Ljubljana in Kovinoplastiko iz Loža. Nova rešitev tesnila in okovja omogoča naknadno regulacijo tesnenja. Vsako okno se po vgraditvi nekoliko povesi in zvije, pri KOMBIVAK oknih pa lahko tesnenje vsak sam regulira brez posebnih težav.

ZLEPLJEN LES

Pri KOMBIVAK oknih je zanimivo tudi to, da je leseni del okna izdelan iz lameliranih ali zlepljenih delov lesa zaradi boljše stabilnosti. To ima za rezultat tudi boljše tesnenje in lepše zunanje površine. Zdaj, ko je uvoz omejen, so v INLES začeli izdelovati okna iz domačega lesa. Razvili so visoko frekvenčno prešo za lepljenje lesa okenskih in podobnih elementov in s tem prišli do domačega izdelka, ki je nadomestil drage uvožene naprave.

V INLES TOZD JAVOR Jušiči so izdelali že nekaj visokofrekvenčnih stiskalnic za prešanje lesa in dosegli na ta način lep prihranek. Te naprave odpirajo možnost nadaljnje širitve lameliranja lesa, ki se že kaže.

Tehnologijo lameliranja razvija INLES še naprej, prišel pa je do pol in finalno lameliranih izdelkov, ki so zanimivi tudi za tuja tržišča. Tako mizne in delovne lamelirane plošče. Te je INLES že izvozil na Švedsko in v zahodno Evropo. Za izvoz so zanimiva vse bolj tudi stilna, masivna podeželska vrata, ki jih delajo pri INLES-u.

Uveljavljanje novih izdelkov so začrtali v INLES-u tudi v razvojne programe in sicer vhodnih vrat in oken, kjer so predvidene nove vrste odpiranja. V razvojno tehnični službi se ukvarjajo s specialnimi stekli in izolacijskimi materiali, ki naj bi prispevali še k izboljšanju toplotne in zvočne izolacije.

Bistvena pridobitev Inlesa v tej energetski krizi pa je nova kotlovnica. To je kotlovnica, ki golta lesene odpadke zlasti lubje, ki ostane pri lupljenju hlodovine. To je donedavna predstavljalo ekološki problem, zdaj pa nadomešča dragoceni uvoženi mazut. S kurjenjem lubja in le-

Del Inlesovega skladišča lesa.

Inlesova kakovostna KOMBIVAK okna.

senih odpadkov smo občutno zmanjšali porabo mazuta.

kurenčnimi cenami, če upoštevamo trajnost in stopnjo izboljšane toplotne izolacije. Kajti kupci lahko z dobro izbranimi okni oziroma v vgraditvi takšnih oken, ki jim zagotavlja prihranek pri izgubi toplote in vzdrževanju, marsikaj pridobe. Znano je namreč, da je moč prav pri oknih — pri dobro izoliranih in tesnjenih oknih, prihraniti znaten del toplote.

Zaključek po vsem rečenem ni težak: INLES, ki naredi letno 230.000 kom oken, vsega stavbnega pohištva pa okrog pol milijona kosov, sodi med naše največje proizvajalce stavbnega pohištva. Med proizvajalce, ki so si znali pridobiti zaupanje kupcev s kvaliteto izdelkov (in kon-

kombivak®

industrija stavbnega pohištva

61310 Ribnica
Partizanska 3
Jugoslavija

telefon: direktor (061) 861-050
h.c. (061) 861-411
telegram: Inles Ribnica
telex: 31262 yu inles

Odlična toplotna izolacija
Trojna zasteklitev: $k 1,8 - 1,86 \text{ W/mK}$
Dvojna zasteklitev: $k 2,2 \text{ W/mK}$
odlična vodotesnost
odlična zrakotesnost
 $a 0,1 \text{ m/hm}$
odlična zvočna izolacija $31,5 - 34,0 \text{ dB}$
vakuumsko impregniran in lameliran les
Stabilnost in trajnost
enostavna in funkcionalna uporaba
možnost vgradnje vseh vrst senčil
sodobna zasnova

Vsestransko zanimiv sejem stanovanjske opreme

Kvalitetno bogatejši od dosedanjih sejmov — Popestritev prodaje različnega blaga so specializirane razstave — Poseben poudarek ekonomičnemu ogrevanju bivalnih prostorov in izolacijskim materialom

Kranj — Na pet tisoč kvadratnih metrih površine se danes začne v Savskem logu v Kranju tradicionalna prireditelja, tokrat že petnajsta po vrsti, sejem stanovanjske opreme. Prireja jo Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem, na njej pa sodeluje prek sto domačih in tujih razstavljalcev. Med domačimi razstavljalci je približno polovica organizacij združenega dela in polovica zasebnikov. Med tujimi pa jih je pet iz Italije, štirje iz Avstrije, dva iz Zvezne republike Nemčije in eden iz Nizozemske.

Organizator je letos tako rekoč prvič lahko namenil glavno skrb čimbolj kvalitetni prireditvi z osnovnim ciljem: oprema stanovanjskega oziroma bivalnega prostora. Pri vseh dosedanjih sejmskih prireditvah so se namreč morali spopadati tudi s prostorskimi in drugimi težavami. Le-te pa so zdaj (predvsem v hali A) v glavnem rešene.

Prva v vrsti kvalitet je nedvomno ta, da ob sedanjem pomanjkanju nekaterih izdelkov za opremo predstavijo tudi te. Posebej so si prizadevali, da na sejmu ne bodo le izdelki, ki jih je na trgu dovolj, marveč (razumljivo seveda v manjših količinah) tudi tisti, za katerimi je precejšnje vsakodnevno povpraševanje. Ker naprej je, da bo razstavljeno blago predstavljeno po tehnični plati, ceni, rokih dobave, omogočen je brezplačen dovoz na sejmu kupljenega blaga, dajanje navodil, strokovni nasveti pri opremljanju in nižja cena pri nakupu za stopnjo občinskega prometnega davka.

Sporočilo ljubiteljem drsanja!

Tale informacija res ne sodi k sejmu stanovanjske opreme. Pa vendar. Sejem bo odprt do 22. oktobra. Zato se pri Poslovno prireditvenem centru Gorenjski sejem še posebno skrbno pripravljajo na začetek drsalne sezone v Kranju. Do začetka novembra bi morale biti odpravljene vse reklamacije za pripravo ledu. Podjetje Gradbinec Kranj je že dalo zagotovilo za to. Tako se bo sezona drsanja v Kranju lahko začela 5. novembra.

Kako in s čim ogrevati?

Ne zamudite ogleda in strokovne razlage razstave Ekonomičnost ogrevanja

Na področju energetike se iz dneva v dan srečujemo z različnimi težavami in oblikami varčevanja. Med takšne težave pa sodi tudi, da si največkrat niti ne znamo pomagati in ne vemo, kako se jih lotiti in kako čimveč prihraniti. Zato je letošnja razstava **Ekonomičnost ogrevanja** na sejmu stanovanjske opreme kot naročena in zares dobrodošla. Če boste obiskali sejma, je prav, da si jo ogledate.

Pobudo za takšno razstavo je dala Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko. Veliko razumevanja in zavzetosti zanjo je po-

Obiskovalec naj bi torej imel možnost, da si na enem prostoru ogleda različne načine opremljanja prostora in da izdelke lahko tudi takoj kupi. Tako sejem združuje razstavo in trgovino, kar pomeni svojevrsten prihranek tistim, ki danes hodijo od trgovine do trgovine, od proizvajalca do proizvajalca, ko se odločajo za takšne ali drugačne nakupe.

Tradicionalno razstavo in prodajo blaga na tem sejmu pa letos kvalitetno bogatijo nekatere posebne, specializirane prireditve. Največja je prav gotovo razstava Ekonomičnost ogrevanja. Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko je prireditelj namenil precejšen del lastnih sredstev in se povezal z republiškim zavodom za napredek gospodinjstva. Le-ta je pripravil zanimivo razstavo, prvo tovrstno pri nas, na kateri se bodo obiskovalci lahko seznanili z različnimi tehničnimi značilnostmi ogrevanja bivalnih prostorov in z najbolj učinkovitimi načini in izolacijskimi materiali pri gradnji in urejanju prostorov.

Nadaljnja popestritev celotne prireditve bo vsakodnevna modna revija. Na njej sodeluje petnajst proizvajalcev oblačil in obutve, ki bodo prikazali svoje izdelke iz sodobnega oblačenja.

Za marsikoga bo prav gotovo še posebej zanimiva in privlačna na tem sejmu zdaj že tradicionalna razstava izdelkov Stoklarne Hrastnik. Znano je, da so danes njihovi izdelki zelo iskani doma in tudi v tujini. Prav tako se bo najbrž marsikdo rad ustavil pri razstavi, ki jo prireja DOLIK z Jesenic. Njihovi člani bodo razstavili svoja dela, ki jih bo moč tudi kupiti. Priporočamo pa vam tudi, da si ogledate razstavni prostor Slovenija lesa, ki je tokrat pripravil razprodajo razstavljenih izdelkov po znižanih cenah.

Ena najzanimivejših posebnosti pa bo prav gotovo velika razstava gob in pokušina gobjih specialitet. Ta tradicionalna razstava je ena največjih tovrstnih v Evropi in si jo vedno ogledajo številni domači in tuji obiskovalci. Ogled letošnje še posebej priporočajo šolarjem. Na njej bodo dajali tudi strokovne razlage o užitnih in neuzitnih gobah, o pripravi in shranjevanju gob itd.

Letošnji sejem se torej vsekakor izplača ogledati, saj je kvalitetno bogat in zanimiv. Cene vstopnic so nespremenjene, parkirni prostori urejeni. Prireditelj pa tudi pričakuje, da se bodo na tem sejmu prvič bolj kot doslej uveljavila tudi tako imenovana poslovna srečanja med organizacijami združenega dela. Kranjska sejemsko lokacija namreč že nekaj časa vedno bolj postaja mesto različnih organiziranih posvetovanj in sklepanja pogodb med domačimi in tujimi proizvajalci.

kazal tudi Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem, ki je zagotovil za uresničitev te zamisli precej lastnih sredstev. Za organizacijo razstave pa so zaprosili republiški zavod za napredek gospodinjstva. Tako bo razstava Ekonomičnost ogrevanja prva tovrstna pri nas in bo po končani kranjski sejmski prireditvi obiskala tudi druge centre v republiki in Jugoslaviji.

Na razstavi sodeluje 40 organizacij združenega dela — proizvajalci ogrevalnih naprav in izolacijskih materialov. Samo razstava pa prav gotovo ne bi bila tako zanimiva in učinkovita, če ne bi poskrbeli tudi za strokovno razlago posameznih načinov ogrevanja, za razlago prednosti in slabosti posameznih sistemov in za strokovno svetovanje graditeljem in urejevalcem bivalnih prostorov glede takšnih in drugačnih izolacijskih materialov. Tej razstavi so na prireditvi namenili kar 300 kvadratnih metrov sejmskega prostora.

Kot rečeno, bodo razstavo spremljale strokovne razlage predstavnikov tehničnih fakultet. V ponedeljek, 18. oktobra, ob 16. uri bo govoril in odgovorjal na vprašanja dr. Peter Novak o sedanjem stanju in možnostih pri uporabi sistema sončne energije in toplotne črpalke. Mg. Jože Zupančič pa bo razlagal, kako najbolj racionalno ogrevati stanovanje s poudarkom na kotle na trda goriva, na načine kurjenja itd. Skratka, zares škoda za vsakogar, ki se ne bi udeležil teh razlag in si ogledal razstavo!

Modna revija

Tradicionalna spremljajoča prireditelja vsakoletnega sejma stanovanjske opreme v Savskem logu v Kranju so tudi modne revije. Organizator letošnje modne revije, ki bodo na programu vsak dan ob 17.30, je društvo Modrina iz Kranja. Čeprav je na začetku kazalo, da zanjo ne bo ravno velikega zanimanja proizvajalcev, je prireditelju vseeno uspelo, da se bo tokrat predstavilo s svojimi izdelki 15 proizvajalcev oblačil in obutve.

Med njimi so: Ideal, Nova Gorica (ženski plašči, kostimi, krila), Tekstilindus, Kranj (ženske obleke), Gorenjska oblačila, Kranj (ženske večerne obleke), Sukno, Zapuže (ženski in moški plašči iz proizvodnje Kroj Škofja Loka), Pletenina, Ljubljana (lahka ženska oblačila, trikoji), Trio, Tržič (delovna in usnjena oblačila), Modni saloni, Velenje (kolekcija jesen-zima), Triglav Konfekcija, Kranj (ženske obleke), Svilarit, Kamnik kravate, jutranje halje), Toko, Domžale (usnjena galanterija), Šešir, Škofja Loka (modna pokrivala), Veznine, Bled (ženske obleke, bluže za svečane priložnosti), Novost, Tržič (ženske obleke), Peko, Tržič (obutve), Planika, Kranj (obutve).

Na 15. sejmu stanovanjske opreme v Kranju tudi velika gobarska razstava

V Kranj na gobje dobrote

Skopaj si ne moremo več zamisliti jesenskega sejma brez gobarjev. Vsaj ta je malce drugačen kot ostali, bi človek rekel. Gobja be-
ra bo, kot kaže, dobra in verjetno bo gobarjem kranjske družine uspelo, podobno kot lani, pripraviti res veliko razstavo. Morda ne bo

toliko vrst gob, kot lani, ko so jih z vseh strani prinesli kar 586 vrst, zagotovo pa bomo spet pridobili pri poznavanju gob. Vsaka razstava ti nekaj da. Preveč je, da bi si zapomnil vse, toda vsaj tiste, ki jih gobar na svojih gobarskih poteh srečuje, pa ne upa utrgati, ker ni prepričan, če je goba užitna ali ne, se bo lahko prepričal o užitnosti ali neuzitnosti tiste nje-gove gobe. Letos bo do dobra prepoznal to, naslednje leto drugo gobo, pa bo gobji jedilnik bogatejši...

V petek, 15. oktobra bo torej odprt sejem in z njim tudi gobarska razstava. Na sejmu bo seveda spet gobja kuhinja, kjer bodo kranjski gobarji pod vodstvom glavnega kuharja Emila Ogrisa iz Tržiča pripravili vrsto gobjih specialitet. Obljubljajo gobovo obaro, pražene gobe z jajci ali s smetano, gobovo omleto s tatarsko omako, piščančja jetra z gobami, ajdove žgance z gobovo obaro, gobov golaž s polento, kislo gobovo juho, kranjsko klobaso z gobovo solato, gobovo pašeto z jetrci in morda še kaj. Lahko boste pa tu kupili tudi gobice v kisu, pokrovice za vlaganje gob, značke in podobno. Gobarji bodo imeli seveda tudi svoj bife.

Ves čas razstave, to je od 15. do 22. oktobra, bodo poznavalci gob kranjske gobarske družine obiskovalcem obrazlagali vse okrog užitnih in strupenih gob. Prav to je največje-ga pomena, kajti prav razstavam in dobrim obrazložitvam gre zahvala, da na Gorenjskem zadnja leta ni prišlo do nobene hujše zastrupitve z gobami in nobenega sm. tne-ga prime-ra. D. Dolenc

Na sejmu stanovanjske opreme od 15. do 22. oktobra v Kranju

IDEALNA POŠODA
Sistem kuhanja
brez vode in brez masti
Stainless steel CR-NI-18/10
GARANCIJA NEOMEJENA

ZADNJA PRILOŽNOST

Za jugoslovansko tržišče
popust 12% in popust IVA
(italijanski davek) 18%

Grosist in zastopnik
DEVETAK MARIO

Ul. Zanetti 22/a - Tel. (0481) 882112
34070 SOVOĐNJE OB SOCI - Gorica (I)

Klicna št. iz Jugoslavije
Tel. 9939 - 481 - 882112

Nabava ozimnice

Prodajo oziroma nabavo ozimnice na letošnji sejmski prireditvi niso sicer posebej organizirali. Vendar pa se zanjo vseeno lahko pozanimajte pri podjetju Živila in drugih trgovinskih organizacijah, ki sodelujejo na sejmu. Radi vam bodo ustregli.

Pokušina vin

Seveda ne najbolj pomembna, vendar pa za marsikatero obiskovalca zanimiva in privlačna bo na sejmu pokušina vin. Pripravila jo je organizacija Vino Kranj. Slovenska vina lahko pokušate vsak dan ob 17. uri.

ob mejnem kamnu

1500 hektarov
strani — Star,
red — Kavcija za
niku

Slavko Cuznar, predsednik društva dvolastnikov

nost, kavcija se potem vrne, s tem, da za morebitne poškodbe ali tatvine nosi stroške vsak sam. Kavcijo moramo plačevati, čeprav so tam naši gozdovi in naša zemlja, vsa naša živina pa je zavarovana v Jugoslaviji.

V interesu društva dvolastnikov in vseh kmetov je, da se naša zemlja na italijanski strani ne bi prodajala. V preteklosti so se pojavile neke spekulacije, ki pa smo jih zavezili — zemlja se mora prenašati iz roda v rod ali pa prodati sosedom, kmetom.

V Ratečah je le nekaj »čistihih«, pravih kmetov, domala vsi domači pa se ukvarjajo tudi s kmetijstvom. Na pašnikih pasemo okoli 70 glav živine, v zbiralnicu pa dnevno oddamo 600 litrov mleka. Stremimo za tem, da bi kar največ pridelali, tako tu, doma, kot v sosednji Italiji, kjer imamo skupaj 1.500 hektarov zemlje.

Rateški kmetje posamezno ali s skupnim delom vzorno skrbijo za zemljo, kajti tod ni preveč radodarna. Zime so mrzle in dolge, zato so vsi upi večinoma usmerjeni v živinorejo. In tu, v skrbi za pašnike, so neprekosljivi; ta »rabta« ob mejnem kamnu se je tako trdno obdržala kot se je obdržal star, a pošten red skupnega gospodarstva.

Darinka Sedej

PETKOV PORTRET

»Na gorico bom stopu, pa z gajžvo bom poču«

Marija Benet je ena izmed najstarejših »Ratešč«, izrednega somina in izjemnega pripovednega daru — Njihova, rateška noša

Marija Benet, 85-letna žilava in krepka ženica, je čisto ta prava »Ratešca«, rojena pri Faonču v Ratečah. Izreden spomin ima in izjemen pripovedni dar, tako, da ti je ob slovesu kar žal, ker bi jo poslušal in poslušal ... Spomini pa so stari, zanimivi, vsakršni, zato ji dajmo besedo; naj pove, zakaj so Rateče Rateče, kako so včasih živeli, kako delali, kako rajali.

»A res ne veste, zakaj so Rateče Rateče? Na najvišjem smo, tam dol, ob jezeru pa se voda razteče tako, da je gre nekaj na to, nekaj na drugo stran. In ta, rasteče, so pa Rateče.

Ko sem bila čisto majhna, so Rateče pogorele. 1905. leta je bilo, 46 hiš je pogorelo. Ob polnoči se je vnelo, ob treh zjutraj pa je bilo vsega konec. Ljudje so si medsebojno izredno pomagali in spet postavili vas. Veste, v Ratečah smo vedno skupaj držali. Če je kdo dobil opeko ali material, so vsi prišli na železniško postajo z vozovi, tako, da ta zadnji ni imel več kaj nabasati ...

Moj stari oče je bil rudokop, oče pa mizar. Svinčeno rudo so kopali tam, kjer je zdaj Italija. Včasih so veliko delali v Beli peči, v tovarni verig in mi nikoli nismo odhajali po nakupih dol, na Jesenice ali v Ljubljano. Vedno le na Trbiž ali v Avstrijo.

V Rateče so se naselili Korošci, odtod naša govorica in še zdaj imajo na Koroškem ista ali podobna domača imena kot pri nas. Vsi Korošci rečejo »dro«, kar pomeni ja, mi, Ratečani pa pravimo »dra«. Korošci so v Rateče radi hodili, tudi zato, ker je bil tu prehod.

Ratečani smo do vojne imeli svojo, rateško nošo. Nobeden tedaj ni rekel narodna noša, vsi so ob nedeljah dejali: a se boš danes u rateško oblekel? Naša noša je bila pa taka: »rašovna«, »tehle« namesto avbe — to je bila ruta — »rašovna« pa vijoličasta, pa čevlji tudi vijoličasti. »Gospoško« nošo je le redka imela, mi smo vsi nosili »šlabanko« pa kiko na »svade«; gospoško pa so začeli nositi potem, po drugi svetovni vojni.

A kaj da smo jedli? Krompir pa koruzni sok, v petkih pa krape iz polente, ki se ji je pridalo malo »špresa« (skuta), pa vmes zelenjava pa vse potem dobro zabeljeno. Že za »fruštk« so krapce skuhal. Juho smo jedli malokrat, večkrat »zmetanke« (štruklji); pa veliko so ovce klali pa meso solili in dimu okadili.

O, tudi rajali smo in na »špencir« hodili. Pozimi veliko predli pa »štrikali« in »štajriš« plesali. Ob tem smo zmeraj peli, denimo tisto: Na gorico bom stopu / pa z gajžvo bom poču / da gvas prleti / na tabelbana kamra / kjer dečva živi.

Marija Benet iz Rateč

Ratečani so se kar precej med sabo ženili, zato je tako strašno povezana žlahta v Ratečah. Ratešce so imele velik kredit: pridne so bile pa fejest tudi. Nekaj se jih je omožilo v Podkoren pa v Belo peč, s Podkorena pa sta se v Rateče dva prisožila. A ne, teple se pa niso, saj jaz ne vem. Samo enkrat je eden nekoga ubil in eden je po nedolžnem sedel tri leta v ječi, potem pa je drugi priznal in so ga spustili.

Včasih je bilo prav lepo, čeprav je bilo življenje dokaj trdo. Danes je vse drugače, danes v šolo ne hodijo v cokolih in pozimi ne v opankah, danes nič več ne vprežejo volov, ko gredo na polje. Danes nič več ne rajajo in nič več ne pojejo »Na gorico bom stopu, pa z gajžvo bom poču«.

Darinka Sedej

center se

zdej daje pobudo za tesnejše gospodarstvom — Tudi krajevno seznanjeni s svojim de-
pozabljeni vroči prepri, ki

movanj in svetovnih prvenstev, ki so jih pripravili tam. Pri mnogih tujih tekmovalcih so vzbudila željo, da bi prihajali sem tudi na letovanje in treninge. Možnost, ki bi jo lahko z boljše opremljenostjo letališča izkoristili, saj ima prav tako turistično obeležje.

Letalski center je zdaj ponudil roko tudi okoliškemu krajanom. Povabil jih je v svojo sredo, da jih seznanijo s svojim delom, načrti in problemi. Vse torej kaže, da se je vendar dodobra zavedel, da mora svojo vlogo iskati v povezavi z okoljem.

Toda žal je do teh poskusov prišlo po vročih preprih, ki često naredijo veliko škodo v medsebojnih odnosih. Začelo se je letos spomladi, ko so v Alpskem centru želeli postaviti novo lopo za shranjevanje letal. Krajanje krajevni skupnosti, Lesc, Begunj, Radovljice in Bleda, so bili proti. Prav tako Društvo za varstvo okolja v radovljiški občini in blejsko turistično društvo. Razlog je bil često prav neznosen hrup, ki ga povzročajo športna letala. Krajanje so se bali, da bo center z novo lopo dejavnost še razširil. Zadnja leta namreč prihajajo na leško letališče tudi športni letalci iz Ljubljane, kjer so jim letališče pozidali, novega pa niso uredili.

Junija je problem obravnaval svet za varstvo okolja pri radovljiški občinski konferenci SZDL, 28. septembra je zaključke sprejelo tudi predsedstvo občinske konference SZDL. Podprlo je široko izražen interes krajanov, da se Alpskemu letalskemu centru ne dovoli razširiti dejavnosti, odklonilo je tudi mnenje sekcije Aero kluba Ljubljana, ker v radovljiški občini za leško letališče nimajo ustrezne registracije. Športnih dejavnosti, ki povzročajo hrup, naj letalski center ne razširja. Hrup pa naj bi posledje merili in ob prekomernem ukrepal. Tako bodo v radovljiški občini sprejeli odločbo o varstvu pred hrupom. Alpski letalski center pa bo za zagotovitev družbenega interesa vključil v svoje samoupravne organe tudi delegate iz sosednjih krajevnih skupnosti, kakor tudi druge zainteresirane iz okoliškega prostora. Med njimi bodo prav gotovo delegati turističnega gospodarstva in begunjskega Elana. Pregledali bodo tudi organiziranost letalskega centra.

M. Volčjak

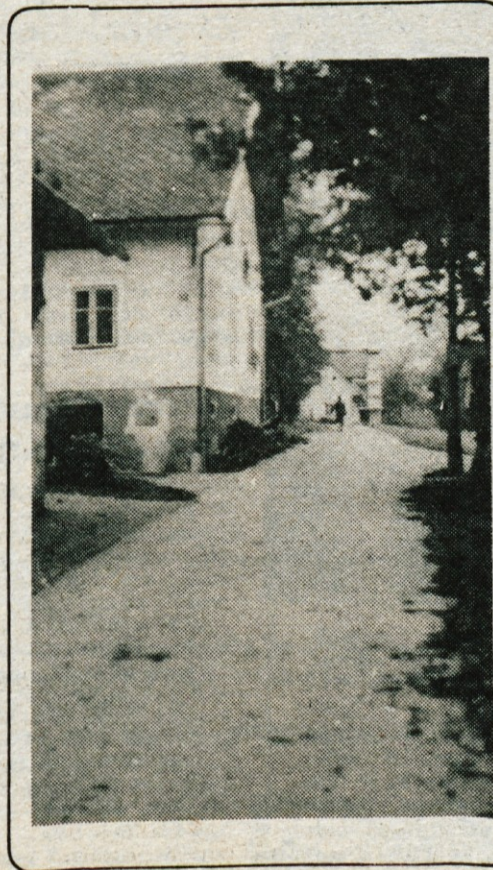
Skupni problem je tudi moj problem

Na Trnju pri Škofji Loki so vaščani s prizadevnostjo in enotnostjo uspešno uredili komunalno — Vendar se jim je med vse skupaj vrinilo tudi kakšno trnje

Če so vsi pripravljeni pomagati, če so vaščani složni in ne gledajo le na svoje dvorišče in do svoje meje, če vedo, da je skupni problem tudi »moj« problem, še tako zahtevno delo ali pobuda ne ostane na pol poti. Kaj vse se da s skupnimi močmi narediti, so v zadnjih desetih letih najbolje dokazali na Trnju, vasi, dober kilometer oddaljeni od središča Škofje Loke in nasproti novega naselja Podlubnik. Čeprav je v vasi le 15 hiš in okoli 80 prebivalcev, se niso ustrašili ne izgradnje vodovoda ne elektrifikacije ne napeljave telefona in asfaltiranja ceste. Tako je vas v zadnjih desetih letih dobila vrsto novih in obnovljenih hiš in tudi komunalno je zelo dobro urejena. Vse to je rezultat skupne zavzetosti ter pripravljenosti, da naredijo, kar je potrebno vsem in vsakemu posebej. Žal pa krajanje z malce grenkobe povedo, da bi marsikaj šlo lažje, da bi bilo mogoče tudi kaj narejeno ceneje in hitreje, če ne bi imeli sosedov, ki nasprotujejo vsakomur in vsaki pobudi in se ne zmeni ne za lepo besedo in ne opomine.

Menda so se Trnovci znali že v starih časih dogovoriti za skupno delo. Njihova vas je bila med prvimi, kjer so imeli skupen vodovod. Zgradili so ga leta 1900 in šestdeset let je po njegovih ceveh pritekalo dovolj vode. Ko pa so začeli urejati kopalnice, kupovati pralne stroje in se je poraba vode stopnjevala tudi zaradi novih hiš, so morali misliti na novega. Že v letih 1969/70 so imenovali gradbeni odbor, v katerem so bili Marjan Hafner, Janko Gaber, Janez Hafner, Arhar in Tone Langerholc, ki je vodil izgradnjo novega rezervoarja v zajetju nad Matjažovo dolino in novega vodovoda. Žal pa je pred desetimi leti zgrajeni vodovod zadostoval veliko manj časa kot prvi. Že po desetih letih je vode spet začelo zmanjkovati. Zato so se lastniki, 13 jih je bilo, dogovorili, da se povežejo s škofjeloškim Vodovodom. Komunalna je prevzela vzdrževanje trnovskega

vodovoda, krajanje pa bodo plačevali porabo vode po števcih. Vsa vas je bila enotna, da je preskrbo z vodo treba urediti, zataknilo se je le pri enem sosedu, ki naj bi bil tudi lastnik. Da ne bi bilo treba kupiti števca in plačevati

porabe, je bil proti oddaji vodovoda v upravljanje komunalni. Čeprav ima pravzaprav od tega tudi sam škodo, je povzročil toliko zmede in sitnosti, ker priključka ni bilo moč zgraditi, dokler niso urejene pravnolastniške zadeve, da so bili v vasi od letošnjega aprila do septembra skoraj brez vode.

Humoresko bi lahko napisali, pravijo vaščani. Koliko nepotrebnih potov, prerekaj, žaljivk in slabe volje lahko povzroči nasprotovanje zaradi nasprotovanja. In ne nazadnje tudi škode. Enako je bilo tudi pri drugih delih. Če ne bi bili vsi tako enotni, bi ob vseh zankah in ovirah, ki jih nekdo nastavlja, ker mu to pač dopuščajo zakoni, obupali.

Leta 1979 so se dogovorili, da bodo asfaltirali cesto skozi vas. Približno 500 metrov je od glavne ceste do zadnje hiše v vasi. Hkrati so začeli pripravljati ureditev elektrike. Dotrajani vodi so dopuščali preizkušeno napetost in dogovorili so se, da jih bodo obnovili in speljali v tleh. Sami so opravili vsa zemeljska dela, medtem ko je kable prispevalo elektrogospodarstvo.

Prav tako so vsa zemeljska dela pri izgradnji ceste opravili sami. Vsaka hiša je prispevala 125 ur udarniškega dela. Le tri starejše ženske, ki živijo same in ne bi zmogle toliko dela, so dobile obveznost 30 ur dela, ki pa so jo lahko prispevale v denarju. Razen tega so pri vsaki hiši prispevali za cesto in asfalt še od 10.500 do 30.000 dinarjev.

Prav tako enotni in hitri so bili pri napeljavi telefona. Brez nepotrebnih razpravljanj so se odločili zanj takoj, ko se je pokazala možnost, da dobijo 9 števil.

Tako, pravijo, imajo glavne probleme urejene. Res je bilo treba zgrabiti za delo in tudi poceni ni bilo, saj je vsaka hiša v te namene prispevala med 8 in 10 starimi milijoni dinarjev. Vendar se na delo in težave pozabi, pa tudi na luknje v denarnici. Pridobitve: novo cesto, urejen vodovod in elektriko ter telefonski priključek pa vendarle imajo. Hkrati je vas tudi protipožarno varnejša. S priključitvijo na loški vodovod so namreč dobili tudi gasilno omaro in dva hidranta.

L. Bogataj

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 16. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Pionirski tehnik - 9.05 Matinejski koncert - 9.45 Zapijmo pesem - DPZ Solškega centra Tolmin - 10.05 Panorama lahke glasbe - 10.40 Svetovna reportaža - 11.05 Zbori na koncertnih odrih - 15. oddaja iz »Naše pesmi 1982« - 11.30 Pogovor s poslušalci - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 19.55 Domovina je ena - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za Slovence po svetu - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Sobotna na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Človek in prosti čas«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 21.18 Prostor za šanson - 21.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 17. OKT.

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 7.30 Zdravo, tovariši - 8.07 Radijska igra za otroke - Karl Heinz Gies: Teško je spoznati prave junake - Skladbe za mladino - 9.05 Se pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 14.05 Humoreska tega tedna - Charles Dickens: Iz Pickwickove zapuščine - 14.25 Z majhnimi ansambli - 14.40 Pihalne godbe - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Prijubljene operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - Goran Babić: Avstostop - Na zgornji polici - 19.00 Radijski dnevnik (prenaša tudi II. program) - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladim - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Nočni koncert lahke glasbe - 00.05 Nočni koncert - glasba

Drugi program

7.30 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - Zimzelene melodije - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.33 Lahke note - 21.45 Jazz - klub - Lou Bellson Band - Ernestine Anderson - Hank Jones trio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 18. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti -

8.05 Aktualni problemi marksizma - 8.25 Ringaraja - 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi - Jakob Jež: Pastirji - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Na ljudsko temo - Iz finskega baladnega izročila - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambli Gorenjci - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasbena velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza - 00.05 Nočni program

Drugi program

7.30 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Znanost in družba«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 19. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Spomini na pisatelje - Josip Vandot in njegov Kekec - 8.35 Iz glasbenih šol - SGBI Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate... - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.04 V korak z mladimi - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočja - 18.45 Glasbena medigra - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambliom Slavka Žnidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - »O ljudskem godcu - danes« - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Vodomet melodij - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Torek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Na obisku v...«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Torov glasbeni magazin - 21.33 Specter - 22.15 Zvočni portreti - Miles Davis v Tokiu - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 20. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Gvorimo makedonsko in srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovske pesmi Bele Bartoka - 18.15 Naš gost - 18.30 Odskočna deska - Bernatovič Dalibor - Harfa - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambliom Henčka Burkata in njegovimi pevci - 20.00 Vokalna glasba Slavka Osterca - 20.25 Minute s Slovenskim godalnim kvartetom - 21.05 Antonin Dvorak: Odlomki iz opere »Vrag in Katra« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - The Dave Pike Set - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Sreda na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Iz kulture«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.33 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 21. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Današnja mladinska periodika - 8.35 Mladina poje - Republiška revija Zagorje 82 (6) - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate... - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Zbrane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Granados: Goyescas - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Z ansambliom Borisa Kovačiča - poje Stanika Kovačič - 18.15 Lokalne radijske postaje - 18.35 Vilko Ukmar: Sonata za violino in klavir - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambliom Slavka Žnidaršiča - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Letni časi: Jesen - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10

Mozaik lahke glasbe - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Četrtek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Vročehladno, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Od ena do pet - 21.03 Glasba za razvredilo - 22.00 S festivalov jazza - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 22. OKT.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Kaj je OZN - 8.35 Glasbena pravljica - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Plesni ritmi Igorja Stravinskoga in Zoltana Kodalyja - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in gođemo - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela... - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Radi ste jih poslušali - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Ob koncu tedna«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.33 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	PLANŠAR	MAFILI PO DOBNA ORGA NIZACIJA V NEUREJLI KRALJEVINI	AM. DRUŽAB NI PLUS S SINKOPIR. RITMOM	DVOJICA	OSEBNI ZAMEK	LOŠČILO	RIŽEVO ZGANJE	ZELO KRAT. KO ŽENSKO KRILO	IVERNE PLOŠCE	REKA V ZRN. DESNI PRITOK RENA
ALKALOID V VOLČJI ČESNIJU POMIRILO										
GL. MESTO MADAGAS-KARJA										
PREBIVA-LEC AMERIKE										
ORGAN VOHA			SLAVNI NEM. LETA-LEC IZ SVET. VOJNE		VREŠJE, ERIKA	KRALEC DOUGLAS				
URGENTNI TOSCANINI							SESTAVIL: R. N.	KARLOVAC		
NEMŠKI NACIST. ADMIRAL (ERIK)							SKANDIN. DROBIŽ	GOZDNA ZIRAFKA		
									REPUBLIKA V SREDNJI AMERIKI (MANAGUA)	GLAS
										KRALJEVIČ IZ MANJH. NARATE
GLAS	SLOV. CELO-VEČ. FILM									
	VRSTA APERITIVA									
VIŠINOMER										FR. MESTO V NORD-MANDLI
PISATE-LICA MIHELJE							LETOVŠČE V KVARNER. ZALIVU			
POZITIVNA ELEKTRODA							ARTHUR			
RANOCEL-NIK, PADAR								REKA V DOLINI CHAMONIXA		
								AVSTRUJA		
TALISOVA BREZALKA PUJCA							UMET. SNOV ZA PREKRIVANJE ATL. TERALISČ			

Rešitve pošljite do srede, 20. oktobra, do 9. ure na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 din, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Rešitev nagradne križanke z dne 8. oktobra: stražar, kravina, letalec, aparati, der, Neal, AT interna, tlakar, NDR, Eiger, ser, LK, obesek, JAT, Kostja, Olint, VN, pano, Darej, Ataka, vera, solata, VB, Emil Adamič, kit, lovača.

Prejeli smo 144 rešitev. Izrečani so bili: 1. nagrado (150 din) prejme Pavla Šlibar, Bistrica 5, Tržič, 2. nagrado (120 din) prejme Mirko Derlink, Kranj, Sorlijeva 19, 3. nagrado (100 din) prejme Malči Kavčič, Verje 13, Medvode. Nagrade bomo poslali po pošti.

Za vezane vloge znova povišane obrestne mere

S 1. oktobrom višje obresti za nepreklicno vezane vloge — Povišane obresti tudi za vezane devizne vloge — Za vse že sklenjene pogodbe o vezavi sredstev bodo obresti avtomatično povečane

Vrsto let obresti na vezane vloge niso sledile odstotkom inflacije v našem gospodarstvu, zato tudi ni bilo čudno, da so se ljudje vse manj odločali pušati denar v banki za daljšo dobo. Že prvo večje povečanje obrestnih mer za vezane vloge, ki je stopilo v veljavo s 1. marcem 1982 ko so se za nepreklicno vezano vlogo na 13 mesecev obračunavale 11-odstotne obresti namesto 9-odstotnih, na 24 mesecev 13-odstotne namesto 10-odstotne in za 37 mesecev in več kar 15-odstotne obresti, je spodbudilo občane k večjemu varčevanju na daljšo dobo.

Vendar odziv še vedno ni bil tak, kot bi pričakovali. Da bi sledili gibanjem v gospodarstvu in še bolj zainteresirali varčevalce, so se v Ljubljanski banki — združeni banki in v vseh njenih temeljnih bankah odločili, da znova povišajo obrestne mere na vezane vloge. Vendar tokrat tudi za devizne vloge.

Kakšne so torej nove obrestne mere, ki jih v Ljubljanski banki obračunavajo že od 1. oktobra letos?

Za dinarsko vlogo, vezano nad 12 mesecev, vam bodo po novem obračunali 13-odstotne obresti, za vlogo, vezano nad 24 mesecev 15-odstotne obresti in za vlogo, vezano nad 36 mesecev 20-odstotne obresti.

Za vezane devizne vloge boste imeli, če jih boste vezali nad 12 mesecev, obračunane 9-odstotne obresti, za nad 24 mesecev 11-odstotne obresti in za vlogo, vezano nad 36 mesecev, vam bodo obračunali kar 12,5 odstotne obresti.

To pa so pogoji, kakršnih pri nas še ni bilo in ki zagotovo ne bodo ostali brez odziva. Preveč mikavno

Vsem varčevalcem, ki imajo pri Ljubljanski banki — Temeljni banki Gorenjske že sklenjeno pogodbo o vezavi sredstev, bodo s 1. oktobrom avtomatično povišali obrestne mere!

Pa še to:

Varčevalci, ki imajo že sklenjeno pogodbo o vezavi sredstev, imajo možnost, da spremenijo pogodbo o vezavi s krajše na daljšo dobo vezave, za kar pa morajo skleniti novo pogodbo.

Vse podrobnejše informacije dobite v vseh enotah Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske

je vse skupaj. In resnično, če imamo namen kupovati kakšno večjo stvar šele čez določen čas, leto, dve, se nam bo ob vložnem denarju ali devizah nabral kar lep kupček obresti. Res se izplača premisliti! Že za eno samo leto! 13 odstotkov! Saj to je vendar skoraj še enkrat toliko obresti kot za vloge na vpogled, ki so obrestovane s 7,5 odstotka. Prav tako pri devizah. Takšen priliv obresti bi težko dobili, pa kakorkoli bi jih že obračali.

To, da preidete z navadne na nepreklicno vezano vlogo, lahko uredite kjerkoli, pri vseh okencih Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske. Le po-veste, kaj bi radi, pa vam bodo zadevo uredili mimo-grede. Na vezano vlogo lahko prenesete kakršenkoli znesek, lahko celoten, lahko le del. Lahko s tekočega računa, žiro računa ali s hranilne knjižice. Lahko se odločite tudi za različne dobe vezanih sredstev. Za vsak znesek boste dobili svojo knjižico.

Obresti vam bodo v banki pripisali ob koncu leta. Z njimi svobodno razpolagate: lahko jih dvigate, lahko pa jih pustite na knjižici in obrestovale se vam bodo po tako visoki obrestni meri, kot je določena za to vezano vlogo.

Naj ponovimo še enkrat:

višje obresti za vezane dinarske in devizne hranilne vloge

vezane nad	dinarske	obresti devizne
12. mes.	13 %	9 %
24. mes.	15 %	11 %
36. mes.	20 %	12,5 %

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in tragični smrti našega dragega moža, očka in sina

ALOJZA JANA ml.

avtoličarja

se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, družinam Žnidar, Vampel, Jerič in Mandeljc za hitro in nesebično pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se obrtnikom iz Gorij, učencem in tov. 2. b. razreda OŠ Gorje, otrokom iz vrtca Gorje, sodelavcem Verige iz Lesc in njegovim mladim prijateljem, ki so mu izkazali spoštovanje ob mrtvaškem odru. Iskrena hvala pevcem za žalostinke, Ladu za poslovlilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala za vsak cvet, za vsako tolažilno in bodrilno besedo. Hvala vsem, ki ste nam v teh dneh na kakr-šenkoli način stali ob strani.

NEUTOLAŽLJIVI: žena Milka, hčerka Nadja in sin Edvard, ata in mama

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 16. 10.

8.00 Poročila - 8.05 Lolek in Bolek, poljska otroška serija - 8.15 ZBIS - Neža Maurer: Jesenski veter - 8.35 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje - 9.05 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd - 9.35 Gusarji kapitana Gancha, brazilska nadaljevalna - 10.00 Pozdravljena, Makedonija - 10.15 Včeraj... za jutri: Nova doba, dokumentarna serija - 10.50 Ljudje in zemlja - ponovitev - 11.50 Poročila (do 11.55) - 15.30 Poročila - 15.35 V ozvezdju dvojčkov, sovjetski film - 16.55 Zadar: Košarka Zadar: Cibona, prenos v odmoru - 18.30 Naš kraj: Rakitna - 18.45 Ciciban, dober dan: Prometna sredstva - 19.00 Zlata prica - Miškolin: Miškolin junak - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Warlock, ameriški film - 21.55 Modni utrinki - 22.00 Zrcalo tedna - 22.15 TV teka, ponovitev prve oddaje - 23.20 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

14.10 Test - 14.25 Skopje: Nogomet Vardar: Vojvodina, prenos - v odmoru Premor - 16.30 Test - 16.45 Otroška predstava s festivala v Bugojnu - 17.45 Kapelski kresovi, ponovitev TV nadaljevanke - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Mladi za mlade, glasbena oddaja - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Človek in čas, dokumentarna oddaja - 21.40 Športna sobota - 22.00 Dediščina za prihodnost: Izvir, japonska dok. serija

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli: TV koledar, Glagolica, Mit o Antigoni, Poročila, Romantika proti klasicizmu (do 10.35) - 13.55 Kritična točka - 14.25 Nogomet Vardar: Vojvodina, prenos - 16.15 Poročila - 16.20 TV koledar - 16.30 Kronika

kovinotehna

TEHNIKA MENGEŠ

kongresa zveze sindikatov Hrvatske - 16.55 Košarka Zadar: Cibona, prenos - 18.30 Srčno vaši, dokumentarna serija - 19.30 TV dnevnik, 20.00 Quentin Durward, ameriški film - 21.40 TV dnevnik - 21.55 Polnočna promenade - 23.25 Poročila

NEDELJA, 17. 10.

8.05 Poročila - 8.10 Živ zav, otroška matineja - 8.55 Človekova glasba: Razcvet večglosja - 9.50 W. Ataway: Skag, ameriška nadaljevalna - 11.10 TV kazipot - 11.30 Slovenski pihalni orkestri, glasbena oddaja - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 14.45 Afrika zgodba, japonsko-ameriški film - 16.30 Poročila - 16.35 Beograd: Rokomet CZ - 17.00 Civenka, prenos Zg 2-Beograd 2, v odmoru - 17.55 Športna poročila - 18.10 Sestane v nebotičniku - 18.55 Propagandna oddaja - 19.00 Risanka - 19.23 TV in radio nocoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 M. Antič-M. Nikolić-P. Latinović: Partizanska šola, nadaljevanje in konec - 21.15 Športni pregled - 21.45 Človek brez meja: Glasba iz korenin, dokumentarna serija - 22.15 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

15.10 Test - 15.25 Zgodilo se je neke noči, ameriški film - 17.05 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jazz na ekranu: Kvartet Rainbow - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Berlin-Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevalna

TV Zagreb I. program:

10.20 Poročila - 10.30 Glasbeni tobogan - 12.00 Kmetijski-

ska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 14.00 Narodna glasba - 14.30 Življenje na zemlji - dokumentarna serija - 15.25 Zgodilo se je neke noči, ameriški film - 17.05 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Partizanska šola, TV nadaljevalna - 21.15 Športni pregled - 21.45 Zapis - 22.15 TV dnevnik

kovinotehna

ŽELEZNINA JESENICE

PONEDELJEK, 18. 10.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Pogovarjamo se s književnikom, Sodobna afriška književnost, Odmor, Ustvarjalne igre, Poročila, Zgodovinska pripoved - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Mongolija, Prodajalec, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute - 17.00 Poročila - 17.05 Povezave, ameriška poljudnoznanstvena serija - 17.55 Muzeji Makedonije: Kruševci - 18.25 Obzorje - 18.45 Pop godba: Novi rock '82 - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Ramiz Helmedi: Zrcalo, drama TV Priština - 21.00 Ali se med seboj dovolj poznamo, kulturna oddaja TV Zagreb - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Sola za junake: Ivo Ljola Ribar - 18.00 »Cepelepeletilica«, otroška zabavna glasbena oddaja - 18.15 Bolan otrok, izobraževalna oddaja - 18.45 Jesenska serena: Kitarist Giulio Chianetti - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 »Gorenje-

gradski akvarele, ponovitev zabavno gl. oddaje

TV Zagreb I. program:

16.40 Videostrane - 16.50 TV v šoli: Etnografski muzej v Zagrebu, Slovensčina - 17.40 Poročila - 17.45 Sola za junake - 18.00 »Cepelepeletilica« - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospić - 18.45 Zdravo, mladi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 D. Andžić: Živa zemlja, drama - 21.25 Glasbeni trenutak - 21.30 Paralele, zunanje politična oddaja - 21.50 TV dnevnik

TOREK, 19. 10.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Kmečki upor, Otok Biševo, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Slavonija v NOB - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Lopez de Vega, Prva ljubezen Gordane Maric, Risanka, Naša vojska, Prebivalci gozda (do 12.05) - 15.55 Solska TV: Plavanje I, Oceanografske lastnosti, Izotopi - 17.10 Poročila - 17.15 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 17.25 Praznični dnevi slovenske folklorne: Pesem današnjega trenutka - 17.55 Pisani svet - 18.25 Obzorje - 18.40 Čas, ki živi: Korenine vztrajnosti - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno: Vpliv mladih pri odlučanju - 20.45 A. Döblin: Berlin-Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevalna - 21.45 V znamenju

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrane - 17.40 Poročila - 17.45 Radosť Evrope - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Varaždin - 18.45 Družbene teme, oddaja TV Sarajevo - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 21.45 TV dnevnik

ČETRTEK, 21. 10.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija, Odmor, Naše, tvoje, moje, Poročila, Človekovo telo - 10.35 TV v šoli: Združeni narodi - 10.55 Kragujevac: Velika solska ura, prenos (do 12.15) - 15.45

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli, oddaja TV Zagreb - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Folk parada - 20.45 Liki revolucije: Dr. Pavle Gregorić - 21.35 Zagrebska panorama - 21.50 En avtor, en film - K. Papić: Vozel

SREDA, 20. 10.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Srkb za potomstvo, LR Kitajska, Odmor, Povej mi, povej, Poročila, Po sledih partizanskih narodnih pesmi.

Risanka - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Kocka, kockica, Slike iz življenja, Risanka, V zdravem telesu - zdrav duh, Kako umira drevo (do 12.05) - 17.35 Poročila - 17.40 Ciciban, dober dan: Na paši v planini - 17.55 Gusarji kapitana Gancha, nadaljevanje in konec - 18.25 Obzorje - 18.40 Za pesmijo v Slavonijo, oddaja TV Zagreb - 19.05 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: OTROCI IZ ŠT. 67, zahodnonemški film - 21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Radosť Evrope - nacionalni program - 18.15 Aktualnosti - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 21.45 TV dnevnik (do 22.05)

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrane - 17.40 Poročila - 17.45 Radosť Evrope - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Varaždin - 18.45 Družbene teme, oddaja TV Sarajevo - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 21.45 TV dnevnik

ČETRTEK, 21. 10.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija, Odmor, Naše, tvoje, moje, Poročila, Človekovo telo - 10.35 TV v šoli: Združeni narodi - 10.55 Kragujevac: Velika solska ura, prenos (do 12.15) - 15.45

Solska TV: Plavanje I, Oceanografske lastnosti, Izotopi - 17.00 Poročila - 17.05 Pedenj: Pojmo s ptički, 1. del - 17.20 Zapis za mlade: Marijan Lipovšek - 17.55 Mozaik kratkega filma: Češkoslovaška, dober dan, češkoslovaški športni film - 18.25 Obzorje - 18.40 Po sledih napredka - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Borštnikovo srečanje - 82, prenos otvoritve in predstava Primorskega dramskega gledališča - M. Kmecl: Levstikova smrt - 22.05 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Trnjeva trdnjava, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje je množični pojav

TV Zagreb I. program:

16.40 Videostrane - 16.50 TV v šoli: Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija - 17.40 Poročila - 17.45 Trnjeva trdnjava - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spektar, politični magazin - 21.05 Srečanja, zabavna oddaja - 21.50 TV dnevnik

PETEK, 22. 10.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Angleščina, Odmor, Dom, Poročila, Po sledih partizanskih narodnih pesmi - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Orientacija, Sola,

Risanka, Po Kolumbovih sledih, Zadnje minute - 15.55 Kongres zveze socialistične mladine Slovenije, prenos iz Novega mesta - 17.20 Poročila - 17.25 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje - 17.55 Teletest '81, zabavno glasbena oddaja - 18.25 Obzorje - 18.40 Bistre vode: Una - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevalna - 20.55 Ne prezrite, 21.10 Zgodbe iz delavnice, zadnji del humoristične serije - 21.55 Spremljajmo sodelujmo - 22.05 Nočni kino: Sojenje strahu, ameriški film - 23.40 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Plavica, otroška oddaja - 18.45 Beseda mladim - 18.45 Gledalec-urednik, zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Svetovni pokal v gimnastiki (m), prenos (slov. kom) Zg - 22.30 Poročila - 22.35 Čudoviti otok Java, dokumentarna glasbeni film

TV Zagreb I. program:

16.30 Videostrane - 16.40 TV v šoli: Po sledih partizanskih narodnih pesmi, Angleščina - 17.40 Poročila - 17.45 Plavica - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Reka - 18.45 Namesto top liste, oddaja TV Beograd - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jean Christophe, francoska nadaljevalna - 21.00 Spet skupaj: Kornelije Kovač - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Kultura srca - 23.30 Poročila

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA SAJOVICA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanec in delovnim organizacijam KŽK, Petrol in Iskra, AMD Cerklje, GD Cerklje in GD Velesovo. Zahvaljujemo se dr. Derjancu za dolgoletno zdravljenje, zvonarjem, g. župniku za opravljen obred ter pevcem za žalostinke. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje in za spremstvo na zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Ančka, sinovi Jože, Milan in Janez z družinami, brat Francelj, sestre Francka, Julka in Ančka ter drugo sorodstvo

Cerklje, 11. oktobra 1982

TRAJNO ŽAREČE ŠTEDILNIKE IN PEČI

dobite v blagovnici FUŽINAR na Jesenicah

kovinotehna

NOVO V KINU

Ameriški akcijski film **Beg s padalom** je posnet po resničnem dogodku, ki se danes v Ameriki. Leta 1971 je mladi R. Mead hladnokrvno prisilil posadko Boeinga 707, da mu je predala 200.000 dolarjev, potem pa je s padalom skočil z višine 10.000 čevljev in pristal nekje v jugozahodnem delu države Washington. Od takrat ga nihče več ni videl. V filmu režiser in scenarist zgodbo nadaljuje po svoje.

Ko je Jack Roads spoznal Gillian, ni posumil, da mu je lepotic nastavljal inšpektor Willis, ki je pred zaključkom svoje kariere nameraval ujeti iznajdljivega tatu dragega kamenja. Film **Diamantni rez** je izredno duhovit. Zrežiral ga je znani Don Siegel, v glavni vlogi pa nastopa Burt Reynolds.

Stirje asi je italijanska kavbojka s priljubljenima Terencom Hillom in Budom Spencerjem kot osrednjima junakoma. Gre za nedolžnega mladeniča, ki se postavi po robu bandi vplivnih mož v mestecu, »naša« junaka pa mu pomagata, da se maščuje do kraja. Nedeljska matineja se bo tokrat začela s premiero, z nemškim filmom **Divja zver**. Pripoveduje o lovu na volka, pri čemer igrajo pomembno vlogo otroci.

KINO

KRANJ CENTER

15. oktobra IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: DOGODIVŠČINE V OTTAWI (Kanada), KOŠARKARJI (Madžarska), ČLOVEK PTICA (Francija), NARODNI ŠPORT (Kuba), MLADI TELOVADCI (Kitajska) ob 16. uri, BRATJE BLUES, amer. pust. komedija ob 18. uri, IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: POSLEDNJI IZZIV (ZDA), 6 DNI NA DONAVI (Madžarska), ZAGREB (Jugoslavija), FRANZ KLAMMER (Poljska), POTOVANJE S KOČJO (Kuba), SODNIKI (SZ) ob 20. uri

16. oktobra IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: TAJSKA, OBIŠČITE NAS IN UZI-VAJTE (Tajsko), Žičnata maska (Češkoslovaška), VZGOJ, MLADIH ATLETOV (V. Britanija), BOPS (Jugoslavija), ATENOSKOP (Grčija), UTRIP 220 (Poljska), SURFANJE NA JAVI (ZDA) ob 16. uri, BRATJE BLUES, amer. pust. komedija ob 18. uri, IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: NORO KOLESARJENJE (ZDA), PLAVANJE DOJENČKOV (SZ), SAMO STVAR KONCENTRACIJE (Svedska), ORIENTALSKI TEK ČEZ DRN IN STRN (Poljska), S KOLESOM PO NIZOZEMSKI (Nizozemska) ob 20. uri, STIRJE ASI, premiera amer. ital. bar. western filma ob 22. uri

17. oktobra DIVJA ZVER, premiera nem. bar. mladinskega filma ob 10. uri, IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: DEŽELA KALMAR (Svedska), NAPAKE (Češkoslovaška), PADALCI, Madžarska, NI PROSTORA ZA LJUDI (ZDA), OLIMPIADA '80 (SZ) ob 15. uri, BRATJE BLUES, amer. pust. komedija ob 17. uri, IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: BORCI TIŠINE (Madžarska), ANDANTE (Svica), SANKAČI (Češkoslovaška), TRADICIONALNE ŠKOTSKESKE IGRE V AMERIKI (ZDA), ZLATE GORE (SZ), KLUB SRČNIH BOLNIKOV (Kanada) ob 19. uri, BEG S PADALOM, premiera amer. bar. akcijski filma ob 21. uri

18. oktobra IX. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: BANJSKI KOČIJAZ (Jugoslavija), TEK V BUDIMPEŠTI (Madžarska), BUDNICA (Jugoslavija), PRIDITE IN SI OGLEDJTE (Kanada) ob 16. uri, BEG S PADALOM, amer. bar. akcijski film ob 18. uri, ZAKLJUČEK IX. MEDNARODNEGA FESTIVALA SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: VETERAN (Jugoslavija), STARRINE (ZDA), IGRE ESKIMOV (Kanada), TAK JE BIL ŠPORT VČASIH (Češkoslovaška) ob 20. uri

19. in 20. oktobra amer. bar. akcijski film BEG S PADALOM ob 16. in 18. in 20. uri

21. oktobra amer. ital. bar. film STIRJE ASI ob 16. in 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

15. oktobra nem. bar. akcijski film PET PRED DVANAJSTO V CARACASU ob 16. in 18. in 20. uri

16. oktobra nem. bar. akcijski film PET PRED DVANAJSTO V CARACASU ob 16. in 20. uri, amer. bar. komedija HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 18. uri

17. oktobra amer. bar. film IMENUJEM SE NOBODY ob 14. in 16. uri, nem. ital. bar. akcijski film PET PRED DVANAJSTO V CARACASU ob 18. uri, premiera amer. bar. filma DIAMANTNI REZ ob 20. uri

18. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

19. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

20. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

21. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

22. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

23. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

24. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

25. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

26. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

27. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

28. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

29. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

30. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

31. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

1. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

2. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

3. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

4. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

5. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

6. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

7. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

8. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

9. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

10. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

11. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

12. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

13. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

14. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

15. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

16. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

17. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

18. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

19. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

20. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

21. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

22. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

23. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

24. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

25. oktobra amer. bar. film DIAMANTNI REZ ob 16. in 18. in 20. uri

26

KAM?

ALPETOUR

ENODNEVNI IZLETI:

23. 10. Slovenska Istra, Gonars-Oglej-Gradež, Benetke (preko Rateč in Kanalske doline)

DAN REPUBLIKE:

- počitnice na morju (Izola, Portorož, Pula, Opatija) in v planinah (Bohinj)
- izleti in potovanja (Benetke, Firenze-Pisa, Rim, Dunaj, Praga)
- srečanje z MITOM TREFALTOM v Splitu

TECHHOTEL, BIBE, mednarodni sejem gostinstva in turizma Genova, odhod 20. novembra 1982

Posebni programi za delovne kolektive in zaključene skupine. Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

PROSPEKT »SLOVENIJA POZIMI«

Splošno združenje gostinstva in turizma Slovenije je izdalo prospekt SLOVENIJA POZIMI. V njem so opisani smučarski centri v Sloveniji, nekaj strani pa je namenjenih Krasu, zdraviliščem in morju. Na predzadnji strani je pregledna karta Slovenije z označenimi zimsko športnimi središči, večjimi mesti, zdravilišči in najpomembnejšimi cestami. V posebni tabeli pa je podan pregled vseh slovenskih smučišč.

Prospekt je izšel v 8 jezikih, natisnili pa so ga v TK GORENJSKI TISK.

V PETROLOVO RESTAVRACIJO

NA »DETELJICO« PRI TRŽIČU

V sredo so se v Petrolovi gostinski obrati začeli tradicionalni tedni kulinarike. V restavraciji na Deteljici pri Trziču je do ponedeljka **TEDEN KOLIN**. Postregli vam bodo z hrbitiščno juho, svinjsko pečeno kračo s kislim zeljem, mrežno pečenko, krvavicami, pečenicami, kislim zeljem, krompirjem z ocvirki in kompotem iz suhega sadja. V sredo pa se bo začel **TEDEN RIB**. Seveda so vam obenem tudi na voljo jedi, ki jih običajno v restavraciji nudijo. Omenimo naj še, da so cene specialitet, ki jih nudijo v okviru tednov kulinarike, dokaj nizke in vas bodo malce presenetile.

Petrolovi tedni kulinarike za vsak okus

TOZD	13. - 18. 10.	20. - 25. 10.	27. 10. - 1. 11.	3. - 15. 11.	17. - 22. 11.	1. - 7. 12.	8. - 13. 12.
Motel Čatež	Teden rib	Teden lovske specialitete	Kostanjev teden	Martinov teden	Teden žabjih krakov	Teden sladice	Teden kolin
Restavracija Tepanje	Teden žabjih krakov	Teden kolin	Kostanjev teden	Martinov teden	Teden lovske specialitete	Teden sladice	Teden rib
Motel Podlehnik	Teden lovske specialitete	Teden rib	Kostanjev teden	Martinov teden	Teden kolin	Teden sladice	Teden žabjih krakov
Gost. obr. Lj. restav. Trzič	Teden kolin	Teden rib	Kostanjev teden	Martinov teden	Teden žabjih krakov	Teden sladice	Teden lovske specialitete
Motel Lom	Teden rib	Teden žabjih krakov	Teden lovske specialitete	Martinov teden			

FRANJA

FRANJA

jesen '82

FRANJA

MEHKO TELEČJE USNJE
Z METAL EFEKTOM
TANEK GUMI PODPLAT

FRANJA

**ZAČELI SO SE TEDNI KULINARIKE
V PETROLOVIH
GOSTINSKIH OBRATIH**

KOKRA — GLOBUS —

od 20. do 22. 10. 1982

RAZPRODAJA POHIŠTVA

35let

kavči — fotelji — omare garderobne, predsobne

v SKLADIŠČU POHIŠTVA HRASTJE

od 10. do 17. ure

Informacije: Salon pohištva GLOBUS, tel.: 28-478 in n. c. 24-761
Razstavni prostor KOKRE — GLOBUS na Sejmu stanovanjske opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 1982

UGODNO — UGODNO

VESELI SKOK V SMUČARSKO SEZONO

Kompas tudi letos organizira SMUČARSKI BAL. Za udeležence bala, ki bo v petek, 12. novembra v veliki restavraciji hotela Lev v Ljubljani, je pripravljen vrsta presenečenj in slavnostna večerja z dvema menijema. Rezervacije sprejemajo v hotelu Lev.

Spoznajte Vojvodino

Potovanje s tem naslovom prireja TTG za dan Republike. Udeleženci se bodo prvi dan s spalnikom odpeljali do Beograda, kamor bodo prispeli naslednji dan ob 7. uri. Obiskali bodo Hišo cvetja, muzej 25. maj, Sava center in si ogledali znamenitosti mesta. Z avtobusom bodo nadaljevali pot v Novi Sad in se namestili v romantičnem hotelu »Varadin«, kjer bo tudi kosilo. Popoldne bo avtobusni izlet na Fruško goro in ogled samostanov Hopovo in Krušedol. Po povratku v hotel bo večerja ob glasbi znanih tamburašev »Janika Blaž«. Naslednji dan bo po zajtrku ogled znamenitosti Novéga Sada. Izletniki bodo nadaljevali pot v Subotico, se namestili v hotelu in si po kosilu ogledali Narodni park Palić z jezerom in živalskim vrtom. Večerja in zabava ob narodni glasbi bo na Paliću. Naslednji dan bo ogled znamenitosti Subotice in obisk Somborja in Apatina, kjer bo v narodni restavraciji prava pojedina. Zabava ob specialitetah in narodnem ansamblu bo trajala vse do večera, ko bo vlak odpeljal udeležence proti domu (spalniki). Potovanje stane 4.800 din na osebo, v ceno pa je vračunano: prevozi z avtobusom in vlakom, ležalnik na relaciji Ljubljana — Beograd — Ljubljana, gostinske, turistične in ostale storitve v Beogradu, Novem Sadu, Subotici, Somborju in Apatinu po programu, strokovni vodič po Vojvodini in spremstvo izleta.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- HRVAŠKO ZAGORJE z revijo »JANA«, 2 dni, 23/10
- SMUČARSKI BAL v hotelu »LEV«, Ljubljana, 12/11
- SPET SE DOBIMO, Kompasov bal v Novem Vinodolskem, 4 dni, 27/11
- DUBROVNIK, 1 dan, vsako nedeljo v novembru
- WEEKEND NA VISU, 2 dni, 23/10, 30/10
- DUNAJ-BRATISLAVA, 3 dni, 28/10
- BRATISLAVA, 2 dni, avtobus, 15/10
- BUDIMPEŠTA, 2 dni, avtobus, 15/10
- MADŽARSKA-BUDIMPEŠTA, 3 dni, avtobus, 29/10
- PRAGA, 3 dni, avtobus, 29/10
- SOVJETSKA ZVEZA IN DDR, 11 dni, letalo/avtobus, 26/11
- RIBOLOV NA JUŽNEM ČEŠKEM, 3 dni, 21/10
- PRAGA, 2 dni, posebno letalo, 6/11

NA VOLJO JE PREDPROGRAM »SMUČANJE 82/83«!

Vse informacije in programe dobite tudi v novi poslovalnici Kompara v Kranju na Koroški cesti 2, telefon 28-472, 28-473.

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske in
stikalne tehnike
Kranj, n.sol.o.

Delavski svet TOZD Razvojno tehnološki center Kranj

razpisuje imenovanje

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
TEMELJNE ORGANIZACIJE**

Kandidati morajo izpolnjevati poleg z zakonom določenih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska ali višješolska izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri,
- najmanj 5-letne delovne izkušnje, od tega 3 leta v dejavnosti temeljne organizacije,
- poznavanje trendov razvoja, proizvodnje in strateških usmeritev temeljne organizacije,
- znanje tujega jezika,
- pogoje, določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Mandatna doba za imenovanje je 4 leta.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo s priporočenim pismom do 2. novembra 1982 na naslov: Iskra Kibernetika, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za razpisno komisijo IPO TOZD RTC«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sklepu DS TOZD RTC.

**Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n. sol. o.
VEZENINE BLED**

TOZD Konfekcija Bled, objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Javno licitacijo za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. omara (1 kom)	izklicna cena:
2. predsobna stena (1 kom)	500,00 din
3. polica (1 kom)	500,00 din
4. stol (1kom)	1.000,00 din
5. stol (1 kom)	500,00 din
6. Rimoldi EPS 962/3 (1 kom)	50,00 din
7. aparat za napitke (2 kom)	94.000,00 din
8. gumijasti trak za tekoči trak (1 kom)	2.000,00 din
	5.000,00 din

Licitacija bo dne, 20. oktobra 1982 ob 12. uri, v prostorih DO Vezenine Bled. Ogled osnovnih sredstev je možen istega dne od 10. ure dalje. K licitaciji lahko pristopijo pravne in fizične osebe, ki morajo pred pričetkom licitacije plačati 10 odstotni polog od izklicne cene.

**EMBALAŽNO GRAFIČNO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA**
Kidričeva 82

razpisuje javno dražbo za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Kombi IMV 2200 D 1750, letnik 1976	izklicna cena
2. Odpraševalna naprava Ciklon Ø 200	100.000,—
3. Knjižni stroj Ascota	50.000,—
4. Knjižni stroj Ascota	30.000,—
5. Fakturni stroj Soemtron	15.000,—
6. Računski stroj Olympia	10.000,—
7. Računski stroj 1213 P Digitron	8.000,—
8. Pakirni stroj Legamatic	10.000,—
9. Namizni vrtni stroj Metalac	10.000,—
10. Ekscentrična stiskalnica za papir	20.000,—

Dražba bo v sredo, 20. oktobra 1982 ob 12. uri pred vratarnico DO. Ogled osnovnih sredstev je mogoč isti dan od 10. ure dalje. Kupnina se plača isti dan pri blagajni DO. Reklamacij za kupljeno blago ne upoštevamo. Prometni davek in ostale stroške plača kupec.

**ALPSKI LETALSKI
CENTER**
LESCE – BLED
Begunjska 10

razpisuje mesto za dela in
naloge

DIREKTORJA ALC
Lesce – Bled

Kandidat mora izpolnjevati
naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- imeti mora najmanj srednjo strokovno izobrazbo ekonomske, tehnične smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v letalstvu,
- da je moralno in politično neoporečen

Rok prijav je 30 dni od
objave na naslov: Razpisna
komisija ALC Lesce Bled.
Kandidati bodo o izboru
obveščeni v roku 30 dni.

**ŽIVINOREJSKO
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE – KRANJ**

DEŽURNI VETERINARJI

od 15. 10. do 22. 10. 82

za občino Kranj in Tržič
Dr. CEPUDER BOGDAN,
dipl. vet., spec., Kranj, Ka-
juhova 23, tel.: 22-994
SOKLIČ DRAGO, dipl.
vet., Strahinj 116, telefon
47-192

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl.
vet., Žiri 130, tel.: 69-280
OBLAK MARKO, dipl. vet.,
Škofja Loka, Novi svet 10,
tel.: 60-577 ali 44-518

za občino Radovljica in
Jesenice
URH JANEZ, dipl. vet., tel.:
23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živino-
rejsko veterinarskem za-
vodu Gorenjske v Kranju,
Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali
22-781 pa deluje nepred-
njeno.

**Komunalno, obrtno
in gradbeno podjetje**
z n. sol. o.

TOZD Opekarne Kranj, b. o.
Stražišče, Pševska 18

vam nudi na enem mestu celoten izbor opečnih in betonskih izdelkov kot so:

- vse vrste gramoza, peska in betonov za betoniranje in zidanje
- betonski, modularni in pregradni blok
- porolit 8 cm, opečne tuljave, vogalnike, zidak
- opečni zdrob za talno izolacijo

ter opečni montažni strop »NORMA«, ki je:

- montažen, čas gradnje minimalen
- lahek in enostaven za montažo
- kvaliteten in poceni
- z dobro toplotno in zvočno izolacijo
- spodnja površina stropa je v celoti opečna
- majhna poraba gramoza, cementa in železa

Prodajno mesto in informacije: TOZD Opekarne Kranj, Stražišče, Pševska 18, tel.: 21-140 ali 21-195.

Se priporočamo!

**KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE – KRANJ**

Delavski svet TOZD Tovarna olja »OLJARICA« Britof v skladu z 41. členom, 7. odst., in v skladu z 49. členom Statuta TOZD Tovarna olja »Oljarica« Britof, razpisuje

**JAVNO DRAŽBO
ZA PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:**

1. transportni trak prevozni, z gumijastim transporterjem sipkega materiala, dolžine 5 m, za izklicno ceno 34.000,00 din.
2. transportni trak prevozni, z gumijastim transporterjem sipkega materiala, dolžine 10 m, za izklicno ceno 47.000,00 din

Osnovni sredstvi se nahajata v TOZD Tovarna olja »Oljarica« Britof. Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo izvedena dne, 22. 10. 1982, v prostorih TOZD, ob 12. uri. Ogled osnovnih sredstev je možen eno uro pred pričetkom javne dražbe na kraju samem. Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, kakršnem so, po principu videno-kupljeno. Varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene je potrebno plačati pred pričetkom javne dražbe. Ponudba pri draženju mora biti za 500,00 din višja od predhodne. Kupnino je kupec dolžan plačati v 15 dneh po izvedbi javne dražbe.

Pristojni prometni davek od prodaje osnovnih sredstev plača kupec. Podrobnejše informacije se dobijo v TOZD Tovarna olja »Oljarica« Britof.

**RAZSTAVA IN PRODAJA
POHIŠTVA**
na
15. sejmu stanovanjske opreme
od 15.—22. 10. 1982

Priporočamo se za obisk!
Obiščite nas tudi
v naši trgovini
v Vižmarjih
na Plemiški 86.

SLOVENIALES

**KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE — n. sol. o. Kranj, JLA 2**
TOZD Komercialni servis Kranj

oglašja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

UPRAVNO ADMINISTRATIVNEGA TEHNIKA
za določen čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu

Posebni pogoji: — 6 mesecev delovnih izkušenj

Prijave sprejema Splošno kadrovske sektor KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

lesnina les

PE — KRANJ — PRIMSKOVO

OBVESTILO GRADITELJEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!

V času 15. sejma stanovanjske opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 1982 nas obiščite na razstavišču sejma v hali A.

NUDIMO VAM:

- stavbeno pohištvo, okna, vrata
- furnirane stenske in stropne obloge
- masivne obloge, ladijski pod
- žagan les
- izolacijske materiale
- reproduksijske materiale
- na zalogi imamo zopet vinske sode

Trgovina na Primskovem je odprta:
ponedeljek, sredo, petek od 7. do 17. ure
torek in četrtek od 7. do 14. ure
sobota od 7. do 12. ure
Informacije po tel.: 26-076.

GORENJSKI ZDRAVSTVENI CENTER KRANJ Gospodarska 12

Na podlagi sklepa zbora delavcev delovne skupnosti skupnih služb oglašuje dela in naloge

SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJE

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri,
- nekaznovanje po 51. členu Zakona o knjigovodstvu in
- 2 leti delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za določen čas, za nadomeščanje začasno odsotne delavke.

Prošnje z ustreznimi dokazili o pridobljeni strokovni izobrazbi pošljite v roku 8 dni na naslov: DSSS SOZD Gorenjski zdravstveni center Kranj, Gospodarska 12, Kranj.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v nadaljnjih 15 dneh od dneva poteka roka za prijave.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE TOZD AGROMECHANIKA KRANJ

razpisuje na osnovi sklepa DS TOZD licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. traktor Tomo Vinkovič 15 KS, izklicna cena 70.000,00 din
2. tovorni avto Mercedes 1,5 T, letnik 1971, izklicna cena 70.000,00 din + davek
3. kamp prikolica z baldahinom, izklicna cena 30.000,00 din + davek
4. tovorna prikolica 3 T, Tehnostroj, izklicna cena 60.000,00 din
5. osebni avto Zastava 750, letnik 1978, izklicna cena 50.000,00 din + davek

Licitacija bo v petek, 22. oktobra 1982 ob 12. uri v prostorih PSC Agromehanika, v Hrastju pri Kranju.

Ogled navedenih osnovnih sredstev je možen uro pred licitacijo.

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA TZO TRŽIČ, Križe

Zbor delavcev oglašuje prosta dela in naloge
KNJIGOVODJE — SALDAKONTISTA

Kandidati naj izpolnjujejo naslednje pogoje:

- ekonomski tehnik oziroma tehnik druge ustrezne smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za določen čas, za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerska 41, Kranj.

O rezultatih izbire bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

AVTO MOTO DRUŠTVO KRANJ Koroška cesta 53d

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti AMD Kranj,

objavlja prosta dela in naloge
AVTOKLEPARJA — za nedoločen čas

Pogoji:

- poklicna šola avtokleparske stroke,
- tri leta delovnih izkušenj

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Avto moto društvo Kranj, Koroška 53/d, Kadrovska služba.

JUGOBANKA Temeljna banka Ljubljana

Komisija za delovna razmerja objavlja dela oziroma naloge v ekspozituri Kranj:

SNAŽILKE

za 6 urno delo v popoldanskem času za nedoločen čas

Pogoji za opravljanje del oziroma nalog so naslednji:

- končana osnovna šola ter smisel za red in čistočo

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema oddelk kadrovskih zadev Jugobanke TB Ljubljana, Titova 32, 61000 Ljubljana, v 15 dneh po objavi.

O izidu izbire bomo kandidate pismeno obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

POTROŠNIKI!

Obiščite razstavno prodajni prostor MERCATORJA na letošnjem sejmu stanovanjske opreme od 15. do 22. 10. 1982, kjer si lahko ogledate in nabavite po konkurenčnih cenah

spalnice, dnevne sobe, sedežne garniture, jedilnice, kuhinjsko, predobno in mladinsko pohištvo, jogi vzmetnice, bela tehnika, akustične aparate

UGODNOSTI NAKUPA SO:

- sejemске cene
- dostava na dom
- strokovni nasveti pri nakupu
- in prodaja na potrošniško posojilo

MERCATOR
VAS PRIČAKUJE

Na svidenje pri MERCATORJU!

Sejem stanovanjske opreme 15.-22. 10. 1982
Paviljon

murka

ZELEZNINA

- peči za centralno kurjavo, radiatorji,
- tototerm cevi za talno ogrevanje,
- opeka vseh vrst,
- parket, pluta,
- obloge,
- okna, vrata,
- LTH črpalke,
- dimnik

AKCIJA PLOŠČIC — TREBINJE

ELGO
NOVO
V PAVILJONU
MURKE
KERAMIKA
LIBOJE

- velika izbira različnih barv in vzorcev,
- dnevne garniture,
- servisi črna, bela kava,
- garniture skled,
- servisi pecivo, kompoti,
- izbor vaz,
- in vrsta drugih artiklov

DEKORATIVA
POHIŠTVO
— izbor kuhinj

Oglasite
se!

Kemična tovarna EXOTERM KRANJ

Kadrovska komisija objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA — PRIPRAVNIKA
2. KEMIJSKEGA TEHNIKA — PRIPRAVNIKA
3. ČISTILKE
4. VEČ DELAVCEV V PROIZVODNJI

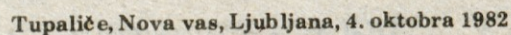
Pogoji za zasedbo:

- pod 1. — dokončana ekonomska fakulteta,
- pod 2. — dokončana srednja kemijska šola,
- pod 3. — dokončana osnovna šola, starost 18 let, poskusno delo 1 mesec, delo v popoldanskem času,
- pod 4. — dokončana osnovna šola, starost 18 let, poskusno delo 1 mesec

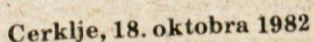
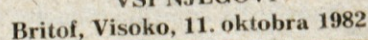
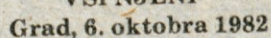
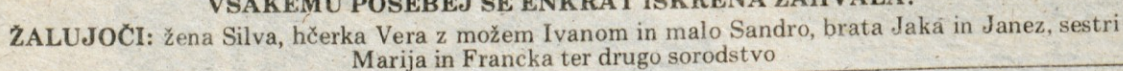
Pod točko 1. in 2. se združuje delo za določen čas s polnim delovnim časom, pod točko 3. in 4. pa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave sprejema splošni sektor Kemične tovarne Exoterm. Kranj, Struževo 66, 15 dni po objavi.

PETEK, 15. OKTOBRA 1982

Zaradi selitve prodam	10507
STROJ, HLADILNIK, küppersbusch,	PRALNI
kavč in zakonsko posteljo. Tel.: 60-062	
popoldan	10535
Prodrom nov WALKMAN (radio in ka-	
setofon). Trava 11, Škofja Loka	10536
Prodrom črnobel TELEVIZOR gorenje,	
v dobrem stanju, klubsko MIZO in FO-	
TELJ. Telefon 28-703	10537
Prodrom PUNTE in BANKINE, Jože	
Volčič, Gorenja vas - Reteče 52, Škofja	
Loka	10538

NIK gorenje. Tončka Dežmana 6, tel. 10
22-026
Prodaj 6 mesecev stara JAGNJE
Loka 88 Tržišč 10

— črkoslikar.

**Vpisujemo vsak dan, razen
sobote, od 7. do 14. ure, tel.:**

sobote, od 7. do 14. ure, tel:
(064) 11-162.

EKSPRES OPTIKA **KRANJ** **Tavčarjeva 1**

(nasproti Delikatese)
Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in s specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

Prodaj 1800 kg SVEŽEGA CEMENTA Vinko Jekovec, Zg. Bela 51, Telefon 45-243

Prodaj neškropljena ZIMSKA JABOLKA jonatan, voščene in ontario. Prezrenje 8, telefon 70-497

V nedeljo bom v Letenah št. 1 prodal MOST iz neškropljenega sadja, ki ga bom stiskal v soboto

Prodaj kippersbusch STEDILNIK s pečico. Dorfarje 16, Zabnica 10584

KUPIM

Kupim PARCELO (približno 1000 kv. m) v okolici Bitenj ali Čirč. Ponudbe na tel. 26-353 dopoldan

Kupim PEG-ov športni VOZIČEK. Ur. banc. Ul. I. avgusta 5, Kranj 10708

Kupim temoakumulacijsko PEČ 2 ali 3 kW in HLADILNIK. Mato Matjašević, Cankarjeva 12, Radovljica 10709

Kupim kombinirano PEČ za kopalnico (iz drva in elektriko). Žagar, Velesovo 16, Celje 10573

Kupim malo rabljeno termoakumulacijsko PEČ. Jože Fila, Hrastje 194, Kranj 10574

Kupim termoakumulacijsko PEČ (od 2 do 3 kW). Kličite po tel. 21-219 10575

Kupim rabljene valovite SALONITNE PLOŠČE. Telefon 26-771 dopoldan; 24-749 popoldan od 19. do 20. ure (Berkar) 10577

Takoj KUPIM nizke pohištvene elemente ABC Hoja, program E Meblo, Stol in podobno. Tel. 26-311 10534

VOZILA

Ugodno prodaj FIAT 126 P, letnik de- cember 1978. Prebačevo 42, Kranj 10764

Prodaj FORD TAUNUS karavan ali zamenjaj za manjši avto. Registriran do septembra 1983. Stane Novak, Bistrice 17, Trzin 10602

Prodaj GOLF JGL. Binkelj 32, Škofja Loka, tel. 064-61-414 10447

Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976. Kranj, Breznica 5, Škofja Loka 10510

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1973. Prostor, Gorenja vas 1 nad Škofjo Loko 10512

Prodaj osebni avto R-16 TS, letnik 1976. Rakovec, Poljšica 8, Podnart 10578

Prodaj GOLF, letnik 1977. Voklo 75 10579

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977. Ogled od 15. ure dalje. Drolčevo naselje 10580

Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1976. Pantelič, Vrečkova 11/1, Kranj 10581

Prodaj FIAT 125 in vodno črpalko za ZASTAVO 1300. Stempihar, Voglje 5 10582

Prodaj 6 ZIMSKIH GUM, vojaški 700x16 SM+S. Vinko Bučan, Bistrice 240, Kranj 10583

Prodaj CITROEN GS, letnik 78. Tavčarjeva 12, Škofja Loka 10565

Prodaj ZASTAVO 750. Trstenik 9, Celje 10584

Ugodno prodaj VW 1300, starejši letnik, lepo ohranjen. Pavel Šprajc, Bistrica 10585

Prodaj PEUGEOT 204, letnik 1973. Informacije po tel. 28-345 10586

Ugodno prodaj stroj, menjalnik ter nekaj drugih delov za ZASTAVO 750. Bistrice 57, Zabnica 10587

Prodaj malo rabljeno LADO 1200 F zamenjaj in PRIKOLICO za prevoz živali. Popačnik, Otoče 21, Podnart 10588

Prodaj ZASTAVO 1500 karavan, letnik 1977, cena 7 SM. Kličite popoldan po tel. 27-498 10589

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1974. Zidar, Bitnje 2, Bohinjska Bistrica 10590

Prodaj AUDI 60, letnik 1971, cena 2 SM. Bernard, Britof 231/C 10591

Prodaj R-4, letnik 1974, registriran do III. 1983, delno obnovljen motor brez zvočnika, za 4,4 SM. Milan Fliser, Breg 86, Celje 10592

Prodaj SPAČKA, letnik 1974, registriran do avgusta 1983, cena 2,9 SM. Čopova 1, Lesce 10593

Prodaj ZASTAVO 750 LC, letnik 1980, prevoznik 22.000 km, prodaj. Telefon 21-894 10594

Ugodno prodaj ALFA ROMEO 1600 zamenjaj za zastavo 750 ali Z-101. Zamenjaj v Moštrokol, Zevnikova 3/A 10595

Prodaj RENAULT 15 avtomatik. Zamenjaj za OPEL KADETT. Rezervne dele za OPEL KADETT. Milojčić, Ul. XXXI. divizije 56, Celje 10596

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971, z vgrajenim motorjem. Ogled v petek popoldan in soboto. Polde Cimzar, Celje 10597

Prodaj RENAULT 15 avtomatik. Zamenjaj za OPEL KADETT. Rezervne dele za OPEL KADETT. Milojčić, Ul. XXXI. divizije 56, Celje 10598

DIANO, letnik 1976, 71.000 km, ugodno prodaj. Ogled na Ješetovi 13/D, Kranj 10622

Prodaj ZASTAVO 750 po delih in PRINZA 1000 po delih ter ZASTAVO 101, letnik 1974, registrirano do septembra 1983, stroj generalno obnovljen. Ogled pri Schaffer Stojanu, Obrne 14, Bohinjska Bela 10623

SIMCO 1307 GLS, letnik 1979, odlično ohranjeno, prodaj. Telefon 061-342-362 popoldan 10624

Prodaj ZASTAVO 750 SE, letnik 1981, za 11 SM. Dragica Fic, Bistrica pri Trzinu 176, Trzin 10625

Prodaj TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. C. na Klanec 61, Kranj 10626

GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 18.000 km, vinsko rdeče barve, prodaj. Jožef Sobočan, Delavska 14, Senčur, telefon 41-118 10627

ALFA ROMEO berlina 1750, letnik 1971, I. registracija 1976, 77.000 km, s plinsko napravo, prodaj. Informacije po tel. 61-781 10628

ZASTAVO 101 confort, letnik 1981, prodaj. Informacije po tel. 064-27-789 v petek popoldan 10629

ZASTAVO 750, letnik 1972, registrirano do oktobra 1983, poceni prodaj. Bojan Kropivšek, Strahinj 101, Naklo 10630

Črne plastične ODBIJACE, novi tip, za golfa, prodaj. Telefon 26-361 - int. 25 10631

WARTBURG, letnik 1977, prodaj. Telefon 26-091 10632

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973, ne-registrirano, vozno. Telefon 74-736, Jožica Razinger 10633

Prodaj VW 1300, leto izdelave 1963. Ogled v popoldanskem času. Venceslav Klekelj, Finžgarjeva 11, Lesce 10634

Prodaj ŠKODO 120 LS. Informacije vsak dan po 15. uri po tel. 25-126 10635

Prodaj dobro ohranjen FIAT 125-P, letnik 1978, prevoženih 35.000 km, registriran do avgusta 1983. Informacije po tel. 25-504 popoldan 10636

R-4, letnik 1974, zelo dobro ohranjen, ugodno prodaj. Lovro Kozjek, Sr. Dobrava 19, Kropa, tel. 79-614 10637

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1974. Lesce, Čopova 15 10638

VW 1303, prva registracija leta 1976, prevoženih 78.000 km, prodaj za 16 SM. Hrušica 64, Jesenice 10639

FORD FIESTA standard, letnik 1979, prodaj. Informacije v soboto dopoldan po tel. 28-704 10640

Prodaj ZASTAVO 850, letnik 1981. Zvone Poljanec, Cankarjeva 30, Bled 10641

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1978, dobro ohranjeno. Telefon 064-60-043 10642

Prodaj FORD CAPRI 1500 XL, leto izdelave 1970. Ogled v popoldanskih urah. Rudi Košir, Lesce, Kokrški odred 2 10643

FORD ESCORD 1100, letnik 1971, registriran do februarja 1983, z dodatno letno in zimsko opremo, ugodno prodaj. Ogled možen popoldan. Bulovec, Čopova 25, Lesce 10644

AUDI 100 S/2, 1970, 230.000 km, registriran do junija 1983, prodaj za 5 SM. Telefon 064-28-783 po 15. uri 10645

Prodaj MERCEDES 230 S. letnik 1966 (repek). Ogled v soboto od 15. ure dalje. Hobljaj, Podlubnik 152, Škofja Loka 10599

Prodaj karamboliran MINI MORIS 1000, letnik 1970. Jezeršek, Na Plavžu 93, Železniki 10600

Prodaj R-4, letnik 1979. Informacije po tel. 064-62-762 v petek in soboto popoldan 10601

Prodaj ZASTAVO 125, v nevoznom stanju, letnik 1970. Kološa, Podlubnik 158, Škofja Loka 10602

Ugodno prodaj NSU 1200, celega ali po delih. Fojkar, Sp. Luša 10, Selca nad Škofjo Loko 10603

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976 in moped PONY EXPRESS. Kranj - Planina II, Ul. Tuga Vidmarja 6, stanovanje 41 10604

Prodaj komplet električne dele in akumulator za VW 1200 - 6 voltov. Telefon 77-755 10605

ZASTAVO 750, prodaj. Britof 231/A - Strehovec 10606

Prodaj RENAULT 4. Srednja vas 11, Golnik 10607

Prodaj PRIKOLICO za osebni avto. Suha 9, Kranj 10608

Ugodno prodaj ZASTAVO 1300, letnik 1973, 70.000 km. Čebular, Kokrški odred 5, Kranj, tel. 28-095 10609

Naprodaj je TAM 2001 - prikolopnik, letnik 1972. Kavčič, Retljeva 15, Kranj - Čirče 10610

Prodaj avto ZASTAVA 101, letnik 1974. Oprešnikova 10, Kranj 10611

Prodaj osebni avto ZASTAVA 750, registriran do 18. 11. 1982. Telefon 79-739 od 12. do 14. ure 10612

Prodaj ŠKODO 1000 MB, celo ali po delih. Ana Vidmar, Koširjeva 4, Škofja Loka 10613

Prodaj VW 1600 variant - karavan, letnik 1971. Tone Torkar, Lesce, telefon 75-320 10614

Prodaj osebni avto ŠKODA 110 S, letnik 1973. Informacije po tel. 50-440 dopoldan. Frida Povalej, Podljubelj 5, Trzin 10615

GUME za tovorni avto 8,25, z zračnicami, prodaj. Smolej, Kovor 43, Trzin 10616

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971, registrirano do februarja 1983 in globok OTROŠKI VOZIČEK. Edvard Novak, Zalog 94, Cerklje 10617

Prodaj VW 1600 L karavan, celega ali po delih. Ul. Veljka Vlahovića 4, Kranj 10618

Prodaj MZ 150. Snedic, Križe 102, Trzin 10619

Ugodno prodaj nove ZIMSKE GUME za 125-P in PRTLJAŽNIK za smučarje, radio-kasetofon continental in smučarje - ranger s spancarji, št. 41 (alpina). Ogled v soboto popoldan in v nedeljo. Tone Markuta, Gorenjskega odreda 14, Kranj, telefon: 27-508 10620

Prodaj VW-1302 J - letnik 1975, prevoženih 70.000 km, ogled v soboto popoldan. Bohinec Štefan, Doslovce 29, Zirovnica 10287

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974, z vgrajeno plinsko napravo, z novim prednjim delom in dvema novima prednjima amortizerjema, registrirano do 25. 12. 1982. Milan Ačimović, Sorlijeva 22, Kranj, tel. 064-28-416 10710

Ugodno prodaj R-4, letnik 1975, garžiran, registriran do 27. 6. 1983. Jesenovec, Stara Loka 147, Škofja Loka 10711

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977. Pečanec, Janeza Puharja 10, Planina - Kranj 10712

Prodaj ZASTAVO 750 SC, letnik 1979 (december), prevoženih 24.000 km. Informacije po tel. 22-221 int. 28-70 dopoldan Čilenšek 10713

Prodaj GOLFA, letnik 1978/1979. Telefon 45-332 10714

Prodaj dve novi ZIMSKI GUMI 155x15. Kranjc Franc, Staneta Rozmana 7, Kranj 10715

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975, registrirano do junija 1983. Ogled možen popoldan. Milutin Bijelič, Tončka Dežmana 2, Kranj 10716

Prodaj FIAT 1300 po generalni. Ilič, Oldhamska 1, Kranj 10717

Prodaj tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Juleta Gabrovska 21, Planina II, stanovanje št. 8 10718

Prodaj OPEL ASCONA, letnik 1973. Dvorje 95, Cerklje 10719

APN-4 T, letnik 1980, prodaj. Telefon 064-27-620 od 14. do 18. ure 10720

Prodaj ZASTAVO 750 SC, letnik 1980. Zihel, Sr. Bitnje 24, Zabnica 10721

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1978. Mojca Solar, Kebetova 18, Kranj. Ogled popoldan 10722

ZASTAVO 128 CL, letnik 1980, prodaj. Zdravko Konjar, Smlednik 3 10723

Prodaj ASCONO 1,6 S, letnik 1979. C. na Klanec 18, Kranj - Primskovo 10724

Prodaj dobro ohranjen SAAB 96, letnik 1975, registriran do julija 1983. Pekovec, Srednja vas 36. Informacije po tel. 76-123 GP Bohinj 10725

Prodaj R-10, letnik 1968, registriran do marca 1983. Telefon 26-788 10726

PEUGEOT 504, registriran do septembra 1983, letnik 1970, odlično ohranjen, prodaj. Telefon 75-150 10727

TOVORNI AVTO ZASTAVA 750 TS, obnovljen, letnik 1972, 78.000 km. Telefon 064-79-606 10728

STANOVANJA

V najem vzamem STANOVANJE v Škofji Loki ali bližnji okolici. Gorinjec, Tavčarjeva 16, Škofja Loka 10729

Postena mlada zakonca vzameta v najem majhno STANOVANJE ali starejšo HIŠO v okolici Kranja ali Predvorja za dobo 3 let. Ponudbe pod šifro: Gradnja 10730

Enosobno STANOVANJE, GARSONJERO ali SOBO s kopalnico in posebnim vhodom takoj vzame v najem mlajša uslužbenka. Šifra: Jesenice in okolica 10731

Kupim manjše starejše STANOVANJE kjerkoli v kranjski občini. Ponudbe pod: Opis in cena 10732

V Kranju ali bližnji okolici, vzameta v najem opremljeno GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE fant in dekle za daljšo dobo. Naslov pošljite pod šifro: Domačina 10733

Mirna in urejena upokojenka, išče majhno STANOVANJE v bližini Kranja ali kje drugje na Gorenjskem. Najemno plača v devizah. Tel. 23-232 10734

Nujno rabim GARSONJERO ali SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod šifro: Uslužbenec 10735

Kupim tro ali dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki, vseljivo v letu 1983/84. Telefon 064-61-578 10736

V Kranju kupimo eno ali dvosobno starejše stanovanje - lahko tudi nekonfortno. Nudimo tudi možnost zamenjave s stanovanjem v Ljubljani. Ponudbe po tel.: 222-517 (061).

Na Bledu oddam SOBO in kuhinjo s kopalnico. Telefon 77-472 ali Partizan- ska 9 10737

Moderno trosobno STANOVANJE v Kranju, zamenjaj za dvosobno. Telefon 27-751 10738

STANOVANJE dobi mlajši mož, ki je pripravljen plačati za eno leto v naprej. Informacije po tel. 28-932 10739

Iščem neopremljeno SOBO za možkega na relaciji Radovljica-Bled z okolico. Nudim predplačilo za daljši čas. Naslov v oglašnem oddelku ali tel. 77-812 po 18. uri 10740

Zakonca s 4-letno hčerko nujno iščeta sobo v Trzinu ali okolici. Šifra: Poštenost 10741

POSESTI

V okolici Radovljice (do 4 km) kupim 1000 do 1500 kv. m KMETIJSKEGA ZEMLJIŠČA, ki je primerno za njivo ali sadovnjak. Ponudbe pošljite v oglašni oddelk pod šifro: Sončna lega 10742

Prodaj novo HIŠO v bližini Domžal z opremo in 1000 kv. m zemlje. Delno tudi na kredit. Marjan Cerar, Dob 117/A pri Domžalah 10743

Prodaj ZIDANO GARAŽO na Titovi 84, Jesenice. Vojko Pezdur, Titova 84, Jesenice, tel. 82-064 10744

V najem oddam suh skladišni PROSTOR, približno 100 kv. m, v okolici Radovljice. Informacije v Radovljici, Jelovska 9 10745

ZAPOSLOTITVE

Sprejem KV/KLJUČAVNICARJA. Peklaj, Puštal 46/A, Škofja Loka 10530

SOBOSLIKAR za večletno prakso, išče službo v Trzinu ali Kranju. Šifra: Zanesljivost 10746

KV VOZNIK, B, C, D in E - kategorije, išče honorarno zaposlitev. Ponudbe pod: Priden 10747

OSTALO

STARŠI! Če v petek ali soboto zvečer, nimate kam dati svojih otrok, lahko pazim nanje. Kličite v sredo zvečer od 19. ure dalje po tel. 26-201 10762

V starem delu Kranja, najemem PROSTOR, primeren za mirno gostinsko dejavnost. Telefon 061-627-118 od 8. do 9. ure ali pod šifro: Klub 10763

ORODJE **»UNIOR« ZREČE**

prodajajo te dni v blagovnici ASTRA na Prešernovi 10 v Kranju po tovarniško ZNIZANIH CENAH

Izkoristite priložnost!

LUKNJAČICA za večletno prakso, išče honorarno zaposlitev. Ponudbe pod: Zanesljiva in hitra 10748

Sprejem delo na dom, najraje šivanje konfekcije. Naslov v oglašnem oddelku 10749

Takoj zaposlim dva strojna LIVARJA, po možnosti s kvalifikacijo strojnega ključavničarja. LIVARSTVO - BERČIČ, tel. 064-60-816 10750

Sprejem vodenje poslovnih knjig obrtniku, društvu itd... Ponudbe pod: Solidno 10751

Na dom sprejem kakršnokoli delo. Fatima Mehonič, Koroška 49, Kranj 10752

Pogodbeno zaposlimo KURJACA. MLADINSKA KNJIGA KRANJ, Maistrov trg 1, tel. 21-231 10753

Takoj zaposlim dve izurjeni ŠIVILJI, ki sta že šivali v konfekciji, lahko pa tudi s končano oblikovalno šolo. Angelika Krznar, Rudija Papeža 1, Kranj - Planina II. 10754

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Naslov v oglašnem oddelku 10755

Izbrati mlade in sposobne ljudi

Udnosi med ljudmi so v Gorenji vasi zaostreni in je nemogoc istvarjalni dialog, ki je potreben za reševanje vrste problemov v krajevni skupnosti — Zato je treba posebno skrbno izbrati kandidate za vodilne funkcije v krajevni skupnosti — Zaostrii odgovornost za izvedbo javnih razprav.

Gorenja vas — Zaostrene razmere v Gorenji vasi terjajo še posebno skrbne kadrovske priprave na bližnje volitve v organe krajevnne skupnosti. Za nosilce vodilnih funkcij je treba predlagati nove, sveže moči, ki niso obremenjene s sedanji mi slabimi odnosi, ljudi, ki jih bodo krajsani sprejeli in bodo z nimi pripravljeni delati. Le na ta način bodo lahko v krajevni skupnosti uspešno premagovali težave, ki jih prinaša s seboj pospešeni razvoj, sprožen s razvojem Rudnika urana v Žirovškem vrhu. To je bil zaključek sestanka političnega aktiva Krajevnne skupnosti Gorenja vas, ki so se ga udeležili tudi predsednik občinske skupščine Škofja Loka Matjaž Čepin, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Miro Pinterič, predsednik občinske konference SZDL Jakob Gartner, sekretar komiteja OK ZKS Roman Teržan, direktor RUŽV Dušan Pensa in sekretar osnovne organizacije ZKS v RUŽV Kovačević.

Kot je v uvodni besedi in oceni razmer v Gorenji vasi poudaril predsednik krajevnne konference SZDL Boris Klemenčič je krajevna skupnost, zlasti pa Gorenja vas, zaradi sporov za zemljo na Blatih razdeljena in je nemogoč ustvarjalni dialog,

Gobarske jedi tudi v Transturistu

Škofja Loka — S sodelovanjem članov Gobarske družine Škofja Loka bodo v loškem hotelu Transturist od petka, 15. oktobra do naslednje nedelje, 24. oktobra, gostom ponudili gobje menije. Pocieni bodo, saj bodo veljali od 90 do 170 dinarjev. Ob večerih bo v restavraciji tudi glasba in sicer se bosta menjavala ansambla »F+« in »Sibila«.

22., 23. in 24. oktobra pa bo ob 17. uri strokovnjak Gobarske družine Škofja Loka v hotelu predaval o gobah. Predavanja bo spremljal z barvnimi diapozitivi. Zraven bo tudi majhna razstava gob. V hotelu bodo te tri dni pripravili tudi brezplačno pokušino gobjih juh. (dd)

Kranj — Čeprav si ne želimo vlažnih in hladnih dni in upajmo, da nas še čaka nekaj lepih in sorazmerno toplih dni, pa nas prodajalci pečenega kostanja po svoje tudi opominjajo, da smo že kar krepko sredi jeseni. Pečeni kostanj se je letos pojavil sorazmerno kmalu. Na Gorenjskem kostanj sicer še ni povsem dozorel, vendar pa ga bo kmalu dovolj, saj je ponekod dobro obrodil. Na trgu tudi še ni sladkega in debelejšega maronija. Nasuf Misimi, star znanec in »znanilec jeseni v Kranju« iz Tetova, je tudi letos že postavil hišico pred kino Center, kjer peče kostanj. Že šestnajsto leto peče in prodaja kostanj v Kranju. Pravi, da bo sedanjemu makedonskemu kostanju kmalu sledil maroni. — A. Ž.

ki je še kako potreben, saj je v Gorenji vasi razen gradnje stanovanj treba rešiti še vrsto problemov. Zato se je nujno potrebno dogovoriti, kako preseči sedanje razmere, sicer se bodo posledice poznale še vrsto let.

Njegove ugotovitve so podprli tudi predsednik skupščine krajevnne skupnosti Franc Ježerski in sveta KS Marjan Kosmač, in še nekateri drugi, ki so menili, da so svoje delo opravljali v redu, da pa so se razmere zaostriile, ker so se zadeve predstavile v tisku oziroma zato, ker se je za usodo travnikov na Blatih začela zanimati širša javnost. Zato naj bi se tudi zaostriili odnosi v krajevni skupnosti.

Matjaž Čepin je poudaril, da je zadeva res dobila razsežnosti, ki so večje od njenega pomena, vendar pa je bila zadeva rešena s pomočjo angažiranja občinskih in najvišjih republiških funkcionarjev. Nikakor pa se od zunaj ne da predpisati odnosov v krajevni skupnosti. Te in tudi nadaljnji razvoj morajo negovati in razvijati krajsani sami in prav gotovo je, da bodo imeli le tisto, za kar se bodo sami odločili in prizadevali.

Zato je na posledice treba misliti že tedaj, ko se pripravljajo javne

NESREČE

NESREČI NA PREHODU ZA PEŠCE

Jesenice — Na cesti Maršala Tita na Jesenicah sta se v torek, 12. in v sredo, 13. oktobra, zgodili prometni nesreči, obe zaradi nenadnega prečkanja ceste na prehodu za pešce. V sredo je voznik osebnega avtomobila, 25-letni Jože Justin, ki je pripeljal iz smeri Hrušice, na prehodu zbil pešca Branka Vlahka, starega 28 let. Slednji je bil v nesreči hudo ranjen.

Dan poprej pa se je nesreča zgodila že navsezgodaj, nekaj minut pred šest. Na prehodu pred restavracijo Pikova dama je prečkala cesto 71-letna Ana Kavaš. Tedaj je pripeljal s z osebnim avtomobilom 26-letni Bojan Ravnikar, ki zaradi slabe vidljivosti pešakinje ni opazil in je začel zavirati, ko je bilo že prepozno. V nesreči je bila Kavašova tako hudo ranjena, da je naslednjega dne v jeseniški bolnišnici podlegla poškodbam.

Ker se niso pojasnjene vse okoliščine prometne nesreče pred Pikovo damo, prosimo očitvice, da se z morebitnimi dodatnimi pojasnili oglašijo jeseniški postaji milice ali prometni milici v Kranj (telefon 21-743)!

NEUSPEL POŽIG

Škofja Loka — V ponedeljek, 11. oktobra je v stanovanjski hiši Marjete Skrabelj v Hafnerjevem naselju v Škofji Loki izburhnil požar, ki so ga uspeli še pravočasno zadušiti. Hiša je lesena, zato bi jo požar lahko hitro uničil.

razprave, je dejal Jakob Gartner. V njih morajo sodelovati vsi krajsani, zato morajo biti kvalitetno in strokovno pripravljene in ob takem času, da se jih bodo lahko vsi udeležili. V Gorenji vasi ni bilo tako, vendar ne le po krivdi krajevnih predstavnikov, posledice pa so sedaj dobro vidne. Vendar ne gre več pogrevati tega kar je bilo, temveč se je treba dogovoriti kako naprej. Najprej je treba izbrati spodobne in nove ljudi za vodilne funkcije v krajevni skupnosti.

Ob pregledu dejavnosti organov krajevnne skupnosti v sedanjem mandatnem obdobju ne gre pozabiti na vse tisto, kar je bilo narejenega, je poudaril Roman Teržan. Ne bi bilo pošteno, če bi zaradi Blat pozabili na vse, kar je bilo narejenega in za to je treba dati sedanjim voditeljem priznanje.

Vsekakor pa bodo Blata dobra šola ne le za gorenjevaško krajevno skupnost, temveč tudi širše, kakšna odgovornost je organizirati javne razprave o določenem vprašanju. Vse preveč se je namreč uveljavila praksa, da je javna razprava le opravljanje formalnosti, kjer se razlagalci na vse načine prizadevajo, da bi utemeljili svoj predlog, namesto, da bi se z vsemi prizadetimi ustvarjalno pogovorili, kako naj bi zadeve bolje rešili. Predvsem bi kazalo zaostrii odgovornost strokovnjakov, ki pripravljajo predloge, kot tudi tistih, ki so kot samoupravljalci dolžni organizirati javne razprave.

L. Bogataj

V nočnih urah se je vrnil domov lastničin sin Srečko, ki se je z materjo sprl in ona je zapustila prizorišče prepira. V jezi je sin na mizo naložil odev, jih polil z žganjem in zažgal. Mati je požar opazila in sklicala na pomoč sosede, ki so ogenj pravočasno zadušili, tako da ni bilo večje škode.

TLEČA ELEKTRIČNA BLAZINA

Kranj — 71-letni Janez Mezek, ki živi v stanovanjski hiši na Hafnarjevi cesti v Kranju, je v ponedeljek ležal pod odejo in si bolečo nogo grel z električno blazino. Zdravnik ga je napotil v bolnišnico in ko je Mezek odhajal zdoma, je pozabil odklopiti blazino. Le-ta je začela tleti in bi verjetno povzročila požar, ko se lastnik ne bi pod večer vrnil in jo izklopil. Uničena odeja in kavč sta opozorilo, da prihodnjč ne bo več pozabil na električno blazino.

D. Ž.

Poziv vozniku tovornjaka

Včeraj, 14. oktobra ob 9.15. uri se je na magistralni cesti med Drulovko in Orehkrom pri Kranju pripetila težka prometna nesreča, v kateri sta umrli dve osebi. Trčila sta voznik osebnega avtomobila mercedes italijanske registracije AR-235-136 Cortesi Paolo in voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije LJ 358-800 Janez Tavčar. Italijanski voznik je pripeljal iz ljubljanske smeri in prehitel doslej še neznan tovornjak zelene barve in pri tem čelno trčil v osebni avtomobil ljubljanske registracije, ki je pripeljal iz kranjske smeri. Da bi razjasnili vzroke nesreče, prosimo voznika tega tovornjaka, da se javi ali pokliče na najbližjo postajo milice ali na postajo Prometne milice Kranj, tel. št. 21-743!

GLASOVA ANKETA

Pionirji varčujejo

Kranj — Varčujmo z besedami, stopimo v akcijo so odločno rekli delegati pionirskih odredov na torkovi občinski problemski konferenci z naslovom Kako pionir varčuje in prispeva k stabilizaciji gospodarstva. Jedrnato so spregovorili o svojih nalogah na tem področju, ki so jih sprejeli ob dnevu pionirjev na šolskih problemskih konferencah, zaključke občinske pa bosta delegatki Nataša Čej in Irena Kuhar prenesli še na republiško problemsko konferenco, ki bo 15. in 16. oktobra v Kamniku.

Maja Alidžanovič iz pionirskega odreda Jože Papler v Besnici: »Veliko smo se pogovarjali, kako bi pionirji lahko prispevali k varčevanju. Dogovorili smo se, da bomo pomagali mlademu kmetu iz naše vasi, ki je ostal brez staršev na kmetiji. Razen tega je moral očitati še v JLA. Zato smo neko zgodnjo pomladansko soboto prišli v šolo z grabljami in vilami. Pomagali smo mu očistiti travnike. Prejšnjipetek pa smo mu pomagali pri obiranju jabolk. V zahvalo nam je mladi gospodar podaril jabolka, ki jih bomo uporabili v naši šolski kuhinji. Domenili smo se tudi, da ne bomo odmetavali kruha, da bomo zbirali odpadni papir, steklenice in krpe.«

Gregor Gunčar iz pionirskega odreda Simon Jenko v Kranju: »Večina pionirjev iz naše šole varčuje v šolski hranilnici. Vključili se bomo v pionirsko delovno brigado France Prešeren in z delom pomagali ljudem v manj razvitih krajih. Zbirali bomo odpadni papir, steklenice in tekstil. V razredih smo postavili koše za papir. Dogovorili smo se,

H. Jelovčan

Mavčiče — Okoli dva kilometra dolg odsek ceste od Mavčič do Podreče bo v kratkem nared. Cesta, ki se ji je stara asfaltna prevleka zaradi dotrajanosti in težkega tovornega prometa docela razbila in je cestni prah dolgo časa grenil stanovalcem bivanje, zdaj že nosi nov asfalt. Dela so opravili delavci kranjskega Komunalnega podjetja in Cestnega podjetja, investitor pa je bila kranjska komunalna skupnost. — Foto: F. Perdan

murka

od 8. - 18. oktobra 1982

market ŠOBEC

odprto od 10. do 18. ure - tudi ob sobotah in nedeljah

Preko 40 vrst sira na degustaciji!